

1

KRONIKA
ALBUM

Kronikarze 1990-1993 r. :

Stefan Gorgoń - redakcja, i Krzysztof Werner - układy tekstów oraz opracowanie graficzne.

1993-1996 :

Danuta Schetyńska - oprac. tekstów; Krzysztof Werner - układy tekstów, opracowanie graficzne, układy foto.

1996-1998 r. :

oprac. - j.w.

1999-2000 r. :

oprac. - j.w.

Kronika
Oddziału Opolskiego
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

TOM 1
1989 – 2000

Wiść o możliwościach zrzeszania się żołnierzy Armii Krajowej spowodowała, iż luźne dotąd grupki kolegów z terenu m. Opola zainteresowane konsolidacją szeregów, powzięły decyzję o wspólnym spotkaniu, w efekcie którego powstała:

Notatka

spisana w dniu 24 listopada 1989 r. na okoliczność zwołanego zebrania organizacyjnego Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu, jakie odbyło się w OZLP-Opole, przy ul. Ozimskiej 40, — w piątek, o godz. 16⁰⁰.

Komisja Inicjatywna w składzie:

1. Glogier Stanisław	5. Drużbicka Wanda	9. Węgrzynowski Stanisław
2. Opalinski Zbigniew — S.Ż.A.K. — Otaawa	6. Jędrychowski Julian	10. Werner Krzysztof
3. Ostrowski Michał — S.Ż.A.K. — Otaawa	7. Wasylenki Juliusz	
4. Kondera Mieczysław	8. Eberhardt Jerzy	

—— postanowiła:

- I. W okresie możliwie bliskim rozpropagować zamiar założenia w Opolu Koła — Oddziału S.Ż.A.K., — ogłoszenie w prasie, wywieszki w kościołach, i.t.p.

II. W terminie do końca stycznia 1990 r. zorganizować ogólne zebranie, na którym wyłonić Zarząd i Komisje Problemowe, — zgłosić istnienie Oddziału S.Z.H.K. od grudnia 1989 r. do powstałego Okręgu Śląskiego S.Z.H.K. w Katowicach.

III. Na pierwsze ogólne zaprosić członków Zarządu Okręgu S.Z.H.K. w Katowicach, Prezydenta Miasta Opola, oraz Ks. Proboszcza Parafii rzym.-kat. p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła.

IV. Do realizacji powyższych ustaleń zobowiązać kol. mgr inż. arch. Stanisława Glogiera najlepiej zorientowanego w zakresie i kierunku działalności S.Z.H.K. w kraju.

————— Na powyższym notatkę z zebrania zakończono. —————

Opole, dnia 24. XI. 1989 r.

Sporządził — podpis nieczytelny
mgr w st. sp. inż. Michał Ostrowski
ps. „Korab”

Wyciąg z protokołu nr 1-

z zebrania członków - założycieli Koła Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
z dnia 4 stycznia 1990 r., - z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie

2. Przyjęcie Statutu Stowarzyszenia

3. Wybory Tymczasowego Zarządu

4. Wolne wnioski i wyjaśnienia

ad 1 - zebranie otworzył kol. Michał Ostrowski, wyjaśniając cele spotkania;

ad 2 - odczytano statut Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej, zarejestrowany
sądowo przez Zarząd Główny S.Z.H.K. w Warszawie. Zebrani oklaskami
wyrazili wolę przyjęcia tegoż statutu dla powstającego koła;

ad 3 - prowadzący, kol. M. Ostrowski oraz zgromadzeni żołnierze A.K. zgłosili kandy-
datury do tymczasowego zarządu koła. Zgłoszeni wyrazili zgodę na kandydo-
wanie, i zostali wybrani przez 36 osób, przy jednej osobie wstrzymującej się.

—— Zarząd ukonstytuował się następująco:

kol. Stanisław Glogier — prezes

kol. Michał Ostrowski — vice-prezes

kol. Zbigniew Opaliński — sekretarz

kol. Wanda Drużbicka — skarbnik

kol. Mieczysław Kondera — członek

kol. Krzysztof Werner — członek

kol. Stefan Gorgoń — członek

kol. Zbigniew Trojan — członek

— natomiast w skład Komisji Weryfikacyjnej powołano:

kol. Jerzy Eberhardt — przewodniczący

kol. Julian Jędrychowski — członek

kol. Juliusz Wasylenki — członek

kol. Stanisław Węgrzynowski — członek

ad 4 — termin następnego zebrania ogólnego członków koła ustalono na 15 lutego 1990 r.

Protokolował — mgr Zbigniew Opaliński —

Wyciąg z protokołu —

walnego zebrania sprawozdawczo — wyborczego koła S.Z.A.K. w Opolu, które odbyło się 15 lutego 1990 r. w Domu Katechetycznym rz.-kat. Parafii p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła

W zebraniu oprócz zaproszonych gości przybyło 74 członków i sympatyków — kandydatów do Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej.

— Porządek obrad: 1. Zagajenie

2. Wystąpienie Ks. Prata mgr Kazimierza Bochenka, proboszcza parafii św. Jn. P. i P.

3. Powołanie Przewodniczącego zebrania i protokolantów.

4. Sprawozdanie ustępującego zarządu tymczasowego.

5. Wybory Zarządu Koła.

6. Ukonstytuowanie się nowego Zarządu.

7. Dyskusja.

8. Zakończenie zebrania.

ad 1 — Prezes Zarządu Tymczasowego kol. Glogier, po powitaniu wszystkich przybyłych wygłosił krótkie wprowadzenie historyczne, i zapoznał zgromadzonych z aktualną sytuacją naszego Stowarzyszenia.

ad 2 — Gospodarz obiektu Ks. Prata, pozdrowieniem, — „niech będzie pochwalony Jezus Chrystus” witał serdecznie obecną „brać żołnierską”, wypowiedział się krótko o odpowiedzialności w duchu chrześcijańskim, przypomniał o cnotach żołnierza polskiego, — i życząc owocnych obrad oraz „Szczęść Boże”, pożegnał obecnych udając się do swoich obowiązków.

ad 3 — Powołano na prowadzącego zebranie kol. Mieczysława Kondere, — a na protokolanta kol. Zbigniewa Opalińskiego.

ad 4 — Kolega Stanisław Glogier złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu Tymczasowego; — koło aktualnie liczy 31 zweryfikowanych członków, — 15 weryfikacji jest w trakcie załatwiania.

ad 5— Ustępujący Zarząd Tymczasowy proponował na członków zarządu kolegów, którzy w okresie organizacyjnym wykazali się energiczną działalnością. Są to w porządku alfabetycznym:

1. Drużbicka Wanda	6. Kondera Mieczysław
2. Eberhardt Jerzy	7. Opaliński Zbigniew
3. Glogier Stanisław	8. Ostrowski Michał
4. Gorgoń Stefan	9. Werner Krzysztof
5. Jedrychowski Julian	10. Węgrzynowski Stanisław

—— Ponieważ z sali nie zostali zgłoszeni inni dodatkowi kandydaci, w/w lista została poddana pod głosowanie. Na 35 uprawnionych osób, — „za” głosowało 33 osoby, 2 osoby wstrzymały się od głosu.

ad 6— W czasie przerwy, nowy Zarząd powołany na 3-letnią kadencję, — ukonstytuował się w następującym składzie:

— Prezes	kol. Stanisław	Glogier
— Vice-prezes	kol. Michał	Ostrowski
— Vice-prezes	kol. Jerzy	Eberhardt
— Sekretarz	kol. Zbigniew	Opaliński
— Skarbnik	kol. Wanda	Drużbicka
— Członek	kol. Stefan	Gorgoń
— Członek	kol. Julian	Jedrychowski

— Członek kol. Mieczysław Kondera
— Członek kol. Krzysztof Werner
— Członek kol. Stanisław Węgrzynowski

ad 7 — W czasie dyskusji głos zabierało 8 osób, oraz uczestniczący w zebraniu prezes Zarządu Okręgu S.Z.H.K. w Katowicach kol. Juliusz Pallado, a także zaproszony gość, — prezes Zarządu Wojewódzkiego Związku Sybiraków w Opolu, p. J. Krawacki.
ad 8 — Porządek obrad wyczerpano, — i ogłoszono zakończenie zebrania. ~

W dniach 14-15 marca 1990r. — na Kongresie Zjednoczeniowym Żołnierzy Armii Krajowej w Warszawie, — ze Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej (warszawskie) i Związku Żołnierzy Armii Krajowej (krakowski), z udziałem przedstawicieli Kół Żołnierzy Armii Krajowej z zagranicy,
— został powołany: „**Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej**”
— Prezesem Zarządu Głównego wybrany został: ppłk dypl. Wojciech Borzobohaty „Wojan”
— Delegatem naszego Koła na kongresie był kol. Stefan Gorgoń.

Dnia 26 kwietnia 1990r. — przeprowadzono zebranie informacyjne ogólne Opolskiego Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, — na którym było obecnych 104 członków i sympatyków. W trakcie zebrania poinformowano członków o przebiegu i zasadniczych postanowieniach oraz uchwałach Krajowego Kongresu Zjednoczeniowego, jaki odbył się w dniach 14—15 marca 1990 r. w Warszawie. Omówione zostały również sprawy organizacyjne takie jak: ewidencja, pomoc socjalna, działalność w zakresie uruchomienia opieki lekarskiej i.t.p. —

Na zebraniu Zarządu Oddziału w dniu 31 maja 1990 r. — podjęto uchwałę o rozpoczęciu działań na rzecz ufundowania **Sztandaru** Oddziału S.Z.Ż.H.K. w Opolu, — które w pierwszej fazie sprowadzą się do:
— zgromadzenia środków na ten cel z wolnych datków członków związku i ofiarności ewentualnych sponsorów;
— wykonania (we własnym zakresie) dwu wersji projektu płatów sztandaru, z których jedna po zatwierdzeniu, przekazana zostanie do realizacji. —

- rewers -

- awers -

Projekt Sztandaru wg wersji autorstwa kol. mgr inż. arch.
Adama Żbiegieniego, - przyjęty do realizacji ze zmianami:
orzeł z wieńcem i napisem na płacie awersu, - zostanie
umieszczony zgodnie z tradycją wojskową, na znaku krzyża
maltańskiego.

**Zarząd Oddziału Światowego Związku Żołnierzy
Armii Krajowej** na zebraniu w dniu 10 października 1990 r., — powziął decyzję
o dokonaniu zmiany na stanowisku Prezesa.

——— Ponieważ kol. Stanisław Flogier nie mógł w pełni zaangażować się
w pracy na rzecz Oddziału z racji swoich innych obowiązków, — został odwo-
łany przez Członków Zarządu Oddziału ze stanowiska Prezesa, na które to
stanowisko Członkowie Zarządu powołali kol. **Michała Ostrowskiego**, dotychcza-
sowego Vice-prezesa. Kolega St. Flogier został Członkiem Zarządu. ———

Na dzień 26 października 1990 r. Oddział w Opolu liczył:
161 członków zweryfikowanych, oraz 12 w trakcie weryfikacji.

4 stycznia 1991r. — Zarząd zorganizował składkową imprezę „opłatkową” w sali kominkowej Domu Katechetycznego rz.-k. Parafii p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Opolu.

Wśród zaproszonych Gości byli obecni: J.E.Ks. Biskup A. Adamiak, ks. Pralat K. Bochenek, vice-prezydent m. Opoli mgr inż. W. Olszewski, prezes P.A.B mgr Brzęczek, prezes Zarządu Okręgu Śląskiego S.Z.Z.A.K. mgr inż. J. Pallado, sekretarz Zarządu Okręgu mgr inż. M. Piotrowicz.

Po krótkiej modlitwie i przełamaniu się opłatkiem, w radosnej, noworocznej już atmosferze, przy dobrej kawie, długo prowadzono ożywioną wymianę zdań i towarzysko-gawędziarskie rozmowy.

W dniu 25 marca 1991r. — odbyło się coroczne walne zebranie sprawozdawcze Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej - Oddz. Opole, w sali obrad Urzędu Wojewódzkiego.

Organizacja nasza zrzesza 152 zweryfikowanych członków, z których w zebraniu wzięło udział 105 osób, a zatem reprezentatywność i prawomocność była spełniona. — Porządek obrad zebrania przedstawiał się następująco:

1. Otwarcie i powitanie gości.
2. Powołanie Komisji Wniosków i Uchwał.
3. Wręczenie nominacji na wyższe stopnie wojskowe.
4. Sprawozdanie Zarządu Oddziału.
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
6. Omówienie „Ustawy Kombatanckiej”.
7. Informacje o nowych zasadach finansowania pomocy społecznej.
8. Dyskusja.
9. Przyjęcie sprawozdań i podjęcie uchwały programowej.
10. Zakończenie narad.

— Akty nominacyjne na stopień oficerski podporucznika, przedstawiciel Komendy Uzupelnień w Opolu pptk Barański wręczył:

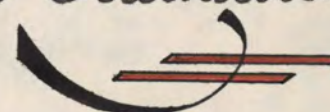
p.por. Stanisławowi Glogierowi

p.por. Józefowi Wierzbickiemu

— Zebranie prowadził Prezes Oddziału kol. Michał Ostrowski.

— Obecni na zebraniu zaakceptowali sprawozdanie Zarządu Oddz. i Komisji Rewizyjnej.

— Prowadzący zebranie zapelował o większy udział członków związku w podejmowanych pracach na rzecz naszego Oddziału.

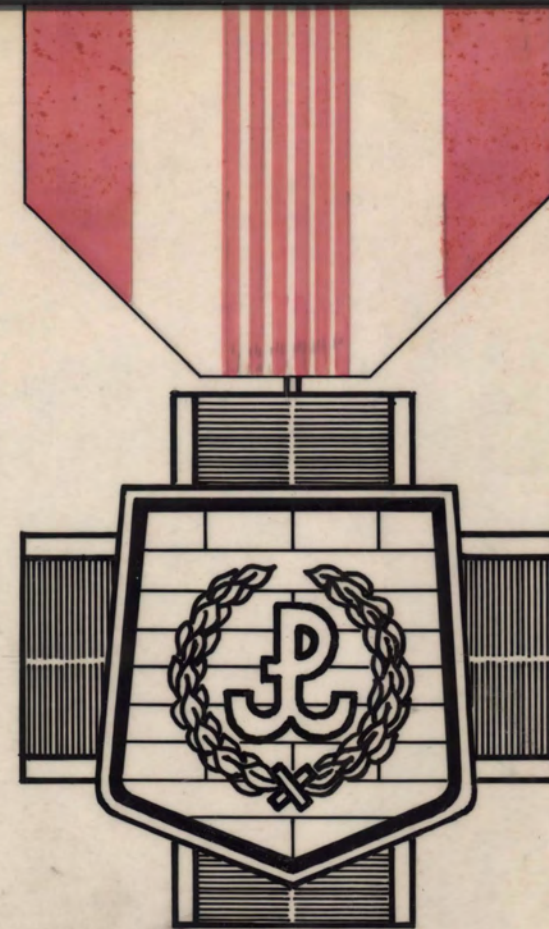
— „Uchwała Programowa” opracowana na podstawie wniosków członków Oddziału została przez zebranych przyjęta, i znajduje się w dokumentach Zarządu.

Uroczystość poświęcenia Szłandaru ~

3 sierpnia r.p. 1991 w Kościele Garnizonowym p.w. Św. Józefa w Opolu, — w czasie Mszy Św. celebrowanej przez J.E.Ks. B-pa Jana Bagińskiego, w asyście Księża Kapelanów A.K. i W.P., oraz kompanii honorowej Garnizonu Opolskiego W.P. i pocztów szłandarowych: 10 Pułku Zmechaniz., Związków Kombatanckich, Organizacji Harcerskich, — został poświęcony i przekazany Szłandar Oddziału Opolskiego Ś.Z.Ż.A.K., — ufundowany przez Członków Oddziału i nielicznych Sponsorów. — Szłandar, wg zatwierdzonego projektu autorstwa kolegi mgr inż. arch. Adama Zbiegieniego, wykonała Pracownia Hłafciarstwa Artystycznego p. Danuty Śnieżek w Opolu. — Po zakończonej Mszy Św., na placu apelowym koszar 10 Pułku Zmech., odbyła się prezentacja Szłandaru zaproszonym gościom, żołnierzom i kadrze oficerskiej W.P., oraz Członkom Oddziału. Część oficjalną wieńczyła defilada pocztów szłandarowych 10 PZ i Oddziału Opolskiego Ś.Z.Ż.A.K., tacznie z przemarszem kompanii honorowej. — Uroczystość w części nieoficjalnej finalizowano w stołówce żołnierskiej, gdzie do tradycyjnej „grochówki” zasiedli wspólnie Członkowie Oddziału z gośćmi, kadrą oficerską i żołnierzami służby czynnej. —

Akt fundacyjny Szłancaru

Roku Pańskiego tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego pierwszego, miesiąca sierpnia, trzeciego dnia w sobotę, o godz. 12⁰⁰ w Kościele Garnizonowym, rzym.-kat. Parafii p.w. Św. Józefa w Opolu podczas uroczystej Mszy Św. celebrowanej przez:
Jego Ekscelencję Ks. Biskupa Antoniego Adamiuka w asyście Kapelana żołnierzy Armii Krajowej Oddziału Opolskiego Ks. Prata Kazimierza Bochenka, Kapelana „Związku Sybiraków” województwa Opolskiego Ks. Edmunda Cisaka, Kapelana Wojska Polskiego Garnizonu Opolskiego Ks. Marka Trzeciaka, — poświęcony został Sztandar Oddziału Opolskiego „Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej”

4. p. p. Leg. A. K.

„Wybraniec”

Konrad Matusz

Baran

„

Tadeusz Paweł

„Lis”

J. Zubek.

„

„

S. Gory

„

„

„

„

„

+ Jan Bagnik, bp

ks. Karol Bochenka
prata.

ks. Edmund Cisak
proboszcz

ks. Marek Trzeciak

Kronikarz

kapelan

SZTANDAR ODDZIAŁU OPOLSKIEGO WPISANY DO REJESTRU
ZARZĄDU GŁÓW. SZŻAK w W-wie pod Nr. Sz/Zw/92/98
(pismo Z.Gł.-L.dz. Sz/1643/3/98 - z dn. 15.VI.1998r.)

AWERS

REWERS

*Autor projektu sztandaru:
kol. arch. art. plast. Adam Zbiegieni*

Uroczystość poświęcenia Sztabdaru.....

..... Prezes Oddziału mjr Michał Ostrowski
wkracza na plac przed kościołem.....

..... Pochty sztabdarowe gości na
placu przykościelnym.....

.....początek Mszy Świętej.....

.....w czasie Podniesienia.....

.....wreçzenie Sztańdaru.....

.....poczet sztańdarcowy.....

.....podpisywanie Aktu poświęcenia.....

.....dalszy ciąg Uroczystości, — na placu apelowym 10 Pułku Zmechan. pocztę sztandarową
asystującą i kompania honorowa **WP**.....

Zaproszenie

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej – Zarząd Oddziału w Opolu
ma zaszczyt zaprosić
do uczestnictwa w Honorowym Komitecie
poświęcenia i wręczenia Sztandaru Oddziału,
które odbędą się w dniu 3.VII.1991 r. godz. 12⁰⁰
w Kościele Świątyni Chrześcijaństwa p.w. św. Józefa,
Opole, ul. Przemysłowa 74. ☺

ZAPROSZENIE

Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej
Zarząd Oddziału
w Opolu

Ze wzruszeniem, a także odczuciem zaszczytu przyjąłem
Wasze zaproszenie do uczestnictwa w Honorowym Komitecie
poświęcenia i wręczenia Sztandaru Oddziału.

Żałuję bardzo, że ze względu na wcześniej umówiony
wyjazd służbowy do Francji nie będę mógł osobiście uczestniczyć
w uroczystościach.

W uroczystościach tych będzie reprezentował mnie oraz
Zarząd Miasta mój zastępca – Władysław Olszewski.

Korzystając z okazji pozwalam sobie wyrazić szacunek
dla Żołnierzy Armii Krajowej i przekazać Wam serdeczne
pозdrowienia.

Jacek Kucharzewski

Prezydent Miasta Opola

Opole, 29 lipca 1991 roku

27.IX.1991r. – Uroczystość
 złożenia urn z prochami dowódców AK
 gen. Stefana Roweckiego „Grota”, i ———
 gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”,
 na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie.
 – Zdjęcie górne prawe: drugi od prawej
 poczet sztandarowy Oddziału Opolskiego
 Ś.Z.Ż.A.K.

W dniu 11 listopada 1991r. Członkowie Oddziału po raz pierwszy ze „swoim” poczetem sztandarowym uczestniczą gremialnie we Mszy Św. w Katedrze Opolskiej, odprawionej w intencji Ojczyzny przez ordynariusza diecezji opolskiej J.E. Ks. B-pa dr Alfonsa Mossola, — a następnie zwartą grupą w spotkaniu Opolan na placu pod ratuszem. —————

4.01.1992r. Zarząd zorganizował tradycyjny wspólny „Opłatek” i spotkanie noworoczne dla Członków Oddziału, — które odbyły się w koszarach 10 Pułku Zmechaniz. z udziałem zaproszonych gości, kadry, oficerskiej i żołnierzy służby czynnej. Spotkanie opłatkowe poprzedziła Msza Św. odprawiona w Kościele Garnizonowym p.w. Św. Józefa.

Skorogoszcz -

20.XI.1991r. poświęcenie tablicy AK

50 Rocznica powstania AK

1942-1992

DLA upamiętnienia 50. rocznicy powołania Armii Krajowej odprawiona zostanie w sobotę tj. 15 bm. o godz. 10 w kościele pod wezwaniem św. Józefa w Opolu-Szczepanowicach uroczysta koncelebrowana msza święta. Po niej odbędzie się w koszarach 10 Pułku Zmechanizowanego spotkanie z żołnierzami WP, młodzieżą szkolną i harcerzami. Na tę uroczystość zaprasza żołnierzy AK oraz społeczeństwo Opola zarząd opolskiego oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

*„Trybuna Opolska”
Nr 37 – środa 12.II.1992r.*

PL ISSN 0208 8576 NR INDEKSU 35050

TRYBUNA OPOLSKA
GAZETA CODZIENNA
Adres: 45-006 Opole ul. Powstańców Śl. 9

PONIEDZIAŁEK 17 lutego 1992 r. Cena 800 zł

50. rocznica powstania AK Walczyli o wolną Polskę, bronili honoru

14 lutego 1942 roku Związek Walki Zbrojnej przekształcony został w Armię Krajową, która w czasie II wojny światowej była największą zorganizowaną siłą polskiego ruchu oporu walczącego na terenach okupowanej ojczyzny o jej wyzwolenie, nie zawiść i pełną suwerenność. W swoim apogeum AK liczyła ponad 400 tysięcy żołnierzy. Około 60 tysięcy spośród nich poległo w walce o Polskę.

Ci, którzy przeżyli, długo po wojnie nie doczekali się uznania za swoje bohaterskie poświęcenie. Byli żołnierze Armii Krajowej zaznali natomiast wielu szykan. Prześladowano ich. Ginęli w polskich i sowieckich więzieniach. Zsyłano ich do łagrów. Byli bici, torturowani, upodlani. Dopiero od paru lat mówi się

(Dokończenie na str. 11)

Zdjęcie: T. Kwaśniewski

(Dokończenie ze str. 1)

o ich heroizmie, przywraca należyty hołd i szacunek.

Z okazji 50. rocznicy powołania AK odbywają się w całym kraju okolicznościowe patriotyczne imprezy. Również w Opolu, w sobotę, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Zarząd w Opolu zorganizował uroczystość patriotyczno-religijną.

W jej pierwszej części w kościele garnizonowym została odprawiona uroczysta msza św. w intencji wszystkich żołnierzy Armii Krajowej — poległych i żyjących, którą wspólnie z opolskim kapłanami koncelebrował ksiądz Jan Bagiński — biskup sufragana opolski. Podczas swojej homilii nawiązał on do dziejów AK oraz wskazał, iż wiele ideałów tej formacji zbrojnej jest do dziś żywych.

Potem na terenie 10 Pułku Zmechanizowanego 10 Dywizji Zmechanizowanej w Opolu odbył się uroczysty apel, w którym uczestniczyli członkowie

AK, żołnierze jednostek wchodzących w skład 10 DZ oraz zaproszeni goście, wśród których znajdowali się, między innymi, wojewoda opolski — Ryszard Zembański, przewodniczący Wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego — prof. dr hab. Leon Troniewski i p.o. dowódcy 10 Dywizji — płk. Jerzy Baranowski.

W trakcie uroczystości — przebiegającej zgodnie z wojskowym porządkiem (flaga na maszcie, odegranie hymnu państwowego, przebieg pododdziałów, raporty) prezes Zarządu SZŻAK w Opolu, płk. M. Ostrowski przypomniał dni chwały i dramatu Armii Krajowej. Przedstawiciele zaproszonych władz i stowarzyszeń złożyli wyrazy szacunku oraz serdeczne życzenia kombatantom walki o wolność ojczyzny. Grupa AK-owców została awansowana na wyższe stopnie wojskowe.

Uroczyste spotkanie zakończyła tradycyjna wspólna żołnierska grochówka.

JÓZEF SZCZUPAŁ

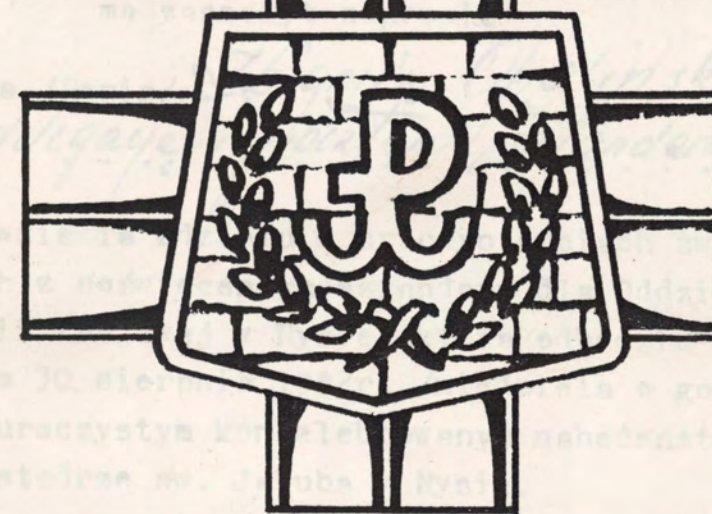
50 ROCZNICA
1942-1992 **AK**

Zaproszenie

ZAPROSZENIE

1942 **1992**

50 rocznica AK

zaproszenie

14.II.1942 – 14.II.1992

50. Rocznica powołania AK

.....Prezentacja pocztów sztandarowych na placu przed Kościołem Garnizonowym.....

Msza Św., - modlitwa wiernych.....

.....łógostawci celebryjący J.E.Ks. Bp Jan Bągiński....

.....poczet sztandarowy i kompania honorowa 10 PZm.zaproszeni goście, władze, d-two garnizonu.....

.....Plac apelowy w koszarach 10 Pułku Zmechaniz.....

.....defilada kompanii honorowej.....

.....dowódca placu.....

.....pocztę sztandarową przy trybunie honorowej.....

Święto Wojska Polskiego - 15.VIII.1992r.

„Trybuna Opolska” — Nr 191 z 13.VIII.1992r.

AK na święcie Wojska Polskiego

Opolski Oddział Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej otrzymał zaproszenie od dowódcy opolskiego garnizonu Wojska Polskiego do udziału w uroczystościach święta Wojska Polskiego organizowanych po raz pierwszy w wolnej ojczyźnie w dniu 15 sierpnia 1992 r. W sobotę, 15 bm. o godz. 9.45 zostaną otwarte dla kombatanów bramy koszar 10 Pułku Zmechanizowanego w Opolu-Szczepanowicach (ul. Prószkowska 74).

kościele parafialnym pod wezwaniem św. Józefa zostanie odprawiona msza święta w intencji ojczyzny i jej obrońców. Na tych uroczystościach opolski oddział SZŻAK wystąpi z własnym sztandarem organizacyjnym. Zachęcamy wszystkich akowców do udziału w uroczystościach.

Zarząd Oddziału
Światowego Związku Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ
w Opolu

„Trybuna Opolska” — Nr 193 z 17.VIII.1992r.

W ROCZNICĘ „CUDU NAD WISŁĄ”

Święto Wojska Polskiego

W minioną sobotę po raz pierwszy po wojnie, odbyły się uroczyste obchody święta Wojska Polskiego w dniu przypominającym zwycięstwo polskiego żołnierza sprzed ponad siedemdziesięciu lat odniesione pod Warszawą w czasie wojny polsko-bolszewickiej i w dniu — jak się nad Wisłą mówi — święta Małki Boskiej Zielnej.

W Opolu obchody żołnierskiego święta przybrały charakter uroczystości patriotyczno-religijnej.

Najpierw, o godzinie 10, na terenie 10 Pułku Zmechanizowanego 10 Dywizji Zmechanizowanej odbyła się uroczysta zbiórka kadry oficerskiej, żołnierzy służby zasadniczej oraz kombatanów.

Order Virtuti Militari V klasy otrzymał Włodzimierz Nejmitz, żołnierz Armii Krajowej. Zdjęcie: T. Kwaśniewski

(Dokończenie na str. 2)

(Dokończenie ze str. 1)

II wojny światowej — byłych żołnierzy walczących o wolność Polski na różnych frontach, dziś członków różnych kombatanckich stowarzyszeń i ugrupowań. W uroczystości wzięli także udział przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego oraz Urzędu Miasta Opola.

Zbiórka — przebiegająca zgodnie z żołnierskim regulaminem przewidzianym dla takich uroczystych okazji, m.in. z udziałem pocztów sztandarowych, kompanii honorowej, odegraniem hymnu państwowego, wciągnięciem flagi na maszt — była okazją do uhonorowania oficerów służby czynnej odznaczeniami państwowymi i nagrodami, natomiast żołnierzy: wyróżnieniami, nagrodami i listami gratulacyjnymi.

Awanse na wyższe stopnie pod oficerskie i oficerskie otrzymała także spora grupa kombatanów. Wielu z nich uhonorowanych zostało odznaczeniami bojowymi: Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Medalem za Udział w Wojnie Obronnej 1939 roku, Medalem Zwycięstwa i Wolności. Najwyższe odznaczenie — Order Virtuti Militari V klasy otrzymał Włodzimierz Nejmitz, żołnierz Armii Krajowej, pseudonim Bohun, bojownik ruchu oporu w Górach Świętokrzyskich w latach 1942—1945.

Odznaczenia, awanse i wyróżnienia wręczył dowódca 10 Dywizji Zmechanizowanej płk dyplomowany Edward Szwagrzyk oraz ppłk Jan Barański z opolskiej Wojskowej Komendy Uzupełnień. Gratulacje, pozdrowienia i życzenia oficerom, żołnierzom i kombatanom złożyli: wicewojewoda opolski — Józef Kasperek i kapelan opolskiego garnizonu — ksiądz kapitan Marek Trzeciak. W drugiej części sobotniej uroczystości została odprawiona msza święta, którą w kościele pod wezwaniem św. Józefa w Opolu-Szczepanowicach koncelebrował wspólnie z opolskimi księżmi — biskup ordynariusz diecezji opol-

skiej, ksiądz Alfons Nessel. Podczas mszy św. — odprawionej w intencji Wojska Polskiego — bp A. Nessel wygłosił kazanie, w którym nawiązał do historii święta Wojska Polskiego, do drama-

tycznych dziejów naszego oręża, a także mocno podkreślił wagę i godność żołnierskiej służby. Powiedział również, iż to wojskowe święto ma silny związek z uroczystością Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Na zakończenie sobotnich obchodów święta Wojska Polskiego odbyło się żołniersko-kombatanckie spotkanie, z nieodłączną w takich sytuacjach żołnierską grochówką.

JÓZEF SZCZUPAŁ
Zdjęcie: T. Kwaśniewski

Uroczystość uświetnił występami Chór Nauczycielski „Jutrzenka” z Prudnika, pod batutą — kol. Kazimierza Marcinkiewicza

13.IX.1992r. – Uroczystość
odstąpienia tablicy pamiątkowej w kościele
parafialnym w Głubczycach. Poświęcenia
dokonuje kapelan żołnierzy AK, Ks. Prałat
mgr Kazimierz Bochenek. – Drugi od czoła
pochodu poczet sztandarowy Oddz. Opole,
w składzie od lewej: kol. kol. Józef Mudry,
Stefan Gorgoń (chorąży), Józef Gaxda.

W hołdzie kadetom lwowskim

W sobotnie przedpołudnie w Sanktuarium na Górze Św. Anny odbyła się uroczysta msza św. za kadetów poległych w III powstaniu śląskim. Mszę koncelebrował ks. kpt Marek Trzeciak, kapelan Wojska Polskiego w asyście m. in. kapelana Sybiraków i proboszcza Góry Św. Anny. Po mszy na cmentarzu poświęcono płytę nagrobną, upamiętniającą walki kadetów lwowskich. • polskość Śląska, spoczywającą na

zbiorowej mogile. Płytę tę odnowiono staraniem opolskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa, który zorganizował sobotnią uroczystość. Wziął w niej udział m.in. przedstawiciele Zarządu Głównego towarzystwa; członkowie kół ościennych miast; przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego oraz poczty sztandarowe kombatanckie i harcerskie. Uczestnicy uroczystości zwiedzili również Muzeum Czynu Powstańczego, gdzie wysłuchali prelekcji dr Zyty Zarzyckiej o udziale kadetów lwowskich w walkach powstańczych. (jak)

Winno być: (wiersz piąty)
Mszę celebrował Kapelan Zw. Sybiraków Ks. prob. Edmund Cisaak, w asyście koncelebransów: Kapelana W.P. Ks. Kpt. Marka Trzeciaka oraz Kapelana żołnierzy Armii Krajowej Ks. Pratała Kazimierza Bochenka.
- Poczty: 5 sztandarów AK, 1 Zw. Sybiraków, 2 ZHP.

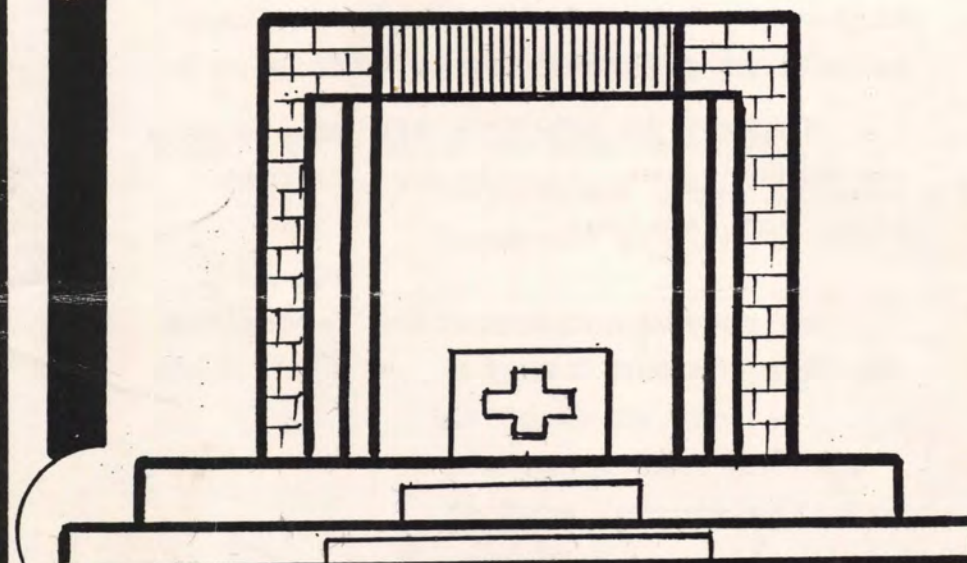
TRYBUNA
To
OPOLSKA

PONIEDZIAŁEK, 26 października 1992 r.
Nr 253 (12 722) Cena 1500 zł

*Poczet Sztandarowy Oddz. Opolskiego Ś.Z.Ż.A.K. —
stoją od lewej: mjr Michał Ostrowski, Krzysztof Werner, Stefan Gorgoń*

Góra Św. Anny - 24.X.1992r.

Zaproszenie

W hołdzie kadetom lwowskim

Góra Św. Anny - 24.X.1992r.

Towarzystwo Miłośników Lwowa

Oddział Opole

uprzejmie informuje, że w dniu 24.10.1992 r.
o godzinie 10⁰⁰ w Sanktuarium na Górze
Św. Anny odbędzie się uroczasta Msza św.
za poległych Kadetów Lwowskich, którzy
zginęli za polskość Śląska.

Po Mszy św. odbędzie się poświęcenie
odnowionej płyty nagrobkowej ku czci
poległych kadetów.

Na powyższą uroczystość serdecznie
zapraszamy

organizatorzy

Światowy Związek Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ
Oddział w Opole

reprezentowali : 24.X.1992.

Ostrowski Michał
Werner Krzysztof
Gorgoń Stefan
Węgrzynowski Stanisław

Poczet
sztabowy

PROGRAM

uroczystości na Górze Św. Anny
z okazji odnowienia płyty nagrobkowej
upamiętniającej walki Kadetów Lwowskich
o polskość Śląska:

- godz. 10⁰⁰ - Uroczysta Msza św.
odprawiona przez Księdza
Kapelana Wojska Polskiego.
- godz. 11⁰⁰ - Uroczyste poświęcenie płyty
nagrobkowej.
- godz. 12⁰⁰ - Muzeum Śląska Opolskiego
na Górze Św. Anny -
prelekcja Pani Kustosza
dr Żyty Zarzyckiej o Kadetach
Lwowskich
zwiedzanie Muzeum
w przerwie: kawa, herbata.
- godz. 14⁰⁰ - Zakończenie

Poczet Sztabowy Oddz. Opolskiego Ś.Z.Ż.A.K. —
stoją od lewej: mjr Michał Ostrowski, Krzysztof Werner, Stefan Gorgoń

....rok 1990

Stowarzyszenie Żołnierzy AK

Ukonstytuował się inspektorat w Opolu

OSTATECZNIE ukonstytuował się inspektorat Katowickiego Okręgu Stowarzyszenia b. Żołnierzy Armii Krajowej. Wybrano dziesięcioosobowy Zarząd, na czele którego stanął mgr inż. arch. Stanisław Glogier z Opolu. W czasie okupacji pchor. Stanisław Glogier ps. „Prus”, jako oficer wywiadu był członkiem sztabu pododdziału „Orzeł” w Krakowie, obecnie jest znanym działaczem harcerskim. Wiceprezesa powierzone inż. Michałowi Ostrowskiemu, sekretarzem został mgr Zbigniew Opaliński, AK-owiec ze Lwowa, skarbnikiem Wanda Drużbicka, zaś członkami: Krzysztof Werner, Stefan Gorgon i Zbigniew Trojan z Nysy. Powołano też komisję rewizyjną z prezesem mgr. inż. Jerzym Eberhardtem i trzema członkami. Zarząd ma charakter tymczasowy do chwili zjazdu zrzeszeniowego.

Inspektorat Opolski liczy obecnie ok. 40 członków, każdego dnia są przyjmowani nowi, po uprzedniej weryfikacji.

Kierownictwo przyjmuje zainteresowanych w lokalu w Opolu, pl. Św. Sebastiana (OW Stow. PAX) w każdy wtorek i czwartek, w godzinach od 13 do 15.

Usilnie prosi się o rozpowszechnienie tej informacji wśród AK-owców zamieszkałych na Opolszczyźnie, gdyż zarządu, wobec braku środków nie stać na opłacenie kosztownych zawiadomień prasowych. (stad)

DZIENNIK STOW. PAX

Nr 15 (12756) Rok XLIII
PL ISSN 0137-9223

Warszawa, 20-21

22 stycznia 1990 r. Str. 2

SPOTKANIE ŻOŁNIERZY AK W 46 ROCZNICĘ POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Zarząd Oddziału Świat. Związku Żołnierzy AK w Opolu — w 46 rocznicę wybuchu powstania warszawskiego zaprasza wszystkich b. żołnierzy AK na spotkanie koleżeńskie, które odbędzie się w dniu 1 sierpnia (środa) o godz. 17.30 w sali Domu Katechetycznego Parafii św. Piotra i Pawła w Opolu, pl. Mickiewicza 1.

Na spotkaniu tym wygłoszona zostanie prelekcja poświęcona pamięci powstania warszawskiego.

O godz. 18.30 w kościele św. Piotra i Pawła — msza św. z okolicznościową homilią, po czym nastąpi złożenie wianki kwiatów pod pamiątkową tablicą.

(emt)

W ubiegłą środę dla upamiętnienia 46 rocznicy wybuchu powstania warszawskiego, z inicjatywy Zarządu Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu, w Domu Katechetycznym parafii św. Piotra i Pawła odbyło się spotkanie byłych żołnierzy AK połączone z prelekcją nt. powstania warszawskiego. Po mszy świętej, pod tablicą pamiątkową, gdzie wartę honorową pełnili harcerze, złożono wieniec i wianki kwiatów. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Jeszcze Polska nie zginęła”. Zdjęcie: T. Kwaśniewski

TRYBUNA OPOLSKA

DZIENNIK

REGIONALNY
3. VIII. 1990r.

T.O.

— z dnia 29.VI.1990r.
— z dnia 5.VII.1990r.
— z dnia 10.VII.1990r.

Pomoc medyczna dla żołnierzy AK

SEKCJA SOCJALNA Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu — informuje wszystkich członków tego Związku, że w ramach pomocy zdrowotnej przeprowadza OGÓLNE BADANIA LEKARSKIE. Badania te (dr Józef Ręka, dr Stanisław Knapinski) przeprowadzane są w lipcu w lokalu przy pl. św. Sebastiana 3 w Opolu, parter, strona lewa w następujących terminach: we WTORKI 3, 10, 17 i 24 lipca w godz. 16-18 oraz w CZWARTKI 5, 12, 19 i 26 lipca w godz. 16-18. Na badaniach ogólnych — prosimy przedkładać wyniki ostatnich badań lekarskich (jeśli oczywiście takie są w posiadaniu).

Celem tych ogólnych badań lekarskich jest skierowanie w razie konieczności na leczenie ambulatoryjne, specjalistyczne, kliniczne, sanatoryjne. Związek nasz dysponuje jeszcze dość znaczną liczbą wolnych miejsc w sanatoriach (m.in. w Kołobrzegu, Iwoniecu).

Do obłożnie chorych udawać się będą z pomocą lekarską — lekarze członkowie naszego Związku AK. W tym celu — członkowie rodzin proszeni są o zgłaszanie na dyżurach Sekcji Socjalnej w ww. dniach potrzeby odwiedzin lekarskich.

Ponadto, celem pospieszenia z pomocą materialną — w ww. dniach dyżurów we wtorki i czwartki — przyjmowane będą zgłoszenia pisemne na udzielenie pomocy pieniężnej, w usługach itp.

Poza dniami dyżurów — wszelkich informacji udziela oraz przyjmuje zgłoszenia doraźnej pomocy lekarskiej i materialnej sekretarz Sekcji Socjalnej mgr Józef GAZDA — Opole, Kościuszki 5/29 tel. 353-55, codziennie po godz. 20.

Apelujemy do wszystkich członków naszego Świat. Związku Żołnierzy AK o korzystanie z wszechstronnej pomocy zdrowotnej i materialnej prowadzonej przez Sekcję Socjalną tegoż Związku AK. (emt)

T.O.

10-11.
XI.
1990r.

W 72 ROCZNICĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, Stowarzyszenie Kombatantów Polskich oraz Związek Sybiraków w Opolu zapraszają na uroczystą mszę św., która — w związku ze Świętem Narodowym — 72. rocznicą odzyskania niepodległości — koncelebrowana będzie w kościele Św. Piotra i Św. Pawła w Opolu, pl. Mickiewicza — o godz. 17 w sobotę, 10 bm.

Po mszy św. — złożenie wianki kwiatów pod pomnikiem w pobliżu kościoła.

12 lipca zebranie b. żołnierzy AK

Zarząd Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu — informuje, że w dniu 12 lipca (czwartek) o godz. 14 w sali Domu Katechetycznego parafii św. Piotra i Pawła w Opolu — pl. Mickiewicza 1 — odbędzie się zebranie ogólne członków tego związku — z całego województwa opolskiego.

TRYBUNA OPOLSKA — 7-8.VI.1990r.

Partyzancka wystawa

Ostatnio została zamknięta wystawa jaką przez okres przeszło 6 tygodni oglądać można było w salach Muzeum Śląska Opolskiego. Ekspozycja ta zainicjowana i zmontowana przez mgr. inż. Jerzego EBERHARDA b. żołnierza AK Okręgu Wileńskiego, umożliwiła zwiedzającym licznie osobom dorosłym jak i młodzieży szkół Opola zapoznanie się z dziejami życia obozowego i toczonych walk przez oddziały Armii Krajowej Okręgów Wileńskiego i Radomsko-Kieleckiego, ze szczególnym uwzględnieniem bohaterskiego oddziału sp. por. „PONUREGO” — Piwnika.

Wystawa składająca się z b. licznych fotogramów, mapek terenowych i opisów oraz pamiątkowych eksponatów żołnierzy AK, opracowana b. starannie, była pięknym wycinkiem dziejów żołnierzy AK i wzbudzała duże zainteresowanie. Zarząd Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu, tą drogą składa serdeczne podziękowanie inicjatorowi wystawy jak również dyrektorowi Muzeum mgr. inż. Lenartowi oraz kustoszowi Muzeum mgr. Dworakowi za wkład ich pracy i całość organizacyjną tej wystawy. — Oby takich więcej.

mjr MICHAŁ OSTROWSKI

T.O. - 19.X.1990

TRYBUNA OP. 4.XII.1990

ZEBRANIE KOMBATANTÓW

AK

Zarząd Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu zaprasza na nadzwyczajne walne zebranie członków, które odbędzie się w dniu 12 grudnia br. (środa) o godz. 15 w sali parafialnej Św. Piotra i Pawła w Opolu, plac Mickiewicza. W programie — informacja z obrad ogólnopolskiego zebrania delegatów, wybór komisji rewizyjnej oraz sprawy organizacyjne i bieżące.

Zarząd prosi o pełny udział w tym zebraniu wszystkich swych członków.

.....rek 1991

Sztandar dla „akowców”

Zarząd Oddziału Światowego Związku Żołnierzy ARMII KRAJOWEJ informuje, że w czasie uroczystej mszy świętej w Kościele Garnizonowym w Opolu - Szczepanowicach odbędzie się poświęcenie i wręczenie sztandaru Opolskiemu Oddziałowi Światowego Związku Żołnierzy AK. Uroczystość rozpocznie się o godzinie 12.00 w sobotę dnia 3 sierpnia 1991 r. Do wzięcia udziału organizatorzy zapraszają swoich członków, bratnie organizacje kombatanckie i społeczeństwo.

Światowy Związek Żołnierzy ARMII KRAJOWEJ
Oddział w Opolu

PL ISSN 0208 8576

TRYBUNA

OPOLSKA

GAZETA

CODZIENNA

Adres: 45-086 Opole

ul. Powstańców Śl. 9

NR INDEKSU 35650

T.O. NR 181

PONIEDZIAŁEK, 5 sierpnia 1991 r.

POD WŁASNYM SZTANDAREM

Opolski oddział Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej do czekał się wręczenia i poświęcenia swojego sztandaru. Pół wieku musiało minąć, by żołnierze AK wraz z Wojskiem Polskim mogli oficjalnie uczestniczyć w uroczystej mszy w intencji poległych. Celebrować mszę i święcić sztandar, biskup sufragan Jan Bagninski powiedział: — „Cenimy sobie tę wolność, która pozwala nam wszystkim zebrać się w świętym. Ileż to lat musiało upłynąć, by w kościele spotkało się tylu żołnierzy i oficerów.”

(Dokończenie na str. 2)

Opole - 3.VIII.1991r. godz. 12⁰⁰ - Kościół Garnizonowy pod wezw. Św. Józefa, w celebrze: kapelan Żołn. AK ks. Prąta K. Bochenek, Kapelan Żw. Sybiraków ks. E. Cisak, Kapelan W.P. ks. M. Trzeciak. (Dokończenie ze str. 1)

rów. Módlmy się o dobro ojczyzny.”

Prezes zarządu opolskich akowców, mjr Michał Ostrowski serdecznie podziękował biskupowi, duchowieństwu i wszystkim zebranych, wśród których nie zabrakło posła Bronisława Wilka i wiceprezesa Opola Władysława Olszewskiego oraz zaprosił na wspólny obiad ufundowany przez dowództwo 10 Drajewskiego Pułku Zmotoryzowanego. Żołnierze Wojska Polskiego i weterani Armii Krajowej przeszli z kościoła garnizonowego na sąsiedni plac apelowy, gdzie nastąpiła uroczysta prezentacja sztandaru. Poczet sztandarowy tworzyli Stefan Gorgoń, Adam Zbiegini i Stanisław Glogier.

Tekst i zdjęcie:
JAROSŁAW MAJCHER

T.O. STYCZEŃ 1991

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY AK W NOWEJ SIEDZIBIE

Zarząd Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu otrzymał własny lokal (do tychczas — Plac św. Sebastiana 3). Obecna siedziba Związku mieści się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, 45-082, ul. Piastowska 14, VI p., pok. 603, tel. 24-129. W każdy wtorek i czwartek w godzinach 10-12 pełnione są dyżury.

Sekcja Socjalna funkcjonuje nadal w Przychodni Lekarskiej w Opolu, ul. Waryńskiego 30, parter, pok. 3, tel. 392-41, we wtorki w godz. 15-17, a lekarze udzielają pomocy medycznej członkom tegoż Związku AK w godz. 16-17.

Zarząd Światowego Związku Żołnierzy AK w Opolu składa gorące podziękowanie władzom województwa za udzielanie bardzo życzliwej pomocy.

Wojewoda Opolski

zaprasza do wzięcia udziału w obchodach

NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Program

11 listopada 1991 r.

- godz. 11⁰⁰ - uroczysta msza św. w Katedrze
- godz. 12⁰⁰ - patriotyczna manifestacja w Rynku
- godz. 17⁰⁰ - koncert muzyki polskiej w Filharmonii Opolskiej

PL ISSN 0208 8576

TRYBUNA

OPOLSKA

GAZETA

CODZIENNA

Adres: 45-086 Opole

ul. Powstańców Śl. 9

NR INDEKSU 35650

Wydawca: „OPOLPRESS”, S-ka z o.o.

Pierwszy z lewej poczet sztandaru S.Z.Ż.A.K. - oddział Opole. Chorągwie: członek Zarządu Oddziału Krzysztof WERNER

WTOREK, 12 listopada 1991

W Święto Niepodległości

Spotkania Opolan

Przed 73 laty — 11 listopada — Polska odzyskiwała upragnioną wolność. Nim ją wywalczyła, musiała minąć 123 lata zaborów i niewoli. Przypomniano te fakty w czasie wieczornych okolicznościowych sesji, wieczornych i spotkań, które odbywały się w każdym niemal opolskim mieście.

Wczoraj główne uroczystości rocznicowe odbyły się w Opolu. Poprzedziła je msza św. odprawiona w intencji Ojczyzny przez ordynariusza diecezji opolskiej ks. biskupa Alfonsa Nossola.

W samo południe ulicami Opola przemarszerowały kompanie honorowe Wojska Polskiego i policji, za nimi pocztę sztandarową urzędów: miejskiego, wojewódzkiego, opolskich szkół, zakładów pracy, organizacji społecznych. Spotkanie Opolan odbyło się przed ratuszem. Przybyli na nie m.in. senator Dorota Simonides, nowo wybrani posłowie, opolscy radni, delegaci Sejmiku Samorządowego z jego przewodniczącym prof. Leonem Troniewskim, gospodarze miasta i województwa. Okolicznościowe przemówienie wygłosił wojewoda opolski, Ryszard Zembażyński.

— Przez lata — stwierdził — Polska była dla wielu pokoleń Polaków czymś upragnionym, wy-marzonym. Dziś, gdy wolność jest nam dana czy potrafimy z niej skorzystać? Czy za 27 lat, w set-

ną rocznicę Święta Niepodległości będziemy krajem, który skorzystał z danej mu szansy, państwem pełnej demokracji i kwitnącej gospodarki?

Wojewoda nawiązał w swym wystąpieniu do śląskiego rodowodu tych ziem. — Śląsk Opolski — powiedział — wiele już w swej historii wycierpiał. I nikt nie ma prawa zadawać cierpień tu żyjącym. Jest szansą na ugodę i stworzenie godnych warunków życia wszystkim tym, którzy na tej ziemi mieszkają. Przestrzegam więc przed próbami podziału Śląska Opolskiego, przestrzegam przed próbami innego rozwiązania naszych spraw. Historia już je rozwiązała i nie ma potrzeby jej zmieniać.

Głos też zabrał mjr Michał Ostrowski, były oficer 3 Pułku Ułanów Śląskich z Tarnowskich Gór, prezes S.Z.Ż.A.K. oddział Opole. Imprezę zakończyły występy zespołów ZHP i ZHR. (szyl)

Uroczystości w kraju

W 73 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę, w południe 11 bm. przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie odbyła się uroczysta odprawa wart pododdziałów wszystkich okręgów wojskowych i rodzajów sił zbrojnych.

W uroczystości uczestniczył prezydent Lech Wałęsa. Obecni byli także marszałek Senatu Andrzej Stelmachowski, premier Jan Krzysztof Bielecki, p.o. ministra stanu ds. bezpieczeństwa narodowego Jerzy Milewski, minister obrony narodowej wice-

(Dokończenie na str. 11)

..... rok 1992

Z dokładną definicją, co symbolizuje najokazalszy w mieście pomnik — są spore kłopoty. Ale największe problemy zaczynają się poniżej głównej rzeźby — na cokole.

Dziewczę na byku

Dawnymi czasy uczczono tam pamięć nie tylko bojowników o wolność Śląska Opolskiego, ale też tych, którzy ową wolność traktowali instrumentalnie i tylko według własnego punktu widzenia. Remontokoło stał się więc doskonałą okazją do wymiany „zużytych” i nieskutecznych haseł. Istnieje co prawda nadzieja, że dyskusja opolskich radnych nie będzie przypominać tych poselskich, a problem zostanie rozwiązany zgodnie ze zdrowym rozsądkiem i w krótkim czasie. Wiele przecież ważniejszych problemów czeka na rozwiązanie.

Po wstępnych sporach zarząd Opola proponuje trzy hasła: bojownikom o wolność Śląska Opolskiego, żołnierzom polskim wszystkich pól bitewnych oraz ofiarom totalitaryzmu. Jeśli tak postanowią radni, inskrypcje te ozdobią cokół pomnika na pl. Wolności. Radni jednak mogą po stanowić inaczej, kierując się propozycjami różnych opolskich stowarzyszeń, czy np. Kurii Diecezjalnej, która proponuje: poległym za ojczyznę. Sugestie są

różne. SdRP pragnęłaby pozostawić czołową ścianę pomnika bez zmian, natomiast boczne „skasować” i pozostawić czyste. Korzyść takiego rozwiązania — mniejsze koszty. Polskie Forum Chrześcijańsko-Demokratyczne i PAX chcą utrzymać przód bez zmian, zaś z bloku B wyrzucić „robotników, chłopów i komunistów”. Unia Demokratyczna głosi za usunięciem bocznych napisów i ścianą czołową bez zmian. Porozumienie Centrum — jeden napis: Poległym za Ojczyznę i prawa człowieka. Mniejszość niemiecka — Bojownikom o wolność Śląska Opolskiego.

Sporo haseł nadesłał Związek Górnoślązaków, ale najwięcej za proponował Światowy Związek Żołnierzy AK. Na ścianie czołowej powinno być godło państwa we oraz Prawdy Polaków (dla przypomnienia: Polak Polakowi bratem. Co dzień Polak narodowi służy, Polska Matką naszą, etc.). Na ścianie bocznej B — orzeł piastowski. Tu też zostali by uhonorowani powstańcy śląscy, działacze „plebiscytowi”, hamcerze, ludzie spod znaku Rodła i ofiary hitlerowskich zbrodni. Na drugiej ścianie — orzełek strzelecki, kotwica Polski walczącej i hold oddany żołnierzom, jeńcom i partyzantom oraz ofiarom hitlerowskich i stalinowskich ka towni.

Co ostatecznie, wybiorą radni — przekonamy się 16 września. Pieniądze na renowację cokół pochodzą będą z miejskich środków budżetowych przeznaczonych na upowszechnianie kultury.

JAROSŁAW MAJCHER

KOMUNIKAT

Na łamach tygodnika „PRAWO I ŻYCIE” nr 51/52 z 1990 r. oraz nr 1 z 1991 r. ukazały się reportaże pt. „O ileż mąk, ileż cierpienia” dotyczące Niezależnego Ruchu Kombatantów Armii Krajowej.

W związku z tym, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej, informuje społeczeństwo, że absolutnie nie ma wspólnego z tą organizacją i oświadcza, że całkowicie odcina się od wszelkiej działalności Niezależnego Ruchu Kombatantów AK.

ZARZĄD ODDZIAŁU
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU
ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
W OPOLU

TRYBUNA OPOLSKA - nr 242 13.X.1992r.

Minęła 48 rocznica przypędzenia do łambinowickiego obozu kilkutysięcznej grupy polskich jeńców — żołnierzy powstania warszawskiego.

Za drutami obozu

Na początku października 1944 roku do Stalagu 344 Lamsdorf hitlerowcy przegnali pierwszą grupę uczestników powstania warszawskiego. Znaleźli się tutaj oni w okropnych warunkach.

Róża Bednorz, kustosz łambinowickiego muzeum: — Jeńców tych traktowali Niemcy okrutnie. Już „na przywitanie” byli oni bici kłobami karabinów, kijami i pałkami. Łącznie od października 1944 do 20 stycznia 1945 roku w obozie w Lamsdorf przebywało 5.789 uczestników powstania warszawskiego. W tej liczbie znalazło się 1.300 kobiet oraz około 600 młodocianych żołnierzy. Często byli to po prostu

we poświęcone ich pobytowi w Lamsdorf.

Właśnie w ubiegłym tygodniu w opolskiej siedzibie muzeum odbyło się takie spotkanie. Jego współorganizatorem był Światowy Związek Byłych Żołnierzy Armii Krajowej Oddział w Opolu. Wśród uczestników znajdowali się, między innymi, uczestnicy powstania warszawskiego, akowcy, a także grupa młodzieży z III Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Opolu, tej która należąc do kółka historycznego żywo interesuje się najnowszymi dziejami naszej ojczyzny.

W trakcie spotkania pani Róża Bednorz wygłosiła referat: „Powstańcy warszawscy za drutami obozu w Lamsdorf”. Kombatanci podzielili się z młodzieżą swoimi wspomnieniami i refleksjami o tamtym wojennym i obozowym czasie.

JÓZEF SZCZUPAŁ

Opłatek „1993” — tradycyjne spotkanie opłatkowo—
noworoczne Członków Oddziału w dniu **9.I.1993 r.**, — poprzedzone Mszą Św.
odprawioną w Kościele Garnizonowym p.w. Św. Józefa. —
— Jak co roku, gościny użyczył nam 10 Pułk Zmechanizowany W.P., — gdzie
w żołnierskiej stołówce, przy świątecznie udekorowanych i zastawionych
stółach, Członkowie Oddziału dzielili się opłatkiem z zaproszonymi gośćmi,
duchowieństwem, kadrami oficerską, Garnizonu Opolskiego, oraz żołnierzami
służby czynnej.

◀ **Dnia 13 lutego 1993r.** — w „sali herbowej” Urzędu Wojewódzkiego w Opolu odbyło się walne zebranie sprawozdawczo — wyborcze członków Oddziału **SZZAK** w Opolu, którego celem była ocena działalności władz Oddz. Opolskiego za lata 1990 — 1992, oraz wybory nowych władz na następną kadencję w latach 1993 — 1995.

— **Część I — sprawozdawcza.**

W okresie sprawozdawczym Komisja Weryfikacyjna zweryfikowała łącznie 254 osoby (213 mężczyzn i 41 kobiet). Z tej liczby w okresie kadencji ubyło ogółem 47 osób, z tego 34 osoby przeszły do nowopowstałych kół terenowych naszego Związku, zmarło 13 kolegów:

— w 1990 r. kol. kol. Feliks Kowalski, Piotr Redlich, Zbigniew Schetyńa,
Edmund Szyszka, Romuald Zarczyński.

— w 1991 r. kol. kol. Jan Balcerek, Marian Forlicz, Michał Wilczyński.

— w 1992 r. kol. kol. Tadeusz Bartoszewicz, Jan Kisielewski, Józef Szewczyk,
Michał Fratkiewicz, i Jan Waliczek.

— Wg stanu na dzień 31.XII.1992 r. Oddział Opolski liczył 207 członków (w tym: 169 mężczyzn i 38 kobiet), z czego 3 osoby z powodu niepłacenia składek za — kwalifikowano do skreślenia.

— Działalność statutowa naszego Oddziału w okresie 1990 — 1992 realizowana

była poprzez pracę następujących Komisji: Komisja Weryfikacyjna, Socjalna, Współpracy z młodzieżą, Odznaczeń i awansów oraz Rewizyjna.

— Zarząd Oddziału z jego prezesem kol. Michałem Ostrowskim w okresie sprawozdawczym był widoczny w działalności społecznej w środowisku. Cieszył się szacunkiem i uznaniem władz cywilnych i wojskowych dzięki m. inn. dużej aktywności w organizowaniu imprez i uczestniczeniu w uroczystościach państwowych.

Część II – wyborcza.

Zebrań prowadził kol. Marian Zembrzusi. Uczestniczyło 125 członków, t.j. 62% stanu ogólnego. Zarząd Okręgu w Katowicach reprezentował mgr inż. Marian Piotrowicz – viceprezes Z.O.

— W wyniku wyborów wyłoniony został nowy Zarząd Oddziału Opolskiego w następującym składzie:

Mieczysław Kondera	— prezes	Dariusz Dyba	— członek zarz.
Stanisław Glogier	— viceprezes	Józef Garza	— — — —
Adam Zbiegieni	— — — —	Jerzy Gumułka	— — — —
Jacek Rychel	— sekretarz	Stanisław Knopiński	— — — —
Teresa Chmielewska	— skarbnik		

— Do Komisji Rewizyjnej na lata 1993-1995 zostali wybrani:

Józef Kulikowski — Józef Mudry
Jan Władysław Szajder

— Zebrani jednogłośnie poparli 3 kandydatury na Zjazd Okręgu w osobach:

Mieczysław Kondera — prezes

Stanisław Glogier — viceprezes

Adam Zbiegieni — — — —

— Na zakończenie przedstawiciel Zarządu Okręgu kol. M. Piotrowicz podziękował ustępującemu Zarządowi, podkreślając szczególnie duży wkład pracy i zaangażowanie sekretarza kol. Zbigniewa Opalińskiego, i życząc dobrej pracy i dalszych sukcesów nowowybranemu Zarządowi.

 Na dwóch pierwszych posiedzeniach nowowybranego Zarządu — 18.II.1993 r. i 4.III.1993 r., — prezes kol. M. Kondera przedstawił konkretne propozycje realizacji zadań obecnego zarządu.

— Posiedzenia zarządu odbywać się będą w każdy pierwszy czwartek miesiąca (w godz. 13⁰⁰–15⁰⁰), — w każdy wtorek od godz. 10⁰⁰–12⁰⁰ pracować będzie Komisja Weryfikacyjna, zaś w każdy czwartek również w godz. 10⁰⁰–12⁰⁰ dyżur pełnić będą poszczególni członkowie Zarządu i Skarbnik.

— Również na wniosek Prezesa dokooptowano do składu Zarządu Oddz.: — kol. Jerzego Eberhardta i kol. Leokadię Bukład. —

— Ustalono również skład Docztu Sztabowego w osobach:

- kol. Jerzy Gumułka
- kol. Edmund Wyrwał
- kol. Dariusz Dyba
- kol. Krzysztof Werner
- kol. Józef Gazda. —

W dniu 24 czerwca 1993r. odbyło się zebranie ogólne członków Oddziału SZLAK w Opolu z udziałem prezesa i vice-prezesa Zarządu Okręgu w Katowicach.

— Prezes Oddz. Op. M. Kondera podsumował półroczną działalność Zarządu Oddziału, — oraz poinformował, że od 1 lipca b.r. funkcję Sekretarza Oddz. po rezygnacji kol. J. Rychla obejmie kol. Leokadia Bukład.

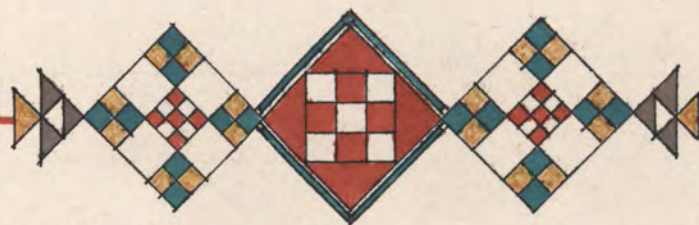
— Nawiązano współpracę z „Towarzystwem Przyjaciół Opola” oraz „Związkiem Sybiraków”, a współpracę z wojskiem poszerzono o „102 Pułk Czołgów” w Opolu.

— Powstał punkt informacyjny w zakresie porad prawnych dla członków naszego Oddziału. Porad udzielać będą prawnicy: kol. kol. Eugeniusz Mróz,

Włodzimierz Kundt, i Leokadia Bukład.

— W wypowiedziach i dyskusji mocno akcentowano sprawę nowelizacji „Ustawy o kombatanach”.

— Ponadto, prezes Oddz. kol. M. Kondera przedstawił sprawozdanie cyfrowe o dochodach i wydatkach za okres od 1.I.1993 r. do 22.VI.1993 r. —

Na mocy decyzji podjętej przez Zarząd Oddz. Opolskiego w m-cu kwietniu b.r. postanowiono poczynić wszelkie starania o ufundowanie i umieszczenie na „wieczną pamięć” w znaczącym miejscu Śródmieścia m. Opola tablicy pamiątkowej ku czci poległych i pomordowanych w latach 1939–1945 żołnierzy **ZWZ-AR** z działającego tu w tym okresie Inspektoratu Opolskiego „Skorpion”, — z przewidywanym odstonowaniem i poświęceniem tablicy na dzień 11.XI.1993 r. —

— Projekt tablicy społecznie wykonał i nadzór nad realizacją pełnił kol. viceprezes arch. art. plastyk Adam Zbiegieni, — zaś całości wykonania technicznego podjął się ZPAP „Polska Sztuka Użytkowa” w Opolu. —

— Po uzyskaniu lokalizacji tablicy na fasadzie Ratusza (elewacja pld.-zach.),

– spełnieniu wszelkich koniecznych uzgodnień, otrzymaniu decyzji zatwierdzającej oraz pozwolenia na realizację, – zgodnie ze scenariuszem pod koniec m-ca października b.r. przystąpiono do końcowych prac montażowych. (Komplet dokumentacji – w materiałach archiwalnych Oddziału, – serwis fotograficzny w kronice).

.....Tuba z „aktem erekcyjnym” przed zamurowaniem,
w miejscu osadzenia tablicy pamiątkowej.....
.....Końcowa faza montażu tablicy na ścianie Ratusza →

Verte!

OPIS

TABLICY PAMIĄTKOWEJ ARMII KRAJOWEJ /MARTYROLOGICZNEJ/
umieszczonej na fasadzie Ratusza w Opolu /od strony parkingu/.

Tablica o wymiarach 1,30 x 1,00 m ,grubości 5 cm,
zostanie wykonana z czarnego granitu, z ciętymi i młotko-
wanymi, literami - powleczonymi w kolorze brązu.

Usytuowany na tablicy znak - kotwica Polski Walczącej
będzie wykonany z odlewu /mosiądz-brąz/, mocowany na sztyf-
tach. Tablica będzie zamocowana na śrubach rozporowych
Ø 16 x 180 mm ,główki śrub mosiężne.

Za tablicą umieszcza się w otworze muru o wym. 12x30x12 cm
tubę z aktem erekcyjnym. Tuba zostanie umieszczona w pudle
z tworzywa ,następnie umieszczona w w/w otworze w murze
i przykryta na trwałe płytą pamiątkową za pomocą śrub
rozporowych.

Lokalizacja i usytuowanie na ścianie Ratusza tablicy
pamiątkowej ma na celu stworzenie symbolu patriotycznego
na uroczystości rocznicowych, wojskowych i państwowych,
z możliwością udziału w nich większej ilości pocztów
sztablarowych oraz społeczeństwa miasta Opola.

ADAM ZBIEGIENI
Architekt art. plastyk

75 Rocznicą Odzyskania Niepodległości

11 listopada 1993 r.

PROGRAM ODSŁONIĘCIA TABLICY PAMIĄTKOWEJ ZWZ-AK "SKORPION" INSPEKTORATU OPOLSKIEGO.

1. Rozpoczęcie uroczystości: wciągnięcie flagi R.P., hymn państwowy.
2. Przywitanie gości, kombatanów i społeczeństwa Miasta Opola.
3. Przemówienie Prezydenta Miasta.
4. Rys historyczny działania ruchu oporu żołnierzy ZWZ-AK Inspektoratu Opolskiego.
5. Odczytanie aktu erekcyjnego i listy wybitnych poległych żołnierzy AK Opolszczyzny.
6. Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ZWZ-AK.
7. Poświęcenie tablicy.
8. Modlitwa żołnierska AK.
9. Apel poległych w latach wojny i pomordowanych żołnierzy ZWZ-AK.
10. Salwa honorowa.

SCENARIUSZ

1. 9⁰⁰ - Msza święta w Katedrze Opolskiej.
2. 10³⁰ - Odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej ZWZ - AK "SKORPION" Inspektoratu Opolskiego.
Przebieg: a/ ustawienie pododdziałów oraz pocztów sztandarowych;
b/ podniesienie flagi państwowej /hymn/;
c/ powitanie gości - Prezes Mieczysław KONDERA;
d/ przemówienie Prezydenta Miasta;
e/ wystąpienie Prezesa Zarządu Okręgu Śląskiego Św. ZW-AK - Zbigniew GRYGOREWICZ;
f/ odczytanie aktu erekcyjnego;
g/ odsłonięcie tablicy pamiątkowej;
- odsłaniają :
Prezydent m. Opola
Dowódca 10 DZ
Prezes Z.O. Św. ZW-AK
h/ poświęcenie tablicy;
i/ pieśń "Modlitwa";
j/ apel poległych - salwa honorowa;
k/ przemarsz pod pomnik.
3. 11.³⁰ - uroczysta przysięga wojskowa pod wpomnikiem Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego
a/ meldunek - dowódca garnizonu;
b/ podniesienie flagi państwowej /hymn/;
c/ wyprowadzenie sztandaru przed szereg przysięgających;
d/ wyjście do sztandaru żołnierzy wyróżnionych złożeniem przysięgi na sztandar;
e/ przysięga;
f/ wystąpienia
- dowódcy 10 DZ
- wojewody

Verte!

„Nie urodziliśmy się dla nas, lecz dla naszej Ojczyzny”
Platon

Akt erekcyjny

W piętnastym roku Pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II, Pierwszego Polaka na Tronie Piotrowym, gdy Prymasem Polski był J.Em. Ks. Józef Kard. Glemp, Nuncjuszem Apostolskim J.Em. Ks. Abp. Józef Kowalczyk, w czwartą rocznicę odzyskania niepodległości, w wyniku ofiarnej i mądrej postawy społeczeństwa polskiego i 10-letniej walki robotników i inteligencji pod przewodnictwem „Solidarności”.

W roku 1993, gdy Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej był Lech Wałęsa, Wojewodą Opolskim Ryszard Zembażyński, Prezydentem Miasta Opola Jacek Kucharzewski, Dowódcą Garnizonu i Dywizji w Opolu był płk. dypl. Edward Szwagrzyk, Kapelanem żołnierzy Armii Krajowej Oddz. Opolskiego Ks. Prałat Kazimierz Bochenek.

Na fasadzie Ratusza w Opolu w dniu 11.XI.1993 roku odsłonięcia Tablicy Pamiątkowej dokonali: Prezydent Miasta, Dowódca Garnizonu i Dywizji W.P., i Prezes Zarządu Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu, a poświęcenia dokonał J.Em. Ks. Bp. Ordynariusz Alfons Nossol.

Inicjatorami wykonania i wmurowania Tablicy byli: Zarząd i Członkowie Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu, przy wydatnej pomocy Dowództwa 10 Pułku Zmechanizowanego. Tablicę pamiątkową zaprojektowaną przez art. plast. Adama Zbiegieni ofiarowali mieszkańcy Opola, członkowie Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Towarzystwa Przyjaciół Opola, – z okazji 75 rocznicy odzyskania niepodległości.

Treść jej brzmi następująco:

„W hołdzie poległym za wolność Rzeczypospolitej Polski
w latach 1939-1945
Żołnierzom ZWZ-AK Inspektoratu Opolskiego
W imieniu społeczeństwa – Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej Oddział w Opolu”

Tablicę uwieńczono symbolem „Polski Walczącej”

Tablica ta jest hołdem złożonym żołnierzom Armii Krajowej – wiernym Ojczyźnie Synom Ziemi Opolskiej, – poległym w walkach o wyzwolenie Kraju spod okupacji hitlerowskiej i sowieckiej, w obronie życia i godności Polaków męczonych w więzieniach i kaźniach hitlerowskich, oraz w łagrach i zsyłkach na bezkresnych szlakach „Nieludzkiej Ziemi”, jest pomnikiem bohaterskiego czynu Powstańców Warszawy i męczeńskiej śmierci wielu Kapłanów pełniących Służbę Bożą w oddziałach Armii Krajowej.

*W uroczystości odsłonięcia i poświęcenia
Tablicy udział wzięli :*

— byli żołnierze Armii Krajowej członkowie Oddziału Opolskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, członkowie Okręgu Śląskiego tego Związku w Katowicach oraz członkowie ich rodzin, przedstawiciele Wojska Polskiego, Gospodarze województwa i Miasta Opola, Związku Polaków w Niemczech, Związków Kombatanów, Związku Harcerstwa Polskiego, Szkół i społeczeństwa m. Opola.

Opole, dnia 11 listopada roku 1993

Akt erekcyjny podpisali :

PREZES
Kierownik Okręgu Śląskiego SZŁAK
Polski, dr hab. inż. K. Grzegorzewski
kpt. rez.

Wiceprezes
Zarządu Oddziału
Opolskiego

PREZES
Zarządu Oddziału
Opolskiego

Viceprezes
Zarządu Oddziału
Opolskiego

mgr inż. Stanisław Glogier „PBOŚ”

PREZYDENT MIASTA
OPOLA

Kopia —, oryginał na papierze czerpanym wykonął
Krzysztof WERNER, żołnierz AK, „żagielnik” 1944-1955

Skład Komitetu Honorowego uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej

UZUPEŁNIENIE DO AKTU EREKCYJNEGO.

ZGINĘLI ZA POLSKĘ

JÓZEF KOROL "Hajducki", "Starosta", por., ur. 10.12.1900 r. w Strzelcach Opolskich - Opolanin, mgr praw UJ, członek POW, powstaniec śląski, starosta w Tarnowskich Górach, szef I-szej siatki dywersji pozafrontowej na Śląsku, pierwszy komendant Okręgu Śląskiego SZP-ZWZ, najwybitniejszy organizator i twórca konspiracji na Śląsku, a więc także Inspektoratu Opolskiego "Skorpion" w Opolu. Poległ z bronią w rękę w walce z gestapo otoczony w willi "Lusia" w Wiśle - Jaworniku 27.08 1940 r. Odznaczony pośmiertnie Orderem Virtuti Militari V-tej klasy.

JÓZEF SZMECHTA "Hutnik", "Jankow", ur. w 1898 r. w Nowej Wsi Królewskiej - Opolanin, inżynier budowlany, członek POW, powstaniec śląski, w 1921 r. wybitny członek dywersyjnej grupy "Wawelberg", szef wywiadu i dywersji II- giej siatki pozafrontowej dywersji, z-ca komendanta Okręgu Śląskiego SZP-ZWZ Józefa Korola a po jego tragicznej śmierci komendant Okręgu Śląskiego ZWZ. Aresztowany 18.12.1940 r., skazany na karę śmierci przez Volksgerichtshof w Berlinie, ścięty 17.07.1942 r. w Berlinie - Plötzensee.

LEON POWOLNY "Dobrzyński", ppor., ur. 7.02.1884 r. w Grabowie nad Prosną - Opolanin, wieloletni przewodniczący ZHPwN, wybitny działacz ZPwN, dyrektor Banku Ludowego w Opolu, z-ca inspektora Inspektoratu Opolskiego ZWZ-AK "Skorpion". Aresztowany 19.05.1943 r., skazany na śmierć i ścięty w więzieniu Brandenburg - Görden 30.10.1944 r.

TEODOR GLENSK ur. 6.11.1901 r. w Tarnowie Opolskim - Opolanin, mgr praw, dyrektor Biura Sejmu Śląskiego, w Okręgu Śląskim ZWZ-AK z-ca Delegata Rządu na Śląsk. Aresztowany w czerwcu 1942 r., zginął w obozie w Oświęcimiu 22.08.1942 r.

KONSTANTY KEMPA "Kostek", "Tadeusz", por., ur. w 1916 r. w Łabędach - Opolanin, absolwent Szkoły Kadetów we Lwowie, jeden z najwybitniejszych oficerów ZWZ-AK na Śląsku, aktywny w konspiracji od 1939 r., kierownik działu propagandy i informacji w Delegaturze Rządu na Śląsk, wywiadowca Delegatury Rządu na Kraj, m. in. prowadził komórkę wywiadowczą dotyczącą obozu w Oświęcimiu. Aresztowany 28.02.1944 r. w Oświęcimiu, zamordowany w obozie w Oświęcimiu 5.01.1945 r.

W Oświęcimiu 20.12.1942 r.

W Oświęcimiu aresztowany 28.03.1944 r. w Oświęcimiu zamordowany w obozie
KZ III na KZ III w Oświęcimiu komunistę włączającego do obozu
biograficzny i informację w Dejechach KZ III na KZ III włączającego Dejechach
oficerów SZ-SW na KZ III włączającego do obozu 1939 r. kierownik działy
Obojczyński, aresztowany 28.03.1944 r. w Oświęcimiu, jeden z wielu innych
KONSTANTY KEMBA „Koziek”, „Jedynak”, por. w 1916 r. w Górze -
23.08.1943 r.

KZ III na KZ III włączającego w Oświęcimiu 1943 r. zginął w obozie w Oświęcimiu
działacz Biura Głównego KZ III w Oświęcimiu SZ-SW z-ca Dejechach
LEODOR STENSK por. 2.12.1901 r. w Jastrzębie Obojczyński - Obojczyński, węg. brzo
w Oświęcimiu biurokrata - Obojczyński 30.10.1944 r.

SZ-SW „Skorpion”, aresztowany 18.02.1943 r. zginął w obozie i zginął
działacz Biura Głównego w Obojczyńskim z-ca biurokrata Obojczyńskiego
- Obojczyński, miejscowy biurokrata SZ-SW włączającego do obozu SZ-SW
LEON POMOGA „Dobrych”, por. w 1903.1884 r. w Obojczyńskim na Górze
Jedynak, aresztowany w Obojczyńskim 18.02.1943 r. w Obojczyńskim - Jedynak

Obojczyński KZ III aresztowany 18.12.1940 r. zginął w obozie zginął biuro
KZ III SZ-SW 1940 r. KZ III z hojnością włączającego do obozu
i działy II - KZ III biurokrata działy z-ca komendanta Obojczyńskiego
w 1931 r. włączającego do obozu działy biuro „Włączającego”, z-ca włączającego
KZ III - Obojczyński, włączającego do obozu KZ III biurokrata KZ III
JOSEF SZWACHIV „Hulok”, „Jedynak”, por. w 1898 r. w Obojczyńskim
na Górze

W Obojczyńskim 23.08.1940 r. Obojczyński biurokrata Obojczyńskiego
w Obojczyńskim KZ III z Obojczyńskim w Obojczyńskim z Obojczyńskim
i włączającego do obozu na KZ III z Obojczyńskim z Obojczyńskim
biurokrata komendanta Obojczyńskiego KZ III SZ-SW włączającego do obozu
w Obojczyńskim Obojczyński z-ca i-ca działy działy na KZ III
Obojczyński - Obojczyński, węg. brzo III KZ III biurokrata KZ III
JOSEF KOBOL „Hulok”, „Jedynak”, por. w 10.12.1900 r. w Obojczyńskim

SPIS IMIENI ZAŁOŻYKÓW

WŁADYSŁAW PLANETORZ ur. 14.12.1910 r. w Cisku - Opolanin, wybitny
działacz młodzieżowy, aktywista ZHPwN, kierownik Wydziału Zuchowego
w naczelnictwie, żołnierz ZWZ Inspektoratu "Skorpion" w Opolu, organizator
Tajnej Chorągwi ZHP na Śląsku, współtwórca Szarych Szeregów na Śląsku.
Aresztowany 25.04.1941 r. we Wrocławiu, przeszedł obozy: Oświęcim,
Mathausen, Gusen, zakatowany w twierdzy kłodzkiej 16.02.1944 r.

JULIUSZ CYGAN z Laskowic w pow. oleskim - Opolanin, działacz organizacji
spod znaku Rodła, jeden z bliskich współpracowników inspektora kpt. Henryka
Huloka w Inspektoracie ZWZ-AK "Skorpion" w Opolu a po jego rozbiciu
w dyspozycji Inspektoratu Rybnickiego "Żyrafa" u por. Władysława Kuboszka.
Aresztowany 20.07.1943 r., skazany wyrokiem Volksgerichtshofu na karę śmierci,
zgilotynowany 11.09. 1944 r. w więzieniu Brandenburg - Görden.

Ofiarnie, z pełnym poświęceniem służąc sprawie polskiej, oddali swe życie
szeregowi uczestnicy konspiracji ZWZ-AK na Śląsku Opolskim:

JÓZEF WARZECHA ur. 7.12.1913 r. w Grzegorzowicach, absolwent Gimnazjum
Polskiego w Bytomiu, student Uniwersytetu Warszawskiego, żołnierz ZWZ,
aresztowany i osadzony w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu gdzie zginął
16.03.1942 r.

MARIA BUCZEK z Gwoździan pow. dobrodzieński, żołnierz ZWZ-AK
Inspektoratu "Skorpion", aresztowana w czerwcu 1943 r. zamordowana
w Ravensbrück w kwietniu 1945 r.

WANDA ŻAK, żołnierz ZWZ-AK, złapana podczas nieudanej akcji wysadzenia
pociągu pod Brzegiem, zamordowana w więzieniu brzeskim.

**FRANCISZEK KRAWCZYK, FRANCISZEK PANDZA, STANISŁAW
GRZONKA, STANISŁAW CWOŁEK, RAFAŁ BORTEL, dr JULIUSZ
KOŁECZKO, ROCH KURPIERZ, STANISŁAW GADYNA, MIECZYSLAW
GRODEK** i jakże wielu innych, którzy żyją w naszej pamięci ale ich personalia
nie przetrwały do naszych dni.

KOMITET HONOROWY

UROCZYSTOŚCI ODSEJNIĘCIA TABLICY PAMIĄTKOWEJ ZWZ-AK
INSPEKTORATU OPOLSKIEGO "SKORPION".

1. Przewodniczący Komitetu - Edward SZWAGRZYK
- płk dypl.dow.Garnizonu Opl i 10 Dywizji Zmechanizowanej.

Członkowie:

2. Jacek KUCHARZEWSKI
- prezydent Miasta Opola.
3. Zbigniew GREGOROWICZ
- prezes Św. Zw. Żołn. AK Okręgu Śląskiego w Katowicach.
4. Czesław GAŁECKI
- szef Kedywu Okręgu Śląskiego AK.
5. Adolf W A R Z O K
- żołnierz Okręgu Śląskiego ZWZ-AK.
6. Franciszek ADAMIEC
- prezes Tow. Kulturalno-Oświatowego na Opolszczyźnie.
7. Leopold ŚWIDERSKI
- prezes Tow. Przyjaciół Opola.
8. Mieczysław RZĘPIEŁA
- przewodniczący środowiska AK Zw. Komb. RP i Byłych Więźniów Politycznych.
9. J a n D Z I U B A
- prezes środowiska żołnierzy 27 Dyw. Wołyńskiej AK.
10. Juliusz KRAWACKI
- prezes Woj. Oddziału Związku Sybiraków w Opolu.
11. Kazimierz BOCHENEK
- ks. prałat kapelan Św. Zw. Żołn. AK Oddz. Opolskiego.
12. Mieczysław K O N D E R A
- prezes Św. Zw. Żołn. AK Oddziału Opolskiego.

Światowy Związek Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ
Oddział w Opola

Aug 1911

Skład Komitetu Honorowego uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej

ZAPROSZENIE ♦

**KOMITET UROCZYSTOŚCI ODSŁONIĘCIA TABLICY PAMIĄTKOWEJ ZWZ-AK
INSPEKTORATU OPOLSKIEGO**

EDWARD SZWAGRZYK — Przewodniczący Komitetu
— płk. dypl. dow. Garnizonu Opolskiego i 10 Dywizji Zmechanizowanej.

Członkowie:

JACEK KUCHARZEWSKI
— prezydent Miasta Opola.

ZBIGNIEW GREGOROWICZ
— prezes Św. Zw. Żołn. AK Okręgu Śląskiego w Katowicach.

CZESŁAW GALECKI
— szef Kedywu Okręgu Śląskiego AK.

ADAM WARZOK
— żołnierz Okręgu Śląskiego ZWZ-AK.

FRANCISZEK ADAMIEC
— prezes Tow. Kulturalno-Oświatowego na Opolszczyźnie.

LEOPOLD ŚWIDERSKI
— prezes Towarzystwa Przyjaciół Opola.

MIECZYŚLAW RZEPIEŁA
— przewodniczący środowiska AK, Zw. Kcmb. RP i Byłych Więźniów Politycznych.

JAN DZIUBA
— prezes środowiska żołnierzy 27 Dyw. Wartyńskiej AK.

JULIUSZ KRAWACKI
— prezes Woj. Oddziału Związku Sybiraków w Opolu.

KAZIMIERZ BOCHENEK
— ks. prałat kapelan Św. Zw. Żołn. AK Oddz. Opolskiego.

MIECZYŚLAW KONDERA
— prezes Św. Zw. Żołn. AK Oddziału Opolskiego.

KOMITET UROCZYSTOŚCI MA ZASZCZYT ZAPROSIĆ

SZ. P.

NA

**UROCZYSTE ODSŁONIĘCIE
I POŚWIĘCENIE TABLICY PAMIĄTKOWEJ
W HOŁDZIE POLEGŁYM ŻOŁNIERZOM ZWZ-AK
OPOLSZCZYZNY W LATACH 1939 – 1945**

UROCZYSTOŚĆ ODBĘDZIE SIĘ W DNIU 11 LISTOPADA

1993 R. O GODZ. 10.30 PRZED RATUSZEM.

UROCZYSTOŚĆ POPRZEDZI MSZA ŚW. W KATEDRZE

ŚW. KRZYŻA O GODZ. 9.00.

....Katedra Opolska, — Mszę Św. celebryje
J.Ł. Bp. Ordynariusz prof. Alfons Nossol....

....Fasada Ratusza, — przed odsłonięciem tablicy....

....przed odsłonięciem, — stoją od lewej:
prezes Ł.Okr. w Katowicach Ł. Gregorowicz, prezydent m. Opola
J. Rucharzewski, płk dypl. Ł. Owczarek, prezes Ł.Oddz. Op. M. Kondera....

....moment odsłonięcia tablicy....

....śpiewa chór harcerski „Legenda”....

....Modlitwa na poświęcenie –
Kapelan W.P. Ks. kpt. M. Trzeciak....

....po odsłonięciu i poświęceniu tablicy....

.....delegacja „Związku Sybiraków”, –
kwiaty składa v-ce prezes Zarz. Gł.
i prezes Oddz. Wój. J.M. Krawacki.....

....warta honorowa.....

.....po Uroczystości.....

....pierwszy od lewej Ks.kpt. M. Trzeciak, - czwarty:
płk dypl. Z. Owczarek, prezydent m. Opola arch.
J. Kucharzewski, Pastor Kościoła Ewang.-Lut.

....oficerowie W.P., przedstawiciele władz, duchowieństwo.....

....końcowa faza „Uroczystości 11.XI.1993 r.”, —
plac Wolności, pod pomnikiem „Bojowników o pol-
skość Śląska Opolskiego”

....Poczet sztandarowy Oddz. Opolskiego
SZŁAK po uroczystości, — stoją od lewej:
ppor. D. Dyba, sierż. K. Werner (chorąży),
ppor. J. Gumulka. —

nia 29 stycznia 1994r. odbyło się walne zebranie sprawozdawcze członków Oddziału **SZŻHK** w Opolu. —
— W ciągu 1993 roku stan liczbowy Związku powiększył się o 12 członków zwyczajnych (9 mężczyzn i 3 kobiety); — skreślono 3 członków, — a na zawsze odeszli z naszego grona :

- Zofia Dwernicka
- Bolesław Kaniewski
- Józef Sobów (długoletni „tagiernik”)
- Czesław Szczombrowski
- Maria Urbańska
- Edmund Wyrwał

— Stan osobowy Oddziału na dzień 31.XII.1993 r. wynosił 205 członków zwyczajnych, t.j. 167 mężczyzn i 38 kobiet. —

— W 1993 r. Zarząd odbył 18 posiedzeń; — wydano 3 komunikaty o charakterze informacyjnym. —

— Dnia 16 i 17.IX.1993 r. delegacja i poczet ze sztandarem Oddziału uczestniczyli w uroczystości pochowania prochów Naczelnego Wodza gen. broni Władysława Sikorskiego na Wawelu w Krakowie. —

— Do ważnych wydarzeń minionego roku zaliczyć należy ufundowanie tablicy pamiątkowej ku czci poległych w latach 1939–1945 żołnierzy **ZWZ-AK**

Inspektoratu Opolskiego, której uroczyste odsłonięcie i poświęcenie nastąpiło 11.XI.1993 r. w 75 Rocznicę Odzyskania Niepodległości. —

— Na walnym zebraniu sprawozdawczym przyjęto główne kierunki działania Zarządu na 1994 r. w następujących punktach:

1. Reorganizacja Zarządu przez dobór ludzi zdolnych do sprawnego zorganizowania i wykonania całokształtu zadań Oddziału ustalonych na 1994 rok.
2. Reaktywowanie Komisji d/s Socjalnych oraz wzmocnienie składów osobowych pozostałych Komisji problemowych.
3. Powołanie Komisji Historycznej.

— Komisja Uchwał i Wniosków przyjęła również szczegółowy plan pracy na rok 1994 Zarządu Oddziału **SZLHR** w Opolu z uwzględnieniem obchodów i uroczystości państwowych i patriotycznych na terenie Opolszczyzny.

Stan osobowy naszego Oddziału na koniec **1994 r.** zamknął się liczbą 212 członków, w tym: 166 mężczyzn i 46 kobiet.

— Na przestrzeni 1994 r. odeszli z naszego grona na „wieczną wartę” kol. kol.:

1. Stanisława Chomentowska

2. Józef Dojlitko

3. Jerzy Eberhardt

4. Mieczysław Janiec

5. Maria Kasperowicz

6. Bronisław Katnik

7. Andrzej Nawrocki

8. Jan Mewdana

9. Jan Nowak

10. Zygmunt Opałek

11. Józef Ostaficzuk

12. Jerzy Pankiewicz

13. Piotr Prażuch

14. Stefan Wójcik

15. Edward Zagrodzki

— W 1994 r. Zarząd odbył 16 posiedzeń plenarnych, oraz zorganizował doroczne „Spotkanie Opłatkowe”.

— Do prowadzenia i bieżącego załatwiania określonych spraw Zarząd powołał stałe komisje problemowe:

— Komisja Weryfikacyjna

— Komisja Organizacyjno — Historyczna

— Komisja d/s Socjalnych

— Komisja Awansów i Odznaczeń

W roku sprawozdawczym Zarząd starał się usprawnić swoje działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych naszych członków. — Intensywnie pracowały również komisje: Weryfikacyjna, oraz Awansów i Odznaczeń. —

— Jednakże rok ten był wyjątkowy, naznaczony rocznicami wielkich historycznych wydarzeń. Joteż działalność Zarządu Oddziału Opolskiego koncentrowała się głównie wokół obchodów „50 Rocznicy akcji „Burza i Powstania Warszawskiego””. — Te wielkie, historyczne wydarzenia wyznaczały rytm naszej pracy. —

— Powołano 22-osobowy Honorowy Komitet Obchodów Rocznicy, na czele którego stanął D-ca 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej — gen. dyw. Edward Szwagrzyk, a w jego skład weszły czołowe osobistości życia publicznego naszego miasta i województwa.

— Pomocy finansowej, materiałowej i realizacyjnej w wykonaniu ambitnego programu obchodów tych uroczystości udzieliło aż 22 zakłady i instytucje, w tym również osoby prywatne (ks. S. Grycan, arch. A. Zbiegieni).

— W wyniku ogromnego zaangażowania wielu członków naszego związku, pozostawiamy miastu nowe miejsce „pamięci narodowej” w postaci bazaltowego obelisku z tablicą pamiątkową, — usytuowanego obok kościoła rzym.-kat. p.w. Przemienienia Pańskiego w dzielnicy ZWM, a poświęconemu Uczestnikom akcji „Burza” i Powstania Warszawskiego, — wg (nieodpłatnego)

projektu naszego kolegi v-ce prezesa, arch. art. plastyka Adama Zbiegieni.

 Drugim widocznym dowodem pamięci tych wydarzeń, — poprzedzonych usilnymi staraniami Zarządu Oddziału, — było nadanie Szkole Podstawowej NR 29 imienia „Armii Krajowej”, ufundowanie i wręczenie Szkole sztandaru oraz zamontowanie na frontonie budynku szkolnego tablicy pamiątkowej. — Projekt sztandaru i tablicy wykonał kol. v. prezes A. Zbiegieni.

— Obie uroczystości w dniu 1.IX.1994r. poprzedziła koncelebrowana Msza Św., na której odczytane zostało „przestanie” Ojca Św. Jana Pawła II skierowane do nas, żołnierzy Armii Krajowej w Opolu. — Podniosły charakter uroczystości podkreśliła obecność kompanii honorowej WP i orkiestry wojskowej Garnizonu Opolskiego. —

— Zwieńczenie obchodów „50-rocznicy akcji „Burza” i Powstania Warszawskiego” stanowiła sesja popularno-naukowa n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”, która odbyła się w Filharmonii Opolskiej w dniu 15.X.1994r. — Sesja wzbogaciła naszą wiedzę o AK, zwłaszcza na Śląsku Opolskim, a co najważniejsze, — materiały z tej sesji dotarły do szkół i wojska na terenie miasta (i nie tylko) w postaci broszury p.t.: „.....Póki my żyjemy.....”, — wydanej sumptem Oddz. Opolskiego SZLK. —

Ponadto inne, ważne wydarzenia rocznicowe przypadające na 1994 rok jak: Bitwa pod Monte Cassino, lądowanie aliantów w Normandii, czy Szlak bitewny I Dywizji Pancernej gen. St. Maczka zaznaczyły się w pracy Zarządu w sposób szczególny, w formie bezpośredniego udziału w nich naszych członków, bądź też w różnych działaniach wspomagających. —

— W roku sprawozdawczym nasz poczet sztandarowy i delegacje uczestniczyły również w licznych imprezach patriotycznych na terenie województwa i miasta:

- poświęcenie sztandarów naszych Oddziałów w Głubczycach i Rędzierzynie-Koźlu;
- odsłonięcie tablic pamiątkowych w Kluczborku, Głuchotaczach, i na lotnisku w Polskiej Nowej Wsi k/Opola;
- odsłonięcie obelisków w Mysie i Paczkowie;
- manifestacja pod pomnikiem ofiar „Stalagu 344” w Łambinowicach w przededniu wybuchu II wojny światowej;
- wmurowanie na fasadzie Ratusza w Opolu tablicy pamiątkowej z okazji 50-rocznicy bitwy o Monte Cassino i przekazania tradycji pułku 4 pancernego „Skorpion” z 2 Korpusu PSZ na Zachodzie, — 102 pułkowi zmechanizowanemu „Skorpion” w Opolu, — ob. 5 brygada czołgów.

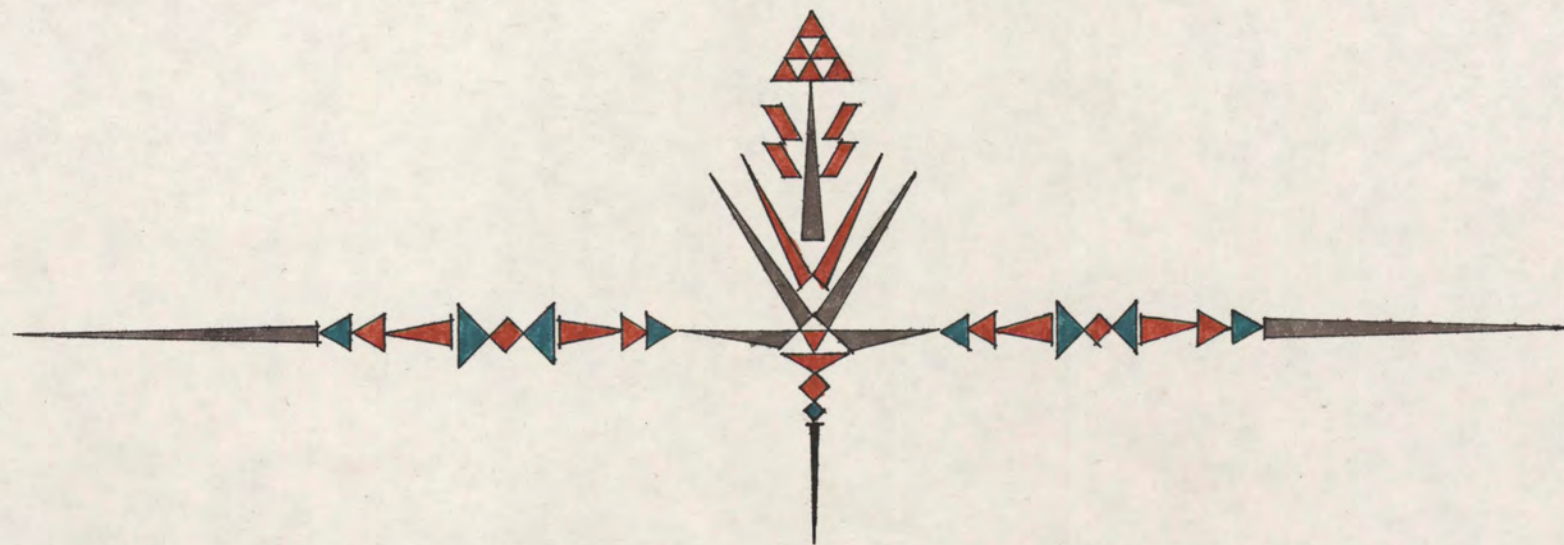

Tak więc „Rok 1994” był rokiem szczególnym, rokiem ważnych dla nas Polaków rocznic historycznych. —

Cały wysiłek naszego Zarządu zmierzał do godnego uczczenia tych rocznic, tak aby nasze wszelkie działania znalazły odpowiedni rezonans w środowisku nie tylko naszych Członków, lecz również wśród społeczeństwa.

Głównym celem było zbliżenie naszej organizacji do społeczeństwa, — a społeczeństwa do ideałów **AK** i nas, którzy te ideały kultywujemy.

50- ROCZNICA- AKCJI „BURZA” i Powstania Warszawskiego Opole, 1.IX.1994.

TABLICA NA OBELISKU AK *

**PAMIĘCI ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
W 50 ROCZNICĘ AKCJI „BURZA”
I POWSTANIA WARSZAWSKIEGO**

**SPOŁECZEŃSTWO
OPOLSZCZYZNY**

WRZESIEŃ 1994 ROKU

45

80

projektant całości: kol. Adam Zbiegieni

Monumentalny obelisk pamięci czynu zbrojnego Armii Krajowej, – bazaltowy głaz z tablicą pamiątkową, wzniesiony sumptem Oddziału Opolskiego SZŻtK, – ustawiony na placu przy rzym.-kat. kościele p.w. Przemienienia Pańskiego w dzielnicy ŻWM.

ZAPROSZENIE

Poczet sztandarowy i kompanie honorową
na uroczystość wystawiła: 5 Brygada
Pancerna „Skorpion”.

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

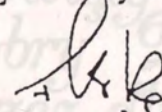
Watykan, 30 sierpnia 1994

Ekscelencjo,
Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie,

Ojciec Święty Jan Paweł II łączy się duchowo w modlitwie z uczestnikami odbywających się w Opolu uroczystości dla uczczenia czynu zbrojnego żołnierzy Armii Krajowej w czasie drugiej wojny światowej. Pamięć o ich bohaterstwie w walce o niepodległość Ojczyzny jest wielkim wyzwaniem dla współczesnego pokolenia Polaków. Jest ona doniosłym wołaniem o dobre użycie wolności, za którą tylu ich rodaków oddało wielkodusznie swe życie.

Ojciec Święty modli się za żołnierzy AK poległych w walce z najeźdźcą, a także za tych, którzy stali się ofiarami późniejszych represji komunistycznych. Natomiast tym, którzy przeżyli, ich rodzinom oraz wszystkim uczestnikom rocznicowych uroczystości przesyła z serca swe błogosławieństwo.

oddany w Chrystusie

Abp Giovanni B. Re
Substytut

Jego Ekscelencja
Ks. Bp Jan Bagiński
ul. Książąt Opolskich 19
45-005 OPOLE
fax. 0048/77/379.61

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

- Godz. 8⁴⁰ - 8⁵⁵ - Zbiórka przed kościołem p.w. Przemienienia Pańskiego - ul. Stefana „Grota” Roweckiego.
- 9⁰⁰ - 10⁰⁰ - Msza Św. koncelebrowana.
- 10¹⁵ - 11¹⁵ - Ceremonia odsłonięcia i poświęcenia obelisku, okolicznościowe przemówienia, odznaczenia, apel poległych.
- 11¹⁵ - 11³⁰ - Przemarsz do Szkoły Podst. NR 29.
- 11³⁰ - 13¹⁵ - Uroczystość nadania Szkole Podst. NR 29 imienia ARMII KRAJOWEJ, poświęcenie i wręczenie sztandaru, odsłonięcie tablicy pamiątkowej, wystąpienia okolicznościowe,

KOMITET OBCHODÓW 50-ROCZNICY CZYNU ZBROJNEGO ARMII KRAJOWEJ - AKCJI „BURZA” i POWSTANIA WARSZAWSKIEGO w OPOLU

MA ZASZCZYT ZAPROSIC
PANIA/PANA

NA UROCZYSTOŚĆ

Odsłonięcia obelisku Czynu Zbrojnego AK, nadania Szkole Podst. NR 29 w Opolu imienia ARMII KRAJOWEJ, poświęcenia i wręczenia sztandaru.

UROCZYSTOŚĆ odbędzie się w OPOLU - Dzielnica ZWM - dnia 1^{go} WRZEŚNIA 1994 r.
— Początek UROCZYSTOŚCI — godz. 9⁰⁰

Poczet sztandarowy i kompanię honorową na uroczystość wystawiła: 5 Brygada Pancerna „Skorpion”.

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

Watykan, 30 sierpnia 1994

Ekscelencjo,
Najprzewielebniejszy Księżu Biskupie,

Ojciec Święty Jan Paweł II łączy się duchowo w modlitwie z uczestnikami odbywających się w Opolu uroczystości dla uczczenia czynu zbrojnego żołnierzy Armii Krajowej w czasie drugiej wojny światowej. Pamięć o ich bohaterstwie w walce o niepodległość Ojczyzny jest wielkim wyzwaniem dla współczesnego pokolenia Polaków. Jest ona doniosłym wołaniem o dobre użycie wolności, za którą tylu ich rodaków oddało wielkodusznie swe życie.

Ojciec Święty modli się za żołnierzy AK poległych w walce z najeźdźcą, a także za tych, którzy stali się ofiarami późniejszych represji komunistycznych. Natomiast tym, którzy przeżyli, ich rodzinom oraz wszystkim uczestnikom rocznicowych uroczystości przesyła z serca swe błogosławieństwo.

oddany w Chrystusie

Abp Giovanni B. Re
Substytut

Jego Ekscelencja
Ks. Bp Jan Bagiński
ul. Książąt Opolskich 19
45-005 OPOLE
fax. 0048/77/379.61

ZAPROSZENIE

Poczet sztandarowy i kompanie honorowa
na uroczystość wystawiła: 5 Brygada
Pancerna „Skorpion”.

Jego Świątobliwość Jan Paweł II Rzym - Watykan

Umiłowany Ojcie Świąty! ~ Przesyłamy Waszej Świątobliwości wyrazy czci i przywiązania, a zarazem dziękujemy za Twoją pamięć o 50-rocznicy czynu zbrojnego Armii Krajowej wyrażoną w przestaniu, w którym łączyleś się z nami w modlitwie. Przestanie to wraz z błogosławieństwem odczytane podczas uroczystej Mszy św. w Opolu dnia 1 września b.r., a odwołujące się do walki o wolność Ojczyzny, jest równocześnie nakazem, by uzyskana wolność służyła ogólnemu dobru naszego Narodu. Słowa te krzepią nasze serca, bowiem dochowujemy wierności złożonej żołnierskiej przysiędze, a ideaty: Bóg-Honor-Ojczyzna, — są drogowskazem naszego życia.

Przyjmij Ojcie Świąty nasze proste żołnierskie życzenia, — niech dobry Bóg użyczy Ci zdrowia i sił, byś jeszcze przez długie lata przewodził Kościołowi Powszechnemu i byś Go potoczył w jedną, Owczarnię jako Jej Wielki Pasterz. ~

Pozostający z wyrazami czci
żołnierze Armii Krajowej zrzeszeni
w Światowym Związku Żołnierzy AK
Oddział w Opolu

Załączamy modlitwę odmówioną
podczas Mszy św. koncelebrowanej
Opole, 1 września 1994r.

ZAPROSZENIE

Poczet sztabowy i kompanię honorową
na uroczystość wystawiła: 5 Brygada
Pancerna „Skorpion”.

1.IX.1994r.

Modlitwa wiernych.

~ Przez Jezusa Chrystusa Dobrego Pasterza,
który gromadzi ludzi w swoim Kościele, zanośmy
do Boga nasze błaganie.

Zanosząc wspólną modlitwę do miłosiernego Boga,
myślą i sercem ogarniamy dziś szczególnie Ojca
Świętego i naszą Ojczyznę.

— Módlmy się za Kościół Chrystusowy, aby pro-
wadził wszystkich ludzi do jedności w prawdzie
i miłości — Ciebie prosimy.....

— Za Ojca Świętego — Syna polskiej Ziemi, aby
wspierany mocą Bożą i modlitwami swych rodaków
odnowił naszą Ojczyznę by zapanowały w niej:
zbiorowa mądrość, jedność i sprawiedliwość —
Ciebie prosimy.....

— Dziś w pamiętną rocznicę Września — wieczne
odpoczywanie wszystkim poległym za wielką sprawę,
której na imię **Polska**: bohaterskim żołnierzom
września oraz tym, którzy ginęli na wszystkich fron-
tach II-iej wojny światowej, w obozach koncentracyjnych
i sowieckich łagrach, w Katyniu, Charkowie i Mied-
noje, żołnierzom Armii Krajowej zamęczonym w wię-
zieniach Polski Ludowej —

Ciebie prosimy.....

ZAPROSZENIE

Poczet szlandarowy i kompanię honorową
na uroczystość wystawiła: 5 Brygada
Pancerna „Skorpion”.

— Módlmy się za poległych 50 lat temu Powstańców
Warszawy, walczących z determinacją w obronie „miasta
nieujarzmionego”, — Za każdy kamień Twój Stolicco —,
aby ideały Im towarzyszące, były testamentem, z któ-
rego czerpać będą obecne i przyszłe pokolenia
Polaków — Ciebie prosimy.....

— Wiech wysiłki Ojców naszych, co w obronie niepo-
dległości Ojczyzny oddawali życie, przypominają nam
zawsze, że krwią rozpoczęte dzieło, my — trudem życia
codziennego kończyć mamy —
Ciebie prosimy.....

— Módlmy się za rodziców, nauczycieli i wychowawców
aby uczyli dzieci i młodzież umiłowania prawdy
i dobra, odwagi i roztropności —
Ciebie prosimy.....

— Módlmy się za naszą wspólnotę, abyśmy umieli
wprowadzać w życie usłyszane w liturgii Słowo Boże —
Ciebie prosimy.....

— Boże, Ty widzisz, że całe nasze życie poświęcić
chcemy dla Ciebie i dla Narodu. Umocnij więc
wolę naszą i pobożność każdy czyn podjęty
wspólną pracą. Amen. —

ZAPROSZENIE

Poczet sztandarowy i kompanię honorową
na uroczystość wystawiła: 5 Brygada
Pancerna „Skorpion”.

*Przewielebny
Ksiądz Prłat
Dr Stanisław Dziwisz
Rzym – Watykan*

~ Zasiłamy serdeczne słowa podziękowania
za wstawiennictwo u *Ojca Świętego* i pomoc
w uzyskaniu od *Niego* przestanych nam – mo-
dlitwy, dowodów uznania i błogostawieństwa dla
żołnierzy Armii Krajowej.

Słowa *Ojca Świętego* zostały odczytane podczas
Mszy św. koncelebrowanej odprawionej z okazji
50-lecia czynu zbrojnego Armii Krajowej w Opolu
dnia 1 września b.r.

Z wyrazami wdzięczności i szacunku
Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Oddział w Opolu.

Opole, dnia 1 września 1994 r.

*Uroczysta Msza Św., - Gł. celebrans F. E. Ks. Bp Jan Bągiński
czyta telegram nadesłany przez Ojca Św. Jana Pawła II. - Z lewej:
honorowa asysta żołnierzy AK - Włodzimierz Hundt i Krzysztof Werner.*

*Wstuchani w treść depezy...., - od lewej: v-ce prezes Oddz. Op. Stanisław
Micek, prezes Oddz. Op. Mieczysław Kondera, prezes Okr. Katowick.
Zbigniew Gregorowicz, senator R.P. prof. Dorota Simonides.*

*..... Przy monumencie - honorowa „warta pokoleń” - wojsko-
- harcerze.....*

*Uroczystość poświęcenia i odsłonięcia monumantu rozpoczyna
ceremoniał wojskowy. Z prawej: poczet sztandarowy Oddz. Opolsk.*

Apel poległych odczytuje oficer 10 Opolsk. Bryg. Zmechan. ... przed dekoracją, - drugi od prawej wojewoda opolski Ryszard Zembażyński, - trzeci: prezes Okręgu Katowick. Zbigniew Gregorowicz

Wojewoda opolski dekoruje Krzyżem Armii Krajowej prezesa Oddz. Opolsk. Mieczysława Kondere

..... zakończenie uroczystości.....

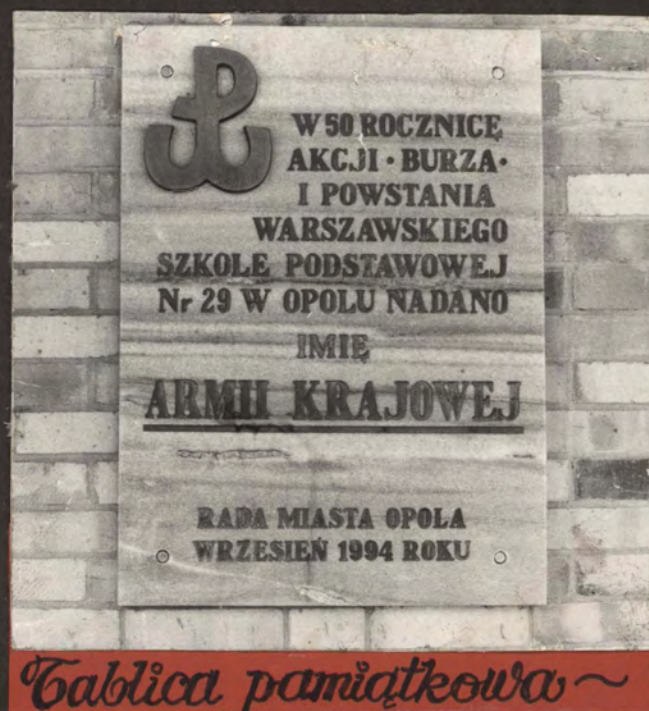

..... potomnym na wieczną chwałę.....

SZKOŁA P.nr 29 — uroczystość nadania:

- imienia szkole
- tablicy pamiątkowej
- sztandaru

Tablica pamiątkowa ~

— awers —

— rewers —

Sztandar Szkoły....

Stoją od prawej: ks. prob. Antoni Grycan, kapelan AK ks. prałat Kazimierz Bochenek, kapelan WP ks. kpt. Zbigniew Dymitruk

.....ptk dypl. Zbigniew Owczarek w asyście księży.....

Modlitwa przed poświęceniem tablicy pamiątkowej, — ks. prob. Antoni Grycań, — tyłem ks. prałat Kazimierz Bochenek

Poczet sztandarowy na warcie honorowej przy tablicy pamiątkowej.....

Modlitwa przed poświęceniem sztandaru szkoły, — Kapelan W.P. ks. Rpt. Zbigniew Dymitruk

.....przekazanie sztandaru Dyrektorowi Szkoły

.....prezentacja sztandaru Szkoły.....

..... Sztandar przejmuje ptk dypl. Zbigniew Owożarek

.....poczet w oczekiwaniu na sztandar.....

.....honorowa defilada.....

Przestanie

*W uroczystym dniu nadania Szkole Podstawowej Nr 29
w Opolu imienia Armii Krajowej, poświęcenia i wręczenia Sztan-
daru, oraz odsłonięcia tablicy pamiątkowej, — w 50-rocznicę czynu
zbrojnego „Burza” i Powstania Warszawskiego, — my, — żołnierze
Armii Krajowej, Wam — zacni Pedagodzy i Wychowankowie
— świadkom tej uroczystej chwili, jak również Waszym następ-
com, przekazujemy nasze ideały walki o Polskę — wolną, bez —
pieczną, suwerenną i sprawiedliwą. —
— Odwołując się do złożonego przez Was ślubowania na
Sztandar i honor Szkoły wyrażamy przekonanie, że będzie —
cie godnymi spadkobiercami naszego imienia i naszej goto-
wości służby dla Ojczyzny, troski o Jej dobro, pracy dla Niej,
oraz dbałości o godność i honor narodu polskiego. —
— Niech w murach tej Szkoły, — po wszystkie jej dni, kształtu-
ją się i wyrastają światłe umysły, żarliwe patriotyczne serca
i niezlomne charaktery.
— Niechaj Szkoła ta stanowi harmonijną, jedność zespołu —
nej społeczności Wychowawców, Wychowanków i Rodziców,
w której praca, wychowanie i zdobywana wiedza przynoszą
upragnione wyniki, satysfakcję i radosne przeżycia, które po-
zostawiają poczucie wspólnoty, przywiązanie i trwałą pamięć. —*

*Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej —
Oddział w Opolu*

SESJA popularno-naukowa 15.X.1994 r.

Program słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podst. nr 29 im. Armii Krajowej

Rozpoczęcie sesji, - siedzą od prawej: trzeci - wojewoda opolski R. Zembażyński, - obok senator RP D. Simonides

Wojewoda opolski Ryszard Zembażyński dekoruje kol. Jana Dominiewskiego, - prezesa Zarz. Oddz. - Nysa

◀ Referuje —
Zbyszek Bednorz
— literat

Prowadzący sesję — prof. Michał Lis

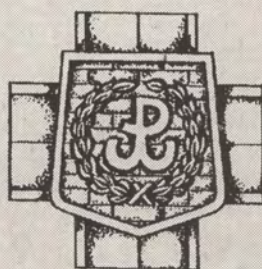

◀ Referuje —
Adolf Warzok
— dr n.med.

.....i zakończenie sesji, — drugi od lewej —
prezes Zarz. Oddz. Mieczysław Kondera

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

... PÓKI MY ŻYJEMY

OPOLE 1995

Oktadka broszury z materiałami referatów Sesji popularno-naukowej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU W OPOLE

Adres :
Pl. Teatralny 13
45-056 OPOLE
pokój 239 I piętro
tel. 384 66 w. 232

konto bankowe :
IO/PKO BP
53514 - 14/064 - 132

INFORMACJA

o przebiegu obchodów 50-lecia czynu zbrojnego Armii Krajowej - akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego, zorganizowanych przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu.

Obchody odbyły się dnia 1 września br. i były połączone z 55-rocznicą wybuchu II wojny światowej oraz 50-rocznicą walk PSZ o Monte Cassino, operacji Dywizji Pancernej gen. Maczka we Francji, Belgii i Holandii, lądowania Brygady Spadochronowej gen. Sosabowskiego pod Arnhem oraz rozpoczęcia walk I Armii WP o wyzwolenie ziem polskich.

Na program obchodów złożyło się:

- a) Uroczysta Msza Św. koncelebrowana pod przewodnictwem ks. bpa. Jana Bagińskiego za żołnierzy Armii Krajowej. Podczas tej uroczystości został odczytany telegram Papieża Jana-Pawła II skierowany do żołnierzy AK z okazji obchodzonej rocznicy. Podniosła treść tego telegramu i podkreślone zasługi patriotyczne oraz historyczne AK wywarły głębokie wrażenie na uczestnikach nabożeństwa i zostały przyjęte oklaskami. Nadmienić należy, iż wpływ na przekazanie z Watykanu takiego przesłania miał pobyt wiceprezesa naszego Związku, Eugeniusza Mroza, na audjencji u Papieża, która zbiegła się z czasem obchodzonej w Opolu uroczystości. Również homilia, wygłoszona przez bpa Bagińskiego, miała uznaniowy charakter wobec AK i jej żołnierzy, podkreślała potrzebę przekazu tych wartości dla młodego pokolenia.
- b) Dalszą częścią uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie obelisku poświęconego 50-rocznicy czynu zbrojnego AK - z napisem: "Żołnierzom Armii Krajowej w 50-rocznicę akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego - Społeczeństwo Opolszczyzny - wrzesień 1994 roku". Po otwarciu uroczystości przez prezesa Mieczysława Konderego - odsłonięcia obelisku dokonał Wojewoda Opolski, prezes Okręgu Śląskiego Świat. Zw. Żoźn. AK - Zbigniew Gregorowicz, prezes Mieczysław Kondera, płk Zbigniew Owczarek i przewodniczący Rady Miasta

... PÓKI MY ŻYJEMY

Okladka broszury z materiałami referatów Sesji popularno-naukowej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU W OPOLE

Adres :
Pl. Teatralny 13
45-056 OPOLE
pokój 239 I piętro
tel. 384 66 w. 232

konto bankowe :
10/PKO BP
53514-144064-132

INFORMACJA

o przebiegu obchodów 50-lecia czynu zbrojnego Armii Krajowej - akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego, zorganizowanych przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu.

Obchody odbyły się dnia 1 września br. i były połączone z 55-rocznicą wybuchu II wojny światowej oraz 50-rocznicą walk PSZ o Monte Cassino, operacji Dywizji Pancernej gen. Maczka we Francji, Belgii i Holandii, lądowania Brygady Spadochronowej gen. Sosabowskiego pod Arnhem oraz rozpoczęcia walk I Armii WP o wyzwolenie ziem polskich.

Na program obchodów złożyło się:

- a) Uroczysta Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem ks. bpa. Jana Bagińskiego za żołnierzy Armii Krajowej. Podczas tej uroczystości został odczytany telegram Papieża Jana-Pawła II skierowany do żołnierzy AK z okazji obchodzonej rocznicy. Podniosła treść tego telegramu i podkreślone zasługi patriotyczne oraz historyczne AK wywarły głębokie wrażenie na uczestnikach nabożeństwa i zostały przyjęte oklaskami. Nadmienić należy, iż wpływ na przekazanie z Watykanu takiego przesłania miał pobyt wiceprezesa naszego Związku, Eugeniusza Mroza, na audencji u Papieża, która zbiegła się z czasem obchodzonej w Opolu uroczystości. Również homilia, wygłoszona przez bpa Bagińskiego, miała uznaniowy charakter wobec AK i jej żołnierzy, podkreślała potrzebę przekazu tych wartości dla młodego pokolenia.
- b) Dalszą częścią uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie obelisku poświęconego 50-rocznicy czynu zbrojnego AK-z napisem: "Żołnierzom Armii Krajowej w 50-rocznicę akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego - Społeczeństwo Opolszczyzny - wrzesień 1994 roku". Po otwarciu uroczystości przez prezesa Mieczysława Kondere - odsłonięcia obelisku dokonał Wojewoda Opolski, prezes Okręgu Śląskiego Świat. Zw. Żołn. AK - Zbigniew Gregorowicz, prezes Mieczysław Kondera, płk Zbigniew Owczarek i przewodniczący Rady Miasta

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ W OPOLU

... PÓKI MY ŻYJEMY

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ W OPOLU

... PÓKI MY ŻYJEMY

Materiały sesji popularyzacyjnej zorganizowanej
w Opolu 15 października 1994 roku
w 50. rocznicę akcji „Burza” i powstania warszawskiego
pod redakcją MICHAŁA LISA

OPOLE 1995

Oktadka broszury z materiałami referatów Sesji popularyzacyjnej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”. —

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU W OPOLU

Adres:
Pl. Teatralny 13
45-056 OPOLE
pokój 239 I piętro
tel. 384 66 w. 232

konto bankowe:
IO/PKO BP
53514 - 144064 - 132

INFORMACJA

o przebiegu obchodów 50-lecia czynu zbrojnego Armii Krajowej - akcji „Burza” i Powstania Warszawskiego, zorganizowanych przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu.

Obchody odbyły się dnia 1 września br. i były połączone z 55-rocznicą wybuchu II wojny światowej oraz 50-rocznicą walk PSZ o Monte Cassino, operacji Dywizji Pancernej gen. Maczka we Francji, Belgii i Holandii, lądowania Brygady Spadochronowej gen. Sosabowskiego pod Arnhem oraz rozpoczęcia walk I Armii WP o wyzwolenie ziem polskich.

Na program obchodów złożyło się:

- a) Uroczysta Msza Św. koncelebrowana pod przewodnictwem ks. bpa. Jana Bagińskiego za żołnierzy Armii Krajowej. Podczas tej uroczystości został odczytany telegram Papieża Jana-Pawła II skierowany do żołnierzy AK z okazji obchodzonej rocznicy. Podniosła treść tego telegramu i podkreślone zasługi patriotyczne oraz historyczne AK wywarły głębokie wrażenie na uczestnikach nabożeństwa i zostały przyjęte oklaskami. Nadmienić należy, iż wpływ na przekazanie z Watykanu takiego przesłania miał pobyt wiceprezesa naszego Związku, Eugeniusza Mroza, na audjencji u Papieża, która zbiegła się z czasem obchodzonej w Opolu uroczystości. Również homilia, wygłoszona przez bpa Bagińskiego, miała uznaniowy charakter wobec AK i jej żołnierzy, podkreślała potrzebę przekazu tych wartości dla młodego pokolenia.
- b) Dalszą częścią uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie obelisku poświęconego 50-rocznicy czynu zbrojnego AK - z napisem: „Żołnierzom Armii Krajowej w 50-rocznicę akcji „Burza” i Powstania Warszawskiego - Społeczeństwo Opolszczyzny - wrzesień 1994 roku”. Po otwarciu uroczystości przez prezesa Mieczysława Kondere - odsłonięcia obelisku dokonał Wojewoda Opolski, prezes Okręgu Śląskiego Świat. Zw. Żoźn. AK - Zbigniew Gregorowicz, prezes Mieczysław Kondera, płk Zbigniew Owczarek i przewodniczący Rady Miasta

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU w OPOLU

Adres :
Pl. Teatralny 13
45-056 OPOLE
pokój 239 I piętro
tel. 384 66 w. 232

konto bankowe :
10/PKO BP
53514 - 144064 - 132

INFORMACJA

o przebiegu obchodów 50-lecia czynu zbrojnego Armii Krajowej - akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego, zorganizowanych przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu.

Obchody odbyły się dnia 1 września br. i były połączone z 55-rocznicą wybuchu II wojny światowej oraz 50-rocznicą walk PSZ o Monte Cassino, operacji Dywizji Pancernej gen. Maczka we Francji, Belgii i Holandii, lądowania Brygady Spadochronowej gen. Sosabowskiego pod Arnhem oraz rozpoczęcia walk I Armii WP o wyzwolenie ziem polskich.

Na program obchodów złożyło się:

- Uroczysta Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem ks. bpa. Jana Bagińskiego za żołnierzy Armii Krajowej. Podczas tej uroczystości został odczytany telegram Papieża Jana-Pawła II skierowany do żołnierzy AK z okazji obchodzonej rocznicy. Podniosła treść tego telegramu i podkreślone zasługi patriotyczne oraz historyczne AK wywarły głębokie wrażenie na uczestnikach nabożeństwa i zostały przyjęte oklaskami. Nadmienić należy, iż wpływ na przekazanie z Watykanu takiego przesłania miał pobyt wiceprezesa naszego Związku, Eugeniusza Mroza, na audjencji u Papieża, która zbiegła się z czasem obchodzonej w Opolu uroczystości. Również homilia, wygłoszona przez bpa Bagińskiego, miała uznaniowy charakter wobec AK i jej żołnierzy, podkreślała potrzebę przekazu tych wartości dla młodego pokolenia.
- Dalszą częścią uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie obelisku poświęconego 50-rocznicy czynu zbrojnego AK-z napisem: "Żołnierzom Armii Krajowej w 50-rocznicę akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego - Społeczeństwo Opolszczyzny - wrzesień 1994 roku". Po otwarciu uroczystości przez prezesa Mieczysława Kondere - odsłonięcia obelisku dokonał Wojewoda Opolski, prezes Okręgu Śląskiego Świat. Zw. Żoźn. AK - Zbigniew Gregorowicz, prezes Mieczysław Kondera, płk Zbigniew Owczarek i przewodniczący Rady Miasta

Pomnik poświęcony pamięci Żołnierzy Armii Krajowej
wzniesiony w Opolu we wrześniu 1994 r.
Projekt i zdjęcie — A. Zbiegieni

Tablica na pomniku poświęconym pamięci Żołnierzy Armii Krajowej
wzniesionym w Opolu we wrześniu 1994 r.
Projekt i zdjęcie — A. Zbiegieni

Oktadka broszury z materiałami referatów Sesji popularno-naukowej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”.

Spis treści

Mieczysław Kondera, <i>Słowo wstępne</i>	9
Michał Lis, <i>Podziemne państwo polskie w czasie II wojny światowej</i>	14
Zbyszko Bednorz, <i>„Fala Odrzańska” w stolicy podziemnego państwa polskiego</i>	24
Adolf Warzok, <i>Armia Krajowa na Śląsku kontynuatorką idei powstań śląskich</i>	39
Stanisław Senft, <i>Ruch oporu na Śląsku w latach II wojny światowej</i>	57
Władysław Filar, <i>Działania bojowe 27 Wotyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej</i>	70
Leszek Skrzypek, <i>Fragment programu gospodarczego Śląska Opolskiego na czas pokoju</i>	87
Stanisław Micek, <i>Nasza szkoła</i>	89

Oktadka broszury z materiałami referatów Sesji popularno-naukowej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU w OPOLE

Adres:
Pl. Teatralny 13
45-056 OPOLE
pokój 239 I piętro
tel. 384 66 w. 232

konto bankowe:
10/PKO BP
53514-14/064-132

INFORMACJA

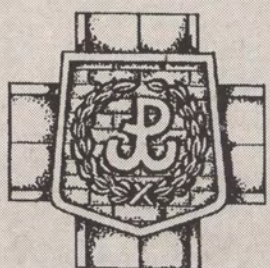
o przebiegu obchodów 50-lecia czynu zbrojnego Armii Krajowej - akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego, zorganizowanych przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu.

Obchody odbyły się dnia 1 września br. i były połączone z 55-rocznicą wybuchu II wojny światowej oraz 50-rocznicą walk PSZ o Monte Cassino, operacji Dywizji Pancernej gen. Maczka we Francji, Belgii i Holandii, lądowania Brygady Spadochronowej gen. Sosabowskiego pod Arnhem oraz rozpoczęcia walk I Armii WP o wyzwolenie ziem polskich.

Na program obchodów złożyło się:

- Uroczysta Msza św. koncelebrowana pod przewodnictwem ks. bpa. Jana Bagińskiego za żołnierzy Armii Krajowej. Podczas tej uroczystości został odczytany telegram Papieża Jana-Pawła II skierowany do żołnierzy AK z okazji obchodzonej rocznicy. Podniosła treść tego telegramu i podkreślone zasługi patriotyczne oraz historyczne AK wywarły głębokie wrażenie na uczestnikach nabożeństwa i zostały przyjęte oklaskami. Nadmienić należy, iż wpływ na przekazanie z Watykanu takiego przesłania miał pobyt wiceprezesa naszego Związku, Eugeniusza Mroza, na audencji u Papieża, która zbiegła się z czasem obchodzonej w Opolu uroczystości. Również homilia, wygłoszona przez bpa Bagińskiego, miała uznaniowy charakter wobec AK i jej żołnierzy, podkreślała potrzebę przekazu tych wartości dla młodego pokolenia.
- Dalszą częścią uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie obelisku poświęconego 50-rocznicy czynu zbrojnego AK - z napisem: "Żołnierzom Armii Krajowej w 50-rocznicę akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego - Społeczeństwo Opolszczyzny - wrzesień 1994 roku". Po otwarciu uroczystości przez prezesa Mieczysława Kondere - odsłonięcia obelisku dokonał Wojewoda Opolski, prezes Okręgu Śląskiego Świat. Zw. Żołn. AK - Zbigniew Gregorowicz, prezes Mieczysław Kondera, płk Zbigniew Owczarek i przewodniczący Rady Miasta

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

... PÓKI MY ŻYJEMY

OPOLE 1995

Oktadka broszury z materiałami referatów Sesji popularno-naukowej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”.

- 2 -

Opola - Andrzej Namysło. Poświęcenia pomnika, który z momentem jego odsłonięcia stał się miejscem pamięci narodowej Miasta Opola - dokonał ks. bp Jan Bagiński w asyście koncelebrantów uroczystej Mszy Św. Ulewny deszcz zmusił organizatorów do maksymalnego skrócenia ceremoniału, zakończonego apelem poległych oraz salwą honorową kompanii honorowej 10-Brygady Zmechanizowanej WP, odśpiewaniem (z udziałem orkiestry WP) Roty i wręczeniem ks. bpowi Bagińskiemu odznaki Związku Sybiraków.

Była to podniosła uroczystość, w której - pomimo ulewy - uczestniczyło ok. 1200 osób, w tym goście oficjalni, kombatancki, młodzież harcerska i szkolna, sztandary, wojsko. Miasto Opole otrzymało pomnik, który będzie przypominał następnym pokoleniom, że "Ojczyzna, to zbiorowy obowiązek", który wymaga poświęceń Jej synów.

c) Wybitnie podniosły charakter miała trzecia część uroczystości, która odbyła się w Szkole Podstawowej Nr 29 w Opolu. Złożyło się na nią:

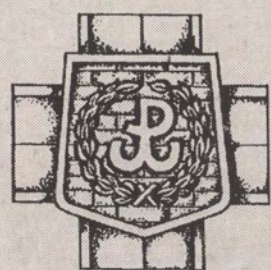
wojewódzka inauguracja roku szkolnego 1994/95, której dokonał kurator oświaty Franciszek Minor. Podkreślił wagę i rolę szkoły w formowaniu postawy młodego pokolenia poprzez harmonijne zespolenie działań: pedagogów - uczniów - rodziców.

Niezwykle uroczystym momentem było nadanie Szkole imienia Armii Krajowej poprzez odczytanie stosownej uchwały Rady Miasta Opola - przez jej przewodniczącego - Andrzeja Namysła.

Kolejnych wzruszeń dostarczył moment poświęcenia i wręczenia Szkole sztandaru, ufundowanego przez Świat. Zw. Żołn. AK - Oddział w Opolu. Poświęcenia sztandaru dokonał ks. kapelan kpt Zbigniew Dymitruk, a wręczenia płk Zbigniew Owczarek. Nastąpiło też odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej - o treści:

"W 50-rocznicę akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego - Szkole Podstawowej Nr 29 w Opolu - nadano imię Armii Krajowej. Rada Miasta Opola. Opole - wrzesień 1994 rok". Odsłonięcia dokonał prezes Świat. Zw. Żołn. AK - Mieczysław Kondera, przewodniczący Rady Miasta - Andrzej Namysło i dyrektor Szkoły - Wwa Tychy-Hipsz. Poświęcenia dokonał ks. proboszcz miejscowej parafii - Antoni Grycan, wiceprezes Oddziału Świat. Zw. Żołn. AK - Stanisław Micek odczytał i wręczył Dyrekcji Szkoły - Przesłanie Związku do pedagogów, młodzieży i rodziców.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

... PÓKI MY ŻYJEMY

OPOLE 1995

Oktadka broszury z materiałami referatów Sesji popularno-naukowej n.t.: „Armia Krajowa zbrojnym ramieniem podziemnego Państwa Polskiego”.

Wojewoda Ryszard Zembażyński dokonał dekoracji Krzyżami Armii Krajowej 43 kombatantów, a Szef Sztabu Wojewódzkiego przedstawił rozkaz o awansach podoficerskich dla 4 żołnierzy AK w stanie spoczynku. Ta część uroczystości miała się odbyć przed pomnikiem, lecz ulewny deszcz jej przeszkodził.

Część artystyczna w wykonaniu uczniów Szkoły - tak co do doboru treści pieśni i recytacji, jak również sposobu ich wykonania dostarczyła głębokich przeżyć i wzruszeń, co zostało wyrażone spontanicznym specjalnym podziękowaniem wyrażonym przez wiceprezesa Stanisława Micka oraz brawami i licznymi podziękowaniami zebranych.

Wystąpienie prezesa Okręgu Śląskiego Związku - prof. dra hab. - Zbigniewa Gregorowicza zakończyło tę podniosłą uroczystość.

W dalszej części odbyło się spotkanie towarzyskie, podczas którego padały słowa uznania dla organizatorów uroczystości - Świat. Zw. Żołn. AK - Oddział w Opolu i Szkoły za podniosły i wychowawczy charakter uroczystości, które to zdania wypowiadali goście oficjalni (senator Simonides, Wojewoda, przewodniczący Sejmiku samorządowego, przewodniczący Rady Miasta, delegacje kombatantów) i inni uczestnicy, co zostało upamiętnione w zapisach do Złotej Księgi Związku.

PREZES
Zarządu Oddziału
Mieczysław Kondera

Rok 1995, — i zakres działania naszego Związku w perspektywie czasowej, oparty na bieżąco prowadzonej dokumentacji, — jawi się następująco: w dniu 20 stycznia 1996r. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo — Wyborcze Zarządu Oddziału SŁŻK w Opolu, na którym przedstawiono sprawozdanie za **1995r.** na tle działalności Związku w okresie 3-letniej kadencji t.j. obejmującej lata 1993 — 1995. — Zebraniu przewodniczył kol. dr Stanisław Micek. —

I. Część sprawozdawcza.

— Stan organizacyjny Oddziału :

Na koniec 1992r. — 202 członków zwyczajnych

" " 1993r. — 204 " "

" " 1994r. — 201 " " (w tym 6 czł. nadzwyczaj.)

" " 1995r. — 192 " " (w tym 9 czł. nadzwyczaj.)

W ciągu kadencji :

w 1993r. przybyło — 12 członków ; ubyło — 10 członków (w tym zmarło — 7)

w 1994r. " — 20 " ; " — 23 " (" " — 15)

w 1995r. " — 7 " ; " — 16 " (" " — 14)

— Odeszli od nas na zawsze w 1995r. kol. kol. :

1. Antoni Batko
2. Bolesław Bobulski
3. Michał Borek
4. Zbigniew Chmiel
5. Edward Gierpicki
6. Leon Gzereda
7. Stanisław Korecki

8. Stefan Korzeniowski
9. Jan Kulpa
10. Michał hr. Korab-Ostrowski (1-szy prezes)
11. Bolesław Pietrzyk
12. Jan Pożniak
13. Władysław Roszkowski
14. Mikołaj Sztonyk

— Z roku na rok wzrasta liczba podopiecznych, i na koniec 1995 r. wynosiła już 25 osób. —

Oceniając merytoryczną działalność Zarządu w okresie minionej kadencji, stwierdzić należy, iż nacechowana była ona szczególnie aktywizacją współpracy z Kuratorium Oświaty, Komendą Chorągwi i Hufca Opolskiego ZHP, Jednostkami wojskowymi Garnizonu Opolskiego oraz Instytutem Śląskim, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Towarzystwem Przyjaciół Opola, a także Wyższymi Uczelniami w naszym mieście. —

— Wydana w pocz. 1995 r. publikacja „.....Póki my żyjemy.....” dotarła poprzez Instytut Śląski do wszystkich bibliotek naukowych w kraju, a także do rąk Ojca Świętego Jana Pawła II. —

Imię **Armii Krajowej** zostało przybliżone Społeczeństwu, a dzień 14.II.1942 r. — Dzień Patrona podopiecznej Szk. Podst. Nr 29, - stał się Świętem Szkoły i naszego Związku. —

W kwietniu 1995 r. zorganizowaliśmy wspólną wycieczkę do Pragi i Wiednia dla naszych członków oraz nauczycieli **SP nr 29**. Wśród 46 uczestników wycieczki było 25 nauczycieli najbardziej zasłużonych w popularyzacji ideałów Armii Krajowej w pracy wychowawczej. —

— Odnotować należy również fakty współudziału naszego Związku w fundacji:

- sztandaru dla 5 Brygady Pancernej „Skorpion”, — wręczenie 18.V.1995 r.
- pomnika „Golgota Wschodu” (monumentalny gład z tablicą pamiątkową i ok. 5,0 m. drewnianym krzyżem wg projektu kol. v-ce prezesa arch. art. plastyka Adama Zbiegieni) — odsłonięcie i poświęcenie 17.IX.1995 r.
- sztandaru dla 10 Opolskiej Brygady Zmechanizowanej — wręczenie 11.XI.1995 r.

Wszystko to czyni naszą organizację **AK-owską** podmiotem społecznego działania i wyznacza jej szczególną rolę w środowisku. —

— W wyniku pozytywnej oceny całokształtu działalności Zarządu Oddziału **SZŻKK** w Opolu i jego Komisji na przestrzeni ostatnich lat, — Zarząd Główny naszego Związku w Warszawie podjął decyzję powołania w Opolu Zarządu Okręgu, — co miało miejsce w dniu 25 listopada 1995 r. —

— Prezesem Zarządu Okręgu w dniu 7 grudnia 1995 r. został wybrany kol. Mieczysław Kondera, który tym samym zrezygnował z dotychczasowej funkcji prezesa Zarządu Oddziału. —

— Prezesem Zarządu Oddziału wybrano w tym dniu kol. Józefa Gaxdę.

II. Część wyborcza.

W obradach Walnego Zebrania sprawozdawczo-wyborczego uczestniczyło 78 członków uprawnionych do głosowania. Wybrano na kadencję lat 1996—1998 :

- Zarząd Oddziału w składzie 11 członków oraz 2 zastępców członków Oddz.
- Komisję Rewizyjną w składzie 3 członków oraz 1 zastępcę.
- 20 Delegatów na Zjazd Okręgowy i 2 zastępców.

Zarząd Oddziału :

1. Buktał Leokadia	5. Garza Józef	9. Szymański Bolesław
2. Gałko Regina	6. Gumulka Jerzy	10. Werner Krzysztof
3. Chmielewska Teresa	7. Guz Wojciech	11. Zbiegieni Adam
4. Długosz Henryk	8. Mróz Eugeniusz	

Zastępcy członków Zarządu :

1. Jedrychowski Julian
2. Wyzechowska Irena

Komisja Rewizyjna :

1. Panczocha Alojzy
2. Rzepkiewicz Adam
3. Szneider Jan

Zastępca członka Komisji Rewizyjnej :

1. Schetyna Danuta

Delegaci na Zjazd Okręgowy:

1. Buktał Leokadia	8. Kondera Mieczysław	15. Sznajder Jan
2. Galko Regina	9. Knopiński Stanisław	16. Szymański Bolesław
3. Dyba Dariusz	10. Micek Stanisław	17. Werner Krzysztof
4. Gazda Józef	11. Mróz Eugeniusz	18. Wycechowska Irena
5. Góralczyk Józef	12. Rudzki Piotr	19. Zbiegieni Adam
6. Guz Wojciech	13. Rutkiewicz Jan	20. Ziobor Czesław
7. Kundt Włodzimierz	14. Rychel Tadeusz	
- Zastępcy: —————
1. Korzeniowska Narcyza
2. Wierszyło Czesław

■ ■ Na zakończenie odczytano wnioski opracowane przez Komisję (od 1 do 9) w oparciu o wypowiedzi uczestników zebrania. — Poza tymi, będą kontynuacją dotychczasowej działalności naszego Związku, odnotować należy:

- W związku z licznymi już nazwami ulic im. bohaterów Armii Krajowej na osiedlu LWM — wystąpić z wnioskiem do władz miasta i Samorządu Sp-ni Mieszk. o zmianę nazwy dzielnicy LWM — na „Armii Krajowej”.
- Zapraszać na coroczne „Spotkania Opłatkowe” członków Związku wraz z osobą towarzyszącą.
- Uczulić władze miejskie i Kuratorium Oświaty i Wychowania, — by rocznice Świąt Narodowych, — a głównie „3 Maja” i „11 Listopada” miały charakter

głęboko patriotyczny (m.inn. przez oflagowanie budynków), przy licznych udziałach społeczeństwa, a zwłaszcza młodzieży szkolnej. —

— Przystąpić do opracowania biografii Poległych, którzy odeszli „do wieczności”, z możliwością umieszczenia ich w mającym powstać „Biuletynie Informacyjnym”. —

— Ponadto w części końcowej Walnego Zebrania Sprawozdawczo – Wyborczego o aktualnych sprawach informowali:

— kol. Stanisław Micek o zamierzeniach działalności Okręgu:

a) zorganizowanie Sesji Popularno – Naukowej na temat „Drogi Śląska do Polski”;

b) wmurowanie tablicy pamiątkowej w Katedrze Opolskiej poświęconej 75 Rocznicy wybuchu **III** Powstania Śląskiego;

c) współdziałanie w budowie pomnika – monumentu na terenie koszar wojskowych w Rędzierzynie – Różlu, – dla uczczenia pamięci Kadetów polskich poległych w **III** Powstaniu Śląskim;

d) wmurowanie tablicy pamiątkowej poświęconej żołnierzom **AK** osadzonym po Powstaniu Warszawskim w obozie jenieckim w Łambinowicach.

— kol. Bolesław Szymański o nadaniach odznaki „Weteran Walk o Niepodległość”.

— kol. Eugeniusz Mróz o życzeniach wystanych do Ojca Św., o odpowiedzi Jego Świątobliwości, oraz o planowanej w maju 1996 r. wycieczce do Włoch;

 kol. Izabela Krot (córka Powstańca Śląskiego) wyraziła słowa uznania za naszą działalność w zakresie upamiętnienia zrywu niepodległościowego na Śląsku;

— kol. Józef Gazda o dotychczasowych ustaleniach w zakresie ukonstytuowania się Zarządu Oddziału:

— Prezes Józef Gazda

— v-ce prezes Eugeniusz Mróz

— v-ce prezes Krzysztof Werner

— v-ce prezes Adam Lbiegieni

— Sekretarz Leokadia Bukład

— Skarbnik Henryk Długosz

— Pozostały podział funkcji dokonany zostanie na najbliższym posiedzeniu Zarządu Oddziału. —

— AKT EREKCYJNY —

• 1995 •

WYCIECZKA — WIEDEŃ —

— PRAGA —

„GOLGOTA WSCHODU”
 OPOLE, Cmentarz Komunalny, 17.IX.1995r.

Rok 1996

jest pierwszym rokiem kadencji nowowybora — nych władz Zarządu i poszczególnych komisji, których skład osobowy został przedstawiony w materiałach za 1995 r.

~ Stan osobowy Oddziału w dniu 31 grudnia 1996 r. wynosił ogółem: 183 członków, — w tym 174 zwyczajnych i 9 nadzwyczajnych (135 męż — czyzn i 48 kobiet). — Średnia wieku 74,4 lat. —

Na przestrzeni 1996 r. odeszli od nas na zawsze kol. kol.:

1. Edward Biłański
2. Kazimiera Gzarniecka
3. Anna Kalisz
4. Władysława Matysiak

5. Jan Witecki
6. Zygmunt Praski
7. Michał Stabosz
8. Józef Stadnik

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!

== Podobnie jak w latach poprzednich przedmiotem szczególnej troski zarówno Zarządu, jak i członków naszego Oddziału była działalność organizacyjno — historyczna. — Realizowano ją poprzez utrwalanie w świadomości naszego społeczeństwa prawdy historycznej o AK i przekazywanie Jej ideałów zwłaszcza młodemu pokoleniu. — Aktywny udział naszych członków w uroczystych obchodach rocznic narodowych i państwowych był więc jedną z form działalności merytorycznej. ~

— Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt ufundowania z naszej inicjatywy tablicy pamiątkowej poświęconej wydarzeniom rocznicowym na Śląsku o następującej treści :

**„W HOŁDZIE LUDOWI ŚLĄSKIEMU
ZA ZACHOWANIE MÓWY
WIARY i PRZYWIĄZANIA
DO POLSKIEJ MACIERZY”**

**W 75 ROCZNICE
III POWSTANIA ŚLĄSKIEGO 1921-
ŻOŁNIERZE ARMII KRAJOWEJ
i SPOŁECZEŃSTWO OPOLSZCZYZNY-1996**

Autor proj. art. pl. Irena GRABOWSKA

— Tablicę umieszczoną w Kaplicy Piastowskiej Katedry Opolskiej p.w. Św. Krzyża, uroczystie odsłonięto i poświęcono w dniu 3 maja 1996 r.

Nadzór i prowadzenie realizacji tego przedsięwzięcia sprawował kol. Krzysztof Werner – wiceprezes naszego Zarządu. Tablicę zaprojektowała i wykonała w glazurowanej ceramice artysta-plastyk Irena Grabowska.

— Następnym ważnym wydarzeniem było odsłonięcie w dniu 18 czerwca 1996 r. na terenie Jednostki Wojskowej w Redziejynie – Koźlu pomnika – monumentu poświęconego Kadetom II RP biorącym udział w III Powstaniu Śląskim.

Projekt pomnika wykonał i realizację zamierzenia nadzorował społecznie wiceprezes Zarządu kol. Adam Lbiegieni.

— Na przestrzeni całego 1996 r. kol. Krzysztof Werner w imieniu naszego Oddziału utrzymywał ścisłe kontakty z Kurią Diecezjalną, „Związkiem Sybiraków” oraz Kapelanami AK, WP, Zw. Sybir., — a w dniu 17 września 1996 r. był mistrzem

ceremonii centralnych uroczystości „Dnia Sybiraka” zorganizowanej na Cmentarzu Komunalnym w Opolu pod pomnikiem „Golgota Wschodu”.

— Najbardziej podniosłą i refleksyjną uroczystością była Msza Św. odprawiona w Katedrze Opolskiej 29 grudnia 1996 r. dla upamiętnienia 50 rocznicy zamordowania przez NKWD ostatniego Komendanta **AK** gen. Leopolda Okulickiego. ~ We Mszy tej uczestniczyła młodzież harcerska z drużyn **ZHP** oraz **SP** nr 29 w Opolu im. **AK** z pocztami sztandarowymi.

— Orok ugruntowanej już współpracy z młodzieżą ze **SP** nr 29, — w 1996 r. w myśl zawartych porozumień podjęliśmy współpracę za pośrednictwem druha hm. mjr. WP. Andrzeja Półchtopka ze szczepem „**WILKI**” im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców przy Hufcu **ZHP** im. hm. Aleksandra Kamińskiego w Opolu, oraz z Hufcami ze Środowiska Opolskiego i Kluczborskiego Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej.

— Wyrazem serdecznych więzi organizacyjnych jest przyjęcie w poczet członków zwyczajnych Kregu Instruktorskiego „**Wilki**” naszych kolegów — byłych harcerzy: Józefa Jazde, Eugeniusza Mroza, Jana Stecewicza, Bolesława Szymańskiego, Adama Łbiegieniego oraz Czesława Ziobera i nadanie im tytułu „**Harcerza Rzeczypospolitej**”. — Natomiast hm. Andrzej Półchtopek — komendant szczepu „**Wilki**” im. 15 W.B.S. przyjęty został w poczet członków nadzwyczajnych Oddz. Opolskiego **SZŻAK**.

W 1996 r. w dniach od 17-26 maja staraniem naszego Zarządu zorganizowana została dla 48 osob. grupy członków pielgrzymka do Włoch.

Ważnym wydarzeniem i przeżyciem dla całej grupy było spotkanie z Ojcem Św. Janem Pawłem II oraz Jego słowa pocieszenia i błogosławieństwa.

— Również 38 osobowa grupa naszych członków uczestniczyła z poczetem sztandarowym w dorocznej Pielgrzymce Kombatanów — żołnierzy AK na Jasnej Górze w dniu 8 września 1996r. —

*Broszura – wydana przez
Okręg Opolski SZŻAK
na obchody 75-Rocznicy
III Powstania Śląskiego*

•1996 r.•

- **205** Rocznicą
Konstytucji 3-go Maja
- **75** Rocznicą
III Powstania Śląskiego

Opolskie obchody 3 Maja

Modlitwa o konstytucję

**TRYBUNA
OPOLSKA**

Sobota - niedziela 4 - 5 maja 1996

„Zróbcie wszystko, cokolwiek mój Syn wam powie” - ten cytat z Ewangelii stanowił główną myśl piątkowej homilii podczas mszy za Ojczyznę. Biskup Alfons Nossol słowami Matki Boskiej chciał zwrócić uwagę obecnych na to, jaka konstytucja potrzebna jest dziś Polsce.

Msza w opolskiej katedrze rozpoczęła obchody 205. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Pod koniec mszy, w obecności licznych kombatantów, w kaplicy Piastowskiej katedry wojewoda **Ryszard Zembańczyński** i powstaniec **Ignacy Kuźniewski** odsłoniли pamiątkową tablicę ku czci mieszkańców Opolszczyzny, którzy dochowali mowy, wiary i wierności Ojczyźnie. Tablicę ufundowali żołnierze AK w 75. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego.

Po mszy jej uczestnicy przeszli pod pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie złożono wieńce i kwiaty.

Ksiądz bp. Alfons Nossol święci pamiątkową tablicę.

Zdjęcie: Paweł Stauffer

(KRIS)

•1996 r.•

DROGI ŚLĄSKA DO POLSKI

**- 205 Rocznicą
Konstytucji 3-go Maja
- 75 Rocznicą
III Powstania Śląskiego**

Opolskie obchody 3 Maja

Modlitwa o konstytucję

**TRYBUNA
OPOLSKA**

Sobota - niedziela 4 - 5 maja 1996

„Zróbcie wszystko, cokolwiek mój Syn wam powie” - ten cytat z Ewangelii stanowił główną myśl piątkowej homilii podczas mszy za Ojczyznę. Biskup Alfons Nossol słowami Matki Boskiej chciał zwrócić uwagę obecnych na to, jaka konstytucja potrzebna jest dziś Polsce.

Ksiądz bp. Alfons Nossol święci pamiątkową tablicę.

Zdjęcie: Paweł Stauffer

Msza w opolskiej katedrze rozpoczęła obchody 205. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Pod koniec mszy, w obecności licznych kombatanów, w kaplicy Piastowskiej katedry wojewoda **Ryszard Zembażyński** i powstaniec **Ignacy Kuźniewski** odsłoniли pamiątkową tablicę ku czci mieszkańców Opolszczyzny, którzy dochowali mowy, wiary i wierności Ojczyźnie. Tablicę ufundowali żołnierze AK w 75. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego.

Po mszy jej uczestnicy przeszli pod pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie złożono wieńce i kwiaty.

(KRIS)

*Broszura – wydana przez
Okręg Opolski SZŻAK
na obchody 75-Rocznicy
III Powstania Śląskiego*

•1996 r.•

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG W OPOLU

DROGI ŚLĄSKA DO POLSKI

Materiały z obchodów
75. rocznicy III Powstania Śląskiego w Opolu w 1996 roku
pod redakcją MICHAŁA LISA

OPOLE 1996

**- 205 Rocznicą
Konstytucji 3-go Maja
- 75 Rocznicą
III Powstania Śląskiego**

Opolskie obchody 3 Maja

Modlitwa o konstytucję

**NOWA TRYBUNA
OPOLSKA**

Sobota - niedziela 4 - 5 maja 1996

„Zróbcie wszystko, cokolwiek mój Syn wam powie” - ten cytat z Ewangelii stanowił główną myśl piątkowej homilii podczas mszy za Ojczyznę. Biskup Alfons Nossol słowami Matki Boskiej chciał zwrócić uwagę obecnych na to, jaka konstytucja potrzebna jest dziś Polsce.

Ksiądz bp. Alfons Nossol święci pamiątkową tablicę.

Zdjęcie: Paweł Stauffer

Msza w opolskiej katedrze rozpoczęła obchody 205. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Pod koniec mszy, w obecności licznych kombatanów, w kaplicy Piastowskiej katedry wojewoda Ryszard Zembażyński i powstaniec Ignacy Kuźniewski odsłoniли pamiątkową tablicę ku czci mieszkańców Opolszczyzny, którzy dochowali mowy, wiary i wierności Ojczyźnie. Tablicę ufundowali żołnierze AK w 75. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego.

Po mszy jej uczestnicy przeszli pod pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie złożono wieniec i kwiaty.

(KRIS)

*Broszura – wydana przez
Okręg Opolski SZŻAK
na obchody 75-Rocznicy
III Powstania Śląskiego*

Projekt okładki
Roman Docz

Redakcja techniczna
Leopold Świderski

ISBN 83-906567-01

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
45-067 Opole, ul. Targowa 12

Opolskie Zakłady Graficzne w Opolu
Zam. nr 324/96, nakład 2000 egz.

Pomnik Czynu Powstańczego na Górze Św. Anny

*Broszura – wydana przez
Okręg Opolski SZŻAK
na obchody 75-Rocznicy
III Powstania Śląskiego*

•1996 r.•

**- 205 Rocznicą
Konstytucji 3-go Maja
- 75 Rocznicą
III Powstania Śląskiego**

Opolskie obchody 3 Maja

Modlitwa o konstytucję

NOWA TRYBUNA
OPOLSKA

Sobota - niedziela 4 - 5 maja 1996

„Zróbcie wszystko, cokolwiek mój Syn wam powie” - ten cytat z Ewangelii stanowił główną myśl piątkowej homilii podczas mszy za Ojczyznę. Biskup Alfons Nossol słowami Matki Boskiej chciał zwrócić uwagę obecnych na to, jaka konstytucja potrzebna jest dziś Polsce.

Ksiądz bp. Alfons Nossol święci pamiątkową tablicę.

Zdjęcie: Paweł Stauffer

Msza w opolskiej katedrze rozpoczęła obchody 205. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Pod koniec mszy, w obecności licznych kombatanów, w kaplicy Piastowskiej katedry wojewoda Ryszard Zembażyński i powstaniec Ignacy Kuźniewski odsłoniли pamiątkową tablicę ku czci mieszkańców Opolszczyzny, którzy dochowali mowy, wiary i wierności Ojczyźnie. Tablicę ufundowali żołnierze AK w 75. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego.

Po mszy jej uczestnicy przeszli pod pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie złożono wieniec i kwiaty.

(KRIS)

SPIS TREŚCI

Michał Lis, Drogi Śląska do Polski	7
Wiesława Korzeniowska, Droga wsi górnośląskiej do Polski — w aspekcie problemów codzienności	16
Bogdan Cimała, Organizacje polskie na Górnym Śląsku od Wiosny Ludów do I wojny światowej	26
Zygmunt Nabzdyk, Z ludu śląskiego wzięci dla ludu śląskiego ustanowieni... ..	40
Michał Lis, Śląski krwawy tryptyk	52
Wanda Musialik, Polskie elity narodowe na Górnym Śląsku czasu plebiscytu 1921 r.	62
Wiesław Lesiuk, Polski ruch narodowy na Śląsku Opolskim 1922—1939	77
Stanisław Senft, Ludność rodzina Śląska Opolskiego podczas II wojny światowej	91
Dokument: Głos biskupów katolickich do katolickiego ludu polskiego na Górnym Śląsku w sprawie plebiscytu	100
Stanisław Micek, Posłowie	111

•1996 r.•

**-205 Rocznicą
Konstytucji 3-go Maja
-75 Rocznicą
III Powstania Śląskiego**

Opolskie obchody 3 Maja

Modlitwa

NOWA TRYBUNA
OPOLSKA

Sobota - niedziela 4 - 5 maja 1996

o konstytucję

„Zróbcie wszystko, cokolwiek mój Syn wam powie” - ten cytat z Ewangelii stanowił główną myśl piątkowej homilii podczas mszy za Ojczyznę. Biskup Alfons Nossol słowami Matki Boskiej chciał zwrócić uwagę obecnych na to, jaka konstytucja potrzebna jest dziś Polsce.

Msza w opolskiej katedrze rozpoczęła obchody 205. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Pod koniec mszy, w obecności licznych kombatanów, w kaplicy Piastowskiej katedry wojewoda Ryszard Zembażyński i powstaniec Ignacy Kuźniewski odsłoniли pamiątkową tablicę ku czci mieszkańców Opolszczyzny, którzy dochowali mowy, wiary i wierności Ojczyźnie. Tablicę ufundowali żołnierze AK w 75. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego.

Po mszy jej uczestnicy przeszli pod pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie złożono wieńce i kwiaty.

Ksiądz bp. Alfons Nossol święci pamiątkową tablicę.

Zdjęcie: Paweł Stauffer

(KRIS)

*Broszura — wydana przez
Okręg Opolski SZŻAK
na obchody 75-Rocznicy
III Powstania Śląskiego*

1996 r.

TABLICA

PAMIĘCI
III POWSTANIA ŚLĄSKIEGO
W KAPLICY PIASTOWSKIEJ
KATEDRY OPOLSKIEJ

1999 r.

Pielgrzymka do 2

Włoch

17-26.V. 1996

*Żołnierze **AK** Oddz. Opolsk. w Muzeum Watykańu...*

Spotkanie z Ojcem Św. Janem Pawłem II...

...na Cmentarzu wojskowym na Monte Cassino...

...i na Cmentarzu wojskowym w Loreto.

Podziękowanie od Ojca Świętego za wręczone dary w czasie pielgrzymki do Watykanu

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

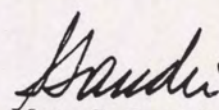
Watykan, 5 czerwca 1996 r.

Szanowni Państwo,

W imieniu Jego Świątobliwości Jana Pawła II serdecznie dziękuję za dary złożone podczas pielgrzymki do Wiecznego Miasta.

Ojciec Święty, wdzięczny za okazaną w ten sposób życzliwość, uprasza dla Ofiarodawców wszelkie potrzebne łaski i z serca błogosławi na wierność Chrystusowi i Jego Ewangelii w życiu codziennym.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. L. Sandri
Asesor

P.T.
Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Oddział w Opolu
Pl. Teatralny 13
45-056 Opole
Polonia

- WSPÓŁPRACA -

ŚWIATOWY ZWIĄZEK
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

OKRĘG OPOLSKI

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
HUFIEC OPOLE - MIASTO

KRĄG INSTRUKTORSKI "WILKI"
im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców
"Wilków"

XV SZCZEP GZ i DH "BRATNICH OGNISK"

w Warszawie - w dużym szturmowym hełmie niemieckim opasanym dumną białą-czerwoną opaską - na jego jakże małej chłopięcej główce - w dużych butach saperkach - na jakże małych nóżkach - z dużym automatem niemieckim - zwisającym na drobnej sylwetce chłopięcej - ale z jaką mocą ściskającą go w drobnych rączkach - przydługiej panterce niemieckiej - zwisającej na jego wychudzonym, dziecięcym drobnym ciele - ale jego oczy i dumna postawa ciała wydają się krzyknąć "Jestem gotowy ginąć dla tej, której na imię jest Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska - Ojczyzna moja".

-----*

Porozumienie niniejsze określa zasady oraz zakres współpracy między stronami.

Podpisane porozumienie posiada charakter długofalowy, a nakreślone zamierzenia powinny przynieść wymierne efekty w wielu płaszczyznach i działaniu.

Podpisane porozumienie ma charakter otwarty i za zgodą stron może być uzupełnione i skorygowane.

Strony podpisujące porozumienie zobowiązują się wykonać przyjęte na siebie zobowiązania. Stopień realizacji poszczególnych zadań jak również całego porozumienia oceniany będzie na spotkaniach z udziałem przedstawicieli obu stron, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

Niniejsze porozumienie obowiązuje z dniem podpisania.

Ustala się podstawową płaszczyznę współpracy w zakresie:

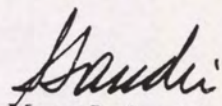
1. Wspólne reprezentowanie stron na wszelkich uroczystościach państwowych.

Szanowni Państwo,

W imieniu Jego Świątobliwości Jana Pawła II serdecznie dziękuję za dary złożone podczas pielgrzymki do Wiecznego Miasta.

Ojciec Święty, wdzięczny za okazaną w ten sposób życzliwość, uprasza dla Ofiarodawców wszelkie potrzebne łaski i z serca błogosławi na wierność Chrystusowi i Jego Ewangelii w życiu codziennym.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. L. Sandri
Asesor

P.T.
Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Oddział w Opolu
Pl. Teatralny 13
45-056 Opole
Polonia

POROZUMIENIE

o współpracy między Światowym Związkiem Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Opole a XV Szczepem Gromad Zuchowych i Drużyn Harcerskich "Bratnich Ognisk" oraz Kręgiem Instruktorskim "Wilki" im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców "Wilków", działających przy Hufcu ZHP Opole-Miasto im. Hm. Aleksandra Kamińskiego

Motto Porozumienia

Symbolem tego Porozumienia niech stanie się sylwetka małego żołnierza Armii Krajowej, harcerza Szarych Szeregów, którego pomnik zdobi Stare Miasto w Warszawie - w dużym szturmowym hełmie niemieckim opasanym dumną białą-czerwoną opaską - na jego jakże małej chłopięcej główce - w dużych butach saperkach - na jakże małych nóżkach - z dużym automatem niemieckim - zwisającym na drobnej sylwetce chłopięcej - ale z jaką mocą ściskającą go w drobnych rączkach - przydługiej panterce niemieckiej - zwisającej na jego wychudzonym, dziecięcym drobnym ciele - ale jego oczy i dumna postawa ciała wydają się krzyknąć "Jestem gotowy ginać dla tej, której na imię jest Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska - Ojczyzna moja".

Porozumienie niniejsze określa zasady oraz zakres współpracy między stronami.

Podpisane porozumienie posiada charakter długofalowy, a nakreślone zamierzenia powinny przynieść wymierne efekty w wielu płaszczyznach i działaniu.

Podpisane porozumienie ma charakter otwarty i za zgodą stron może być uzupełnione i skorygowane.

Strony podpisujące porozumienie zobowiązują się wykonać przyjęte na siebie zobowiązania. Stopień realizacji poszczególnych zadań jak również całego porozumienia oceniany będzie na spotkaniach z udziałem przedstawicieli obu stron, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

Niniejsze porozumienie obowiązuje z dniem podpisania.

Ustala się podstawową płaszczyznę współpracy w zakresie:

1. Wspólne reprezentowanie stron na wszelkich uroczystościach państwowych, wojskowych, kombatanckich, religijno-patriotycznych i harcerskich.

2. Popularyzowanie bogatego szczytnego rodowodu Oręża Polskiego w walkach o wolną, suwerenną i niepodległą Rzeczpospolitą Polską ze szczególnym uwzględnieniem bohaterskich walk Armii Krajowej.

3. Harcerki i harcerze XV Szczepu w ramach swojej służby Bogu, Ojczyźnie i Bliźnim będą stale opiekować się i pomagać potrzebującym pomocy kombatanom Armii Krajowej.

4. Harcerki, harcerze i instruktorzy XV Szczepu i Kręgu Instruktorskiego "Wilki" szeroko popularyzować będą w Związku Harcerstwa Polskiego, członków Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz ludzi prawych i szlachetnych Armii Krajowej - sprawdzonych nie tylko w walce, ale i pracy

zawodowej, społeczno-patriotycznej dla dobra i chwały naszej Ojczyzny Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Wszystkie strony - kombatancki Armii Krajowej, w miarę swych sił i zdrowia, harcerki, harcerze i instruktorzy, zgodnie z treścią swej służby Bogu, Ojczyźnie, Bliźnim i samym sobie, dla dobra swych Związków zobowiązują się do stałej gotowości służenia sprawie, której na imię jest - Rzeczpospolita Polska, a za podstawę tej służby, zobowiązują się realizować i przestrzegać zasad zawartych w drogich dla zawierających porozumienie Związków hasłach: Bóg - Honor - Ojczyzna i Ojczyzna - Nauka - Cnota.

6. Do zadań stałych harcerki i harcerze XV Szczepu GZ i DH "Bratnich Ognisk" włączają stałą opiekę nad miejscami pamięci, upamiętniającymi bohaterskie czyny Armii Krajowej w mieście Opolu, a to jest:

a) Tablica na ścianie Ratusza Miejskiego poświęcona w hołdzie żołnierzom Armii Krajowej Inspektoratu Opole "Skorpion".

b) Pomnik upamiętniający 50 rocznicę Akcji "Burza" i Powstania Warszawskiego

c) Izba Tradycji Armii Krajowej w Szkole Podstawowej Nr 29 im. Armii Krajowej

7. Wspólny udział w budowie, a później stałej opiece nad pomnikiem poświęconym bohaterom Powstania Warszawskiego, żołnierzom Armii Krajowej na terenie byłego obozu dla jeńców wojennych w Łambinowicach, który jako jeńcy w nim przebywali w latach 1944-1945.

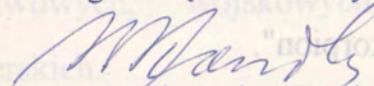
8. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Opolskiego zobowiązuje się do wszelkiej pomocy w fundacji sztandaru dla XV Szczepu GZ

i DH "Bratnich Ognisk" oraz sprawnego przeprowadzenia Kampanii Bohater
Szczepu - gen. broni Władysław Anders.

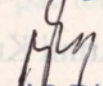
Powyższe porozumienie podpisano na uroczystym oplatku harcerskim, w
którym uczestniczyli przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy Armii
Krajowej Okręgu Opole oraz harcerki i harcerze XV Szczepu Gromad
Zuchowych i Drużyn Harcerskich "Bratnich Ognisk" oraz instruktorzy Kręgu
Instruktorskiego "Wilki" im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców "Wilków" w
dniu **22.XII.1996r.**

Porozumienie podpisali

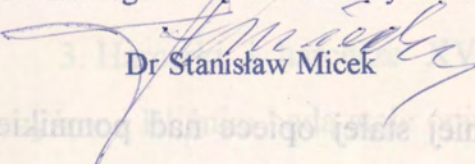
Prezes Okręgu Opolskiego
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

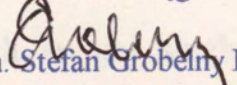

por. AK Mieczysław Kondera
W-ce Prezes Światowego Zw. Żoł. AK

Komendant XV Szczepu i Kręgu
Instruktorskiego "Wilki"

hm. Andrzej J. Półchłopek H.R.
mjr w st. spocz.

W-ce Prezes
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

Dr. Stanisław Micek

Senior Kręgu

hm. Stefan Grobelny H.R.
porucznik rezerwy

POMNIK KADETÓW

KĘDZIERZYN-KOŻŁE, 18.VI.1996r.

.....kwiaty składają przedstawiciele
Okregu Opolsk. SZŁtK: J. Dominiewski,
St. Micek, W. Hundt (1-szy od prawej)

.....po, — kwiaty składają: wojewoda
opolski R. Lembaczyński i rektor
U.O. J. Marek

.....Uroczystość, — przed odsłonięciem i poświęceniem—

ZWIĄZEK KADETÓW II RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

w dowód uznania i wdzięczności nadaje

DYPLOM

ADAMOWI ZBIEGIENI

za upamiętnianie czynu zbrojnego kadetów
w III Powstaniu Śląskim,
a zwłaszcza za Pomnik Pamięci Kadetów
poległych w 1921 roku

Klub Górnośląski Kadetów II RP

Czesław Lortz
Prezes

Zarząd Główny ZK RP

Zbigniew Mikulajczyk
Prezes

Warszawa – Kędzierzyn-Koźle 11.11.2000

*Autor projektu pomnika : kol. arch. art. plast. Adam Zbiegieni
— „Pomnik Kadetów” został przeniesiony z koszar WP
do PSP nr 12 im. Zygmunta Kuczyńskiego (kadeta)
w Kędzierzynie-Koźlu, ul. Piastowska 30. —*

• Rok 1997 •

zamyka dwuletni okres kadencji
Zarządu Oddziału. ~ •

- **P**o uwzględnieniu zaistniałych w ciągu roku zmian, stan osobowy Oddziału w dniu 31 grudnia 1997 r. wynosił ogółem 170 członków, – 157 zwyczajnych (w tym 40 kobiet) oraz 13 nadzwyczajnych (w tym 10 kobiet). Ogółem stan: 120 mężczyzn i 50 kobiet. — Zmiany stanu osobowego spowodowane zostały przejściem 13 członków do innych kół – oddziałów naszego Związku. •

Zmarło 10 członków zwyczajnych, a wśród nich kol., kol.:

1. Tadeusz Binkiewicz
2. Tadeusz Czudowski
3. Stanisław Domeńczuk
4. Stefan Gorgoń
5. Jerzy Gumulka

6. Narcyza Korzeniowska
7. Stefan Kowalski
8. Tadeusz Kozina
9. Roman Lucik
10. Marianna Tomza

Żegnaliśmy ich z wielkim smutkiem, towarzysząc im w ostatniej drodze z naszym Oddziałowym Sztandarem. ~

- **W** 1997 r. w składzie Zarządu Oddziału zasły następujące zmiany:
1. na skutek złego stanu zdrowia z pracy w Zarządzie zrezygnowała kol. Teresa Chmielewska - z-ca skarbnika. Rezygnację przyjęto 20 lutego.
 2. z funkcji wiceprezesa i członka Zarządu zrezygnował kol. Eugeniusz Mróz. Rezygnację przyjęto 11 września.

3. 14 października zmarł kol. Jerzy Gumułka — członek Zarządu.
- **U**względniając wyżej omówione zmiany w składzie Zarządu, na koniec 1997r. liczył on 10 członków :

1. Józef Gajda — prezes
2. Krzysztof Werner — wiceprezes
3. Adam Zbiegieni — wiceprezes
4. Leokadia Bukład — sekretarz
5. Danuta Schetyńska — z-ca sekretarza

6. Henryk Długosz — skarbnik
7. Regina Galko — członek Zarządu
8. Wojciech Guz — członek Zarządu
9. Julian Jedrychowski — członek Zarządu
10. Bolesław Szymański — członek Zarządu

-
- **W** okresie sprawozdawczym, podobnie jak w pierwszym roku swojej kadencji, Zarząd starał się jak najpełniej realizować zadania określone przez statut Związku, władze Związku i Walne Zebrania Oddziału.
- **N**asze statutowe zadania koncentrowały się głównie wokół nadal aktualnych treści :
- przekazanie młodzieży tradycji walk o wolność i niepodległość ;
 - odklamanie historii i utrwalenie prawdy o działaniach **A**rmii **K**rajowej.
- Kontynuowaliśmy więc nadal żywe i bezpośrednie kontakty z młodzieżą naszej podopiecznej **PSP** nr 29 im. **AK** poprzez spotkania, prelekcje, konkursy historyczne. — Głównym animatorem tych działań był kol. Stanisław Micek wspomagany przez kolegów : R. Wernera i A. Zbiegieniego. —
- **D**o znaczących wydarzeń, jakie miały miejsce w 1997r. zaliczyć należy aktywny współudział członków naszego Zarządu w budowie **POMNIKA**

ku czci żołnierzy Armii Krajowej – powstańców warszawskich, jeńców wojen –
nych „Stalagu 344 – Lamsdorf” w Łambinowicach. Projekt i nadzór nad
realizacją wyk. kol. Adam Zbiegieni, – „Akt erekcyjny” oprac. kol. R. Werner.

- **R**odniosta uroczystość odsłonięcia i poświęcenia Pomnika w dniu 1.IX.

1997r. połączona z koncelebrowaną polową Mszą św. i udziałem władz
wojewódzkich z woj. Ryszardem Lembańczyńskim, zgromadziła wszystkie orga –
nizacje kombatanckie z pocztami sztandarowymi, a także, co szczególnie ważne –
duże grupy młodzieży harcerskiej z ZHR i ZHP. ~ Nie zabrakło również
orkiestry wojskowej Garnizonu Opolskiego i kompanii honorowej WP. -

• **W**śród zaproszonych gości znaleźli się również byli więźniowie
„Stalagu 344 – Lamsdorf”, powstańcy warszawscy, a obecnie przedstawiciele
Polonii Kanadyjskiej i Londyńskiej. Było to dla tych ludzi głęboko
wzruszające przeżycie, którego nie sposób zapomnieć. •

- **R**onadto w ramach działalności mającej na celu odkłamanie naszej his –
torii, kol. R. Werner (b. „tagiernik”) w Muzeum Śląska Opolskiego pod –
czas trwającej tam ekspozycji p.t. „Fotografia z Sybiru 1940-1955” przepro –
wadził prelekcję o losach żołnierzy **AK** w sowieckich reżymowych łagrach
na Dalekiej Północy za kregiem polarnym.

••• **W** lipcu 1997 roku Opole i Opolszczyznę dotknęła klęska powodzi.
Wśród powodzian, którzy stracili mieszkania i cały dobytek znalazło
się 4 naszych członków. — Ta trudna sytuacja zdeterminowała pracę

Komisji Socjalnej a także całego Zarządu w II półroczu 1997r. Ustalono miejsca pobytu powodzian. Udzielono im pomocy tak finansowej, jak i materialnej. — W ramach tej pomocy przekazano otrzymane z „Caritas” środki czystości, żywność, bieliznę, koce i kołdry oraz otrzymane z Zarządu Okręgu: 2 pralki automatyczne, 1 zamrażarkę i kołdry. —
— Ponadto, także do końca 1997r. każdy z 4-ch poszkodowanych przez powódź naszych członków otrzymał pomoc finansową w kwocie 1760,00zł.

• 1997r. •

ŁAMBINOWICE
„STALAG 344-LAMSDORF”
POMNIK
ŻOŁNIERZY **AK**

Akt erekcyjny

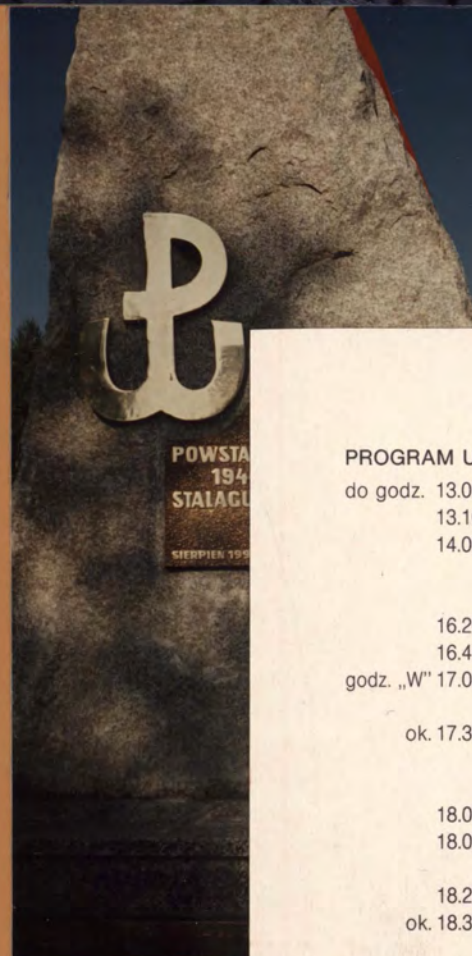
monumentu upamiętniającego pobyt w obozie jenieckim „Stalag 344 Łambinowice powstańców warszawskich.

[Faint, illegible text from the original document, likely the text of the erection act.]

♦ ZAPROSZENIE ♦

• 1997 r. •

Akt erekcyjny

monumentu upamiętniającego pobyt w obozie jenieckim
„Stalag 344 Łamsdorf” — Łambinowice powstańców warszawskich.

[Faint, illegible text, likely a scan of a document or a watermark.]

PROGRAM UROCZYSTOŚCI:

- do godz. 13.00 — przyjazdy do budynku Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach
13.10 — grochówka żołnierska
14.00 — sesja popularno-naukowa pt. „Jeńcy Powstania Warszawskiego w Łambinowicach”
1) prof. dr hab. Damian Tomczyk — „Nieletni w obozie Łambinowice”
2) dr Róża Bednorz — „Kobiety w obozie Łambinowice”
16.20 — wyjazdy pod Monument
16.45 — zbiórka: ustawienie uczestników (poczty sztandarowe, wojsko, orkiestra)
godz. „W” 17.00 — rozpoczęcie uroczystości: Hymn Państwowy
— Msza Św. polowa: celebruje J.E. Ks. Bp Jan Bagiński (w koncelebry kapelani AK i WP)
ok. 17.30 — poświęcenie Monumentu
— odsłonięcie Monumentu: dokonują Wojewoda Opolski, płk. dypl. Antoni Tkacz, prezes Okręgu Mieczysław Kondera, żołnierze AK — jeńcy obozu w Łambinowicach
18.00 — zakończenie Mszy Św.: „Boże coś Polskę...”
18.05 — okolicznościowe wystąpienia: Przewodniczący Komitetu Honorowego, Wojewoda Opolski, przedstawiciel Światowego Związku Żołnierzy AK
18.20 — Apel Poległych
ok. 18.30 — zakończenie uroczystości: „Rota”

HONOROWY KOMITET FUNDACJI POMNIKA ŻOŁNIERZY AK JEŃCÓW WOJENNYCH OBOZU W ŁAMBINOWICACH

ma zaszczyt zaprosić

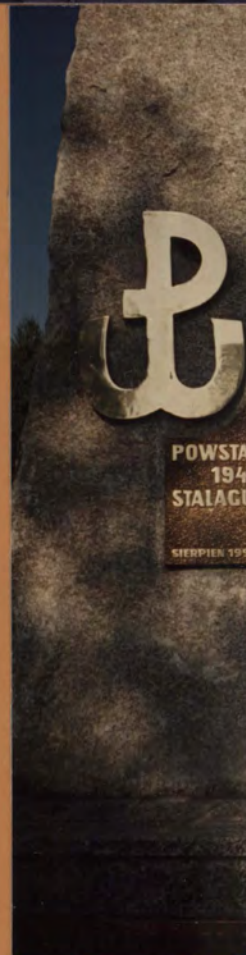
Szanownego Pana _____

na uroczystość

POŚWIĘCENIA I ODSŁONIĘCIA POMNIKA

która nastąpi w dniu 1 sierpnia 1997 r. o godz. „W”, tj. 17.00,
na terenie byłego obozu jeńców Powstania Warszawskiego — żołnierzy AK,
w Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach.

• 1997r. •

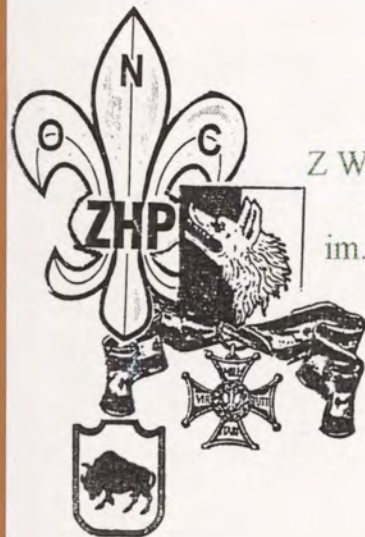
Akt erekcyjny

monumentu upamiętniającego pobyt w obozie jenieckim „Stalag 344 Łambinowice powstańców warszawskich.

HONOROWY KOMITET FUNDACJI POMNIKA:

Przewodniczący: płk dypl. Antoni TKACZ — Dowódca 10 Sudeckiej Dywizji Zmechanizowanej

mgr inż. Józef PEKALA	— Dyrektor Naczelny „Elektrowni S.A. — Opole”
inż. Alojzy NYCZKA	— Dyrektor Naczelny „Energobudowy” — Opole
mjr Stanisław KAROLKIEWICZ	— Prezes Zarządu Głównego SZŻAK
Stanisław BRONIEWSKI — „Orsza”	— Prezes Zarządu Głównego Stow. „Szare Szeregi”
płk Kazimierz LESKI	— Prezes Zarządu Głównego Zw. Powstańców Warszawskich
mgr Zbigniew BIELACZYK	— Dyrektor Oddziału Banku „PKO S.A.” — Opole
inż. Andrzej BALCEREK	— Dyrektor Zakładu Cement.-Wapienniczego „Górażdże”
dr Czesław WAWRZYŃIAK	— Dyrektor Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych
hm. Mirosław MANDRYGA	— Komendant Opolskiej Chorągwi ZHP
płk dypl. Ryszard KUBACKI	— Dowódca 5 Brygady Pancernej „Skorpion”
ppłk dypl. Andrzej BINEK	— Dowódca 22 Karpackiej Brygady Piechoty Górskiej
dypl. inż. Jacek KUŚMIERCZYK	— Prezes Spółki „Grafikus” — Warszawa
Józef KUREK	— Wójt Gminy Łambinowice
mgr inż. Ryszard STARZEC	— Dyrektor Opolskich Fabryk Mebli
prof. dr hab. Stanisław NICIEJA	— Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Opolskiego
prof. dr h. inż. Józef Szczepan SUCHY	— Jego Magnificencja Rektor Politechniki Opolskiej
Zbigniew KOPYRA	— Minister CUP przy Radzie Ministrów
Jerzy WILGAT	— Prezes Zarządu Okręgu SZŻAK — Warszawa

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
KRĄG INSTRUKTORSKI "WILKI"
im. 15 WILEŃSKIEGO BATALIONU STRZELCÓW
"WILKÓW"

ADRES OKOLICZNOŚCIOWY

KRĘGU INSTRUKTORSKIEGO "WILKI"

im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców "Wilków"

*

... BYĆ ZWYCIĘŻONYM A NIE ULEC TO ZWYCIĘSTWO ...
(MARSZAŁEK POLSKI JÓZEF PIŁSUDSKI)

.... NA DAWNYCH NASZYCH SZTANDARACH, KTÓRE PROWADZIŁY NAS
Z NAJEŹDŻCĄ, WIDNIAŁ NAPIS "WOLNOŚĆ - CAŁOŚĆ - NIEPODLEGŁOŚĆ"
JEST TAKŻE I DZIŚ W NASZYCH SERCACH TAKI JEST TESTAMENT POLSKOŚCI
I WOLA NAS WSZYSTKICH, ŻYJĄCYCH
.... JESTEŚMY REPREZENTACJĄ NARODU POLSKIEGO, JESTEŚMY MAŁĄ
DROGĄ HONORU, DROGĄ NASZEJ TRADYCJI, DROGĄ SZCZĘŚCIA DLA
(GEN. B.

DECYZJĄ RADY KRĘGU INSTRUKTORSKIEGO "WILKI"
IM. 15 WILEŃSKIEGO BATALIONU STRZELCÓW "WILKÓW"
ZGODNIE Z "AKTEM NADANIA PRAW" KOŁA ŻOŁNIERZY
15 WILEŃSKIEGO BATALIONU STRZELCÓW "WILKÓW"
IM. GEN. WŁADYSŁAWA ANDERSA NADAJE SIĘ
ŚWIATOWEMU ZWIĄZKOWI ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE PAMIĄTKOWĄ ODZNAKĘ "WILKA"

"NIECH DUMNY "WILK" PROWADZI NAS KU CHWALE
NAJJAŚNIEJSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ",
A HASŁA DROGIE NASZYM HARCERSKIM SERCOM
- ŻOŁNIERSKIE "BÓG-HONOR-OJCZYŻNA"
ORAZ HARCERSKIE "OJCZYŻNA-NAUKA-CNOTA"
STANĄ SIĘ NASZYM WSPÓLNYM DROGOWSKAZAMI
W SŁUŻBIE BOGU, OJCZYŹNIE I BLIŹNIM.

CZUWAJ! WILKI IDĄ!

ZA RADĘ KRĘGU
NAMIESTNIK HARCERSKI
KOMENDANT KRĘGU

HM. ANDRZEJ JAN PÓŁCHÓPEK
HARCERZ RZECZYPOSPOLITEJ
MAJOR W STANIE SPOCZYNKU

OPOLE 1 STYCZEŃ 1997 ROK

POROZUMIENIE
pomiędzy
OKRĘGIEM OPOLSKIM ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

a
Hufcami ze Środowiska Opolskiego i Kluczborskiego
ZWIĄZKU HARCERSTWA RZECZYPOSPOLITEJ

Pamięć o wydarzeniach z bogatych dziejów narodu i państwa jest ważnym elementem wychowania współczesnego pokolenia. Daje ona trwałą podstawę wartości i doświadczeń, pozwala zachować dystans wobec wyzwań i problemów tworzących rzeczywistość. To jeden z istotnych elementów służby Polsce.

Żołnierze Armii Krajowej w okresie II Wojny Światowej i w trudnych latach późniejszych z poświęceniem i umiłowaniem Ojczyzny walczyli za Honor i Niepodległość Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. ŚZŻAK w swej działalności stara się ocalić od zapomnienia historię Podziemnego Państwa Polskiego oraz czyny całej Armii Krajowej. Uczyniono wiele, ale ocalenie pamięci Narodu wymaga stałego działania i utrwalania. Dlatego też z myślą o przyszłości dla zapewnienia ciągłości historycznej walk o Niepodległość zawieramy porozumienie ze Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej, z wiarą iż ideały, które prowadziły żołnierzy Armii Krajowej, będą również przyświecać tej organizacji.

§ 1

Zgodnie z wolą Okręgu Opolskiego ŚZŻAK oraz Hufców z Opola i Kluczborka Górnośląskiego Okręgu ZHR zawarte zostaje porozumienie dotyczące wzajemnej współpracy na terenie Województwa Opolskiego.

§ 2

WSPÓŁPRACA

- pomoc i utrzymywanie kontaktów z żołnierzami AK

§ 4

Realizacją porozumienia zajmą się statutowe jednostki ze strony ŚZŻAK i ZHR

ŚZŻAK:

Prezes Zarządu Okręgu Opolskiego

Mieczysław Kondera

Wiceprezes

Stanisław Micek

Prezes Zarządu Oddziału w Opolu

Józef Gazda

Prezes Zarządu Oddziału w Kluczborku

Michał Osiadacz

ZHR:

Opolski Hufiec Harcerzy "Szara Przystań"

phm. Renata Ryterska
Hufcowa phm Renata Ryterska

Opolski Hufiec Harcerzy im "Szarych Szeregów"

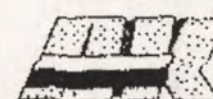
phm. Adam Dera
Hufcowy phm Adam Dera

Kluczborski Hufiec Harcerzy "Watra"

hm. Katarzyna Rakoczy
Hufcowa hm Katarzyna Rakoczy

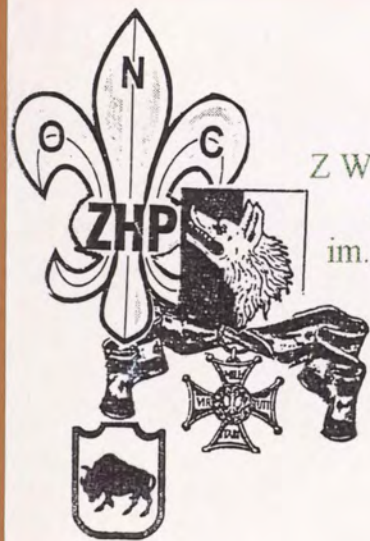
Kluczborski Hufiec Harcerzy "Płomień"

Leszek Krzyżanowski
Hufcowy phm Leszek Krzyżanowski

Opole, 20 marca 1997 roku

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
KRĘG INSTRUKTORSKI "WILKI"
im. 15 WILEŃSKIEGO BATALIONU STRZELCÓW
"WILKÓW"

ADRES OKOLICZNOŚCIOWY

KRĘGU INSTRUKTORSKIEGO "WILKI"

im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców "Wilków"

*

... BYĆ ZWYCIĘŻONYM A NIE ULEĆ TO ZWYCIĘSTWO ...
(MARSZAŁEK POLSKI JÓZEF PIŁSUDSKI)

.... NA DAWNYCH NASZYCH SZTANDARACH, KTÓRE PROWADZIŁY NAS DO BOJU
Z NAJEŻDŻĄ, WIDNIAŁ NAPIS "WOLNOŚĆ - CAŁOŚĆ - NIEPODLEGŁOŚĆ". TO HASŁO WYRYTE
JEST TAKŻE I DZIŚ W NASZYCH SERCACH TAKI JEST TESTAMENT POLEGŁYCH
I WOLA NAS WSZYSTKICH, ŻYJĄCYCH
.... JESTEŚMY REPREZENTACJĄ NARODU POLSKIEGO, JESTEŚMY MAŁĄ POLSKĄ, KTÓRA IDZIE
DROGĄ HONORU, DROGĄ NASZEJ TRADYCJI, DROGĄ SZCZĘŚCIA DLA NASZEJ POLSKI
(GEN. BRONI WŁADYSŁAW ANDERS)

DECYZJĄ RADY KRĘGU INSTRUKTORSKIEGO "WILKI"
IM. 15 WILEŃSKIEGO BATALIONU STRZELCÓW "WILKÓW"
ZGODNIE Z "AKTEM NADANIA PRAW" KOLA ŻOŁNIERZY
15 WILEŃSKIEGO BATALIONU STRZELCÓW "WILKÓW"
IM. GEN. WŁADYSŁAWA ANDERSA NADAJE SIĘ
ŚWIATOWEMU ZWIĄZKOWI ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE PAMIĄTKOWA ODZNAKE "WILKA"

"NIECH DUMNY "WILK" PROWADZI NAS KU CHWALE
NAJJAŚNIEJSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ",
A HASŁA DROGIE NASZYM HARCERSKIM SERCOM
- ŻOŁNIERSKIE "BÓG-HONOR-OJCZYŻNA"
ORAZ HARCERSKIE "OJCZYŻNA-NAUKA-CNOTA"
STANĄ SIĘ NASZYM WSPÓLNYM DROGOWSKAZAMI
W SŁUŻBIE BOGU, OJCZYŹNIE I BLIŹNIM.

CZUWAJ! WILKI IDĄ!

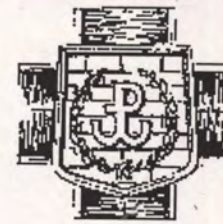
ZA RADĘ KRĘGU
NAMIESTNIK HARCERSKI
KOMENDANT KRĘGU

HM. ANDRZEJ JAN PÓŁCIELOPEK
HARCERZ RZECZYPOSPOLITEJ
MAJOR W STANIE SPOCZYNKU

OPOLE 1 STYCZEŃ 1997 ROK

POROZUMIENIE
pomiędzy
OKRĘGIEM OPOLSKIM ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
a
Hufcami ze Środowiska Opolskiego i Kluczborskiego
ZWIĄZKU HARCERSTWA RZECZYPOSPOLITEJ

Pamięć o wydarzeniach z bogatych dziejów narodu i państwa jest ważnym elementem wychowania współczesnego pokolenia. Daje ona trwałą podstawę wartości i doświadczeń, pozwala zachować dystans wobec wyzwań i problemów tworzących rzeczywistość. To jeden z istotnych elementów służby Polsce.

Żołnierze Armii Krajowej w okresie II Wojny Światowej i w trudnych latach późniejszych z poświęceniem i umiłowaniem Ojczyzny walczyli za Honor i Niepodległość Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. ŚZŻAK w swej działalności stara się ocalić od zapomnienia historię Podziemnego Państwa Polskiego oraz czyny całej Armii Krajowej. Uczyniono wiele, ale ocalenie pamięci Narodu wymaga stałego działania i utrwalania. Dlatego też z myślą o przyszłości dla zapewnienia ciągłości historycznej walk o Niepodległość zawieramy porozumienie ze Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej, z wiarą iż ideały, które prowadziły żołnierzy Armii Krajowej, będą również przyswierać tej organizacji.

§ 1

Zgodnie z wolą Okręgu Opolskiego ŚZŻAK oraz Hufców z Opola i Kluczborka Górnośląskiego Okręgu ZHR zawarte zostaje porozumienie dotyczące wzajemnej współpracy na terenie Województwa Opolskiego.

§ 2

Przenoszenie tradycji narodowej w służbie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej winno stać się stałym zadaniem Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. Będzie się to wyrażało w działaniach programowych związanych z upowszechnianiem przez środowiska ZHR tradycji walki o Niepodległość niesionej przez żołnierzy Armii Krajowej.

§ 3

Obie strony zobowiązują się do stałej współpracy i wzajemnego wspierania swoich działań poprzez:

- robocze kontakty lokalnych środowisk
- wymianę informacji i wydawnictw
- współuczestnictwo w uroczystościach, spotkaniach i zbiórkach
- opiekę nad miejscami pamięci walk o niepodległość
- pomoc i utrzymywanie kontaktów z żołnierzami AK

§ 4

Realizacją porozumienia zajmą się statutowe jednostki ze strony ŚZŻAK i ZHR

ŚZŻAK:

Prezes Zarządu Okręgu Opolskiego

Mieczysław Kondera

Wiceprezes

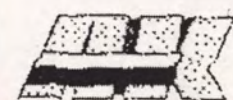
Stanisław Micek

Prezes Zarządu Oddziału w Opolu

Józef Gazda

Prezes Zarządu Oddziału w Kluczborku

Michał Osiadacz

ZHR:

Opolski Hufiec Harcerek "Szara Przyszań"

phm. Renata Ryterska

Opolski Hufiec Harcerzy im "Szarych Szeregów"

phm. Adam Dera

Kluczborski Hufiec Harcerek "Watra"

hm. Katarzyna Rakoczy

Kluczborski Hufiec Harcerzy "Płomień"

phm. Leszek Krzyżanowski

Opole, 20 marca 1997 roku

ROK 1998

kończy III kadencję naszego Zarządu Oddziału. Stan osobowy na koniec 1998 r. wynosił ogółem : 157 członków w tym 143 zwyczajnych (110 mężczyzn i 33 kobiety) oraz 14 nadzwyczajnych. Zmarło 14 osób - 8 mężczyzn i 6 kobiet.

Tak z najwyższego rozkazu na wieczną wartość odeszli :

1. Danuta	Bilińska
2. Marian	Bródka-Kesicki
3. Izabela	Krot
4. Piotr	Kulak
5. Józef	Kulikowski
6. Zofia	Murzyńska
7. Symforian	Panek

8. Edward	Pasternak
9. Emilia	Surmińska
10. Irena	Wasylewski
11. Maria	Welcer
12. Jan	Zawiślewski
13. Piotr	Łak
14. Kazimierz	Marcinkiewicz

Tradycyjnie staraliśmy się uczestniczyć w tych smutnych uroczystościach pogrzebowych naszych zmarłych kolegów na czele z poczem sztandarowym.

W zakresie działalności merytorycznej podobnie jak w latach ubiegłych zorganizowaliśmy Noworoczny Opłatek dla członków naszego Oddziału, oraz kontynuowaliśmy współpracę z naszą podopieczną Publiczną Szkołą Podstawową NR 29 im. **AK** w Opolu, uczestnicząc aktywnie w uroczystościach szkolnych, a szczególnie w obchodach „Dnia Patrona Szkoły”, który ustalony został na dzień 14 lutego. Nasi przedstawiciele zasiadają w jury konkursów wiedzy o Armii Krajowej, i wygłaszają tematyczne prelekcje.

◆ Dowodem tej wiezi była również zorganizowana w dniu 20 maja 1/r. wycieczka do jedynego Muzeum **AK** w Krakowie, w której towarzyszyła nam duża, bo 20-osobowa grupa młodzieży z „Naszej Szkoły” pod opieką 2 nauczycieli. ◆ Program pobytu w Krakowie miał charakter patriotyczno-historyczny, bo poza obejrzeniem ciekawych zbiorów w Muzeum Armii Krajowej zwiedziliśmy Muzeum na Wawelu i nekropolię Wielkich Polaków w podziemiach Katedry Wawelskiej. ● Dla grupy młodych ludzi była to wspólna lekcja historii Polski, — i to właśnie było naszym zamierzeniem. ●

◆ **A**o szczególnie ważnych wydarzeń 1998 r. zaliczyć należy niewątpliwie wydanie w m-cu maju pierwszego numeru „BIULETYNU INFORMACYJNEGO” Oddziału Opolskiego w formie kwartalnika, który od 2-go nr-u, po rejestracji i otrzymaniu numeru ISSN 1506-9141 Biblioteki Narodowej poszerzył swoją nazwę, która obecnie brzmi: BIULETYN INFORMACYJNY „**AKOWIEC**”. W ciągu 1998 roku wydaliśmy 3 kolejne numery biuletynu, który w pełni zaakceptowany został przez nasze „Akowskie” środowisko. — Pozyskujemy nowych autorów tekstów wspomnieniowych, którzy opisując własne przeżycia sprawiają, iż wydawnictwo ma charakter autentyczny i prawdziwy. — —

◆ **A** nasz apel o nadsyłanie do redakcji własnych tekstów żywo zareagowali nasi koledzy zamieszkali również poza Opolem, którzy młodość i lata walki spędzili w różnych województwach, i późniejszych Okręgach **AK II Rzeczypospolitej**. Z tego też okresu przekazują nam niezwykle ciekawe

materiały o własnych przeżyciach, a także nierzadko również poezję opiewającą tamte czasy i piękno często utraconych stron ojczystych.

Chętnie je wykorzystujemy. — Ponadto „Biuletyn...” to jedna z form pogłębiania więzi z naszymi członkami i przekazywanie im aktualnych informacji dotyczących środowiska „AKowskiego”, tymbardziej, że część z nich mieszka poza Opolem i ze względu na wiek i stan zdrowia, często kontakt osobisty jest niezmiernie utrudniony. — — —

— Podobnie, jak w latach poprzednich, mimo bardzo złej, całodzienniej deszczowej pogody 8-osobowa grupa żołnierzy **AK** Oddziału Opolskiego z poczem sztandarowym uczestniczyła 13.IX.98r. w dorocznej „Pielgrzymce Kombatanów” na Jasną Górę. —

... UMUNDUROWANIE

**PIERWSZE W POLSCE,
POWSTAŁE W 1992 ROKU
MUZEUM HISTORII
ARMII KRAJOWEJ
W KRAKOWIE**

*A gdy dzieci zapomną, że mieszkali w schronach
Te widziały dni straszne, ponure i krwawe
Mechaj tylko jedno pamiętają o nas:
Leśmy padli za wolność. Aby była prawem.*

Ryszard Kiersnowski 1942

... SZTANDARY

*Was nie stanie, lecz Ty nie zginiesz
Pieśń Cię wspomni, legenda zachowa
Wichrem chwały w historię popłyniesz
Armio Krajowa*

Zbigniew Kabata „Bobo”

... UZBROJENIE

BIULETYN *informacyjny*

NR 1

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1998

Rok I

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

BIULETYN *informacyjny*

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

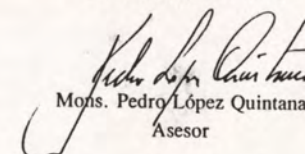
Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: «Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawierzam moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem "Totus Tuus"».

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególności sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Od redakcji

**Koleżanki, Koledzy -
Żołnierze Armii Krajowej!**

24 listopada 1989 r. Zespół Założycielski postanowił powołać w Opolu Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej.

4 stycznia 1990 r. zwołano zebranie, na którym dokonano wyboru władz Kola Stowarzyszenia.

Celem nowo powołanej organizacji była konsolidacja środowiska AK-owskiego. Kolejne Zarządy Oddziału starały się poprzez różne formy pracy docierać do jak największej liczby swoich członków.

Dzisiaj Zarząd Oddziału SZŻAK w Opolu oddaje do Waszych rąk pierwszy numer Biuletynu Informacyjnego w nadziei, że fakt ten pozwoli nam nawiązać jeszcze bliższe więzi i stworzy możliwość jeszcze głębszej i szerszej współpracy.

Zwracamy się z uprzejmą prośbą do Koleżanek i Kolegów o nadsyłanie swoich uwag odnośnie treści i formy naszego wydawnictwa, a także materiałów wspomnieniowych, dotyczących osobistych przeżyć, swoich stron rodzinnych. Chętnie wykorzystamy je i zamieścimy w kolejnych numerach Biuletynu, który zamierzamy wydawać w formie kwartalnika. Również w następnym numerze ukażą się biogramy dotyczące naszych kolegów, którzy odeszli na wieczną wartę, a my winniśmy Im cześć i trwałą pamięć.

Obecny egzemplarz inaugurujący nasze przedsięwzięcie, z uwagi na czas wydania go, poświęcamy m.in. ważnej dla nas Polaków Rocznicę uchwalenia Konstytucji 3-go Maja.

Życzymy przyjemnej lektury!

Wydawca: Światowy Związek Żołnierzy AK - Oddział Opole
45-371 Opole, Pl. Teatralny 13, tel. 53-84-66 w. 352

Redakcja: Józef Gazda, Stanisław Micek, Andrzej Póchłopek,
Danuta Schetyńska, Leopold Świdorski, Krzysztof Werner.

Skład komputerowy: Pracownia Komputerowa "Virtual" sc.
Opole, ul. Krakowska 24, tel. 54-21-71 w. 50, 0602-109-712

Druk: Poligrafia NOT
Opole, ul. Katowicka 50, tel. 53-74-91 w. 40

KWARTALNIK
kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II
ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: «Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem "Totus Tuus"».

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególnie sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

[Signature]
Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

OBRAZ MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ
W PŁASZCZU HETMAŃSKIM

KRÓLOWO POLSKI, HETMANKO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO
MY, ŻOŁNIERZE RZECZYPOSPOLITEJ

- PRZYRZEKAMY STRZEC POD TWOIM PRZEWODEM WIARY OJCÓW NASZYCH,
WIERNOŚCI BOGU, KRZYŻOWI, EWANGELII, KOŚCIOŁOWI ŚWIĘTEMU I JEGO
PASTERZOM
- PRZYRZEKAMY ŻYĆ W ŁASCE UŚWIECONEJ, WYPEŁNIAĆ NAKAZY WIARY W
ŻYCIU OSOBISTYM I NARODOWYM
- PRZYRZEKAMY TAK ŻYĆ, ABY SVOJĄ CODZIENNĄ POSTAWĄ UCZYĆ MŁODE
POKOŁENIE SZACUNKU DLA PRAWDZIWEJ HISTORII NASZEGO NARODU

KRÓLOWO POLSKI, PRZYRZEKAMY

Opis Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej
w Płaszczu Hetmańskim

Plaszcz Hetmański wraz z nałożonym na obraz tłem został wykuty z jednego arkusza blachy miedzianej. Przymocowane są do niego wykonane osobno, korony Maryi i Dzieciątka.

Tło przedstawia historyczną defiladę rycerstwa polskiego. W lewym rogu u góry widnieje data „1382”, a poniżej sylwetka klasztoru. Od niego aż do Płaszczu Matki Bożej ciągną coraz wyraźniej zarysowane oddziały żołnierskie. Oddziały te umieszczone są także z drugiej strony - od korony Dzieciątka zmierzają ku górze i jakby zanikają w dali. Defiladę w prawym rogu wieńczy wyryta data „1982” - jubileuszowego roku 600-lecia Jasnej Góry. Pod tą datą powiewa narodowa flaga.

Ten ikonograficzny zapis wyraża prawdę, że od sześciu wieków Maryja Jasnogórska hetmani rycerstwu polskiemu:

- Defilada po lewej stronie ramienia Maryi jest symbolem minionych wieków.
- Plaszcz z odznakami żołnierskimi z lat 1914-1945 wyraża prawdę obecnych czasów. Na Płaszczu są znaki tych, którzy i dziś świadczą o swoim przywiązaniu i miłości do Hetmanki z Jasnej Góry.
- Kierujący się ku górze pochód, po prawej stronie Maryi, to symbol jutra. Jest zapowiedzią przyszłych pokoleń, które pójdą śladami historii oręża polskiego.

Plaszcz Hetmański zdobią gwiazdy orderowe, odznaki niektórych pułków kawalerii, piechoty i broni pancerniej, miniaturki wszystkich proporców

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czuję w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawierzam moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególny sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Pedro López Quintana
Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Nr 1 / 1998 r.

kawalerii II Rzeczypospolitej, wojskowe znaki rang, gwiazdki oficerskie, lilijki harcurskie i różnego rodzaju wojskowe odznaki pamiątkowe. Każdy znak kryje tajemnicę miłości do Ojczyzny i żołnierskiego poświęcenia. Jest ich 272. Zostały one złożone indywidualnie bądź w imieniu pułku.

Na szyi Maryi, wśród wojskowych odznaczeń za rany, jest zawieszony najwyższy symbol męstwa żołnierzy Rzeczypospolitej - Krzyż Orderu Wojennego VIRTUTI MILITARI.

W koronie Bogarodzicy są wykute trzy symboliczne orły: Żołnierzy Września 1939 r., Polski Walczącej - AK oraz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

Pomiędzy nimi miniaturki odznak: POW, I i II Brygady Legionów oraz II Korpusu. Koronę swojej Królowej podtrzymują nie aniołowie, ale Orleń Lwowski z 1918 r. i harcerz - żołnierz Szarych Szeregów z 1944 r.

Na koronę Dzieciątka są nałożone cztery orzełki z czapek generałów Wojska Polskiego, dowódców wielkich jednostek w II wojnie światowej. Po środku piersi Dzieciątka umieszczono połączony krzyż Harcerza Rzeczypospolitej.

U dołu płaszcza wykuta została skromna, ale jakże wymowna dedykacja:

Wotum

*Żołnierzy Rzeczypospolitej dla Królowej Korony Polskiej - 22.V.1977 r.
Pamięci Romka Wierzbickiego, ZWZ AK zamordowanego 29.VII.1941 r.
w Oświęcimiu - Matka.*

Cały obraz jest otoczony ramą z wykutym „wężykiem” generalskim. Dolną jej część stanowią liście dębowe, na tle których krzyżują się dwie buławy marszałkowskie. Na nich wspiera się Orzeł - Godło Rzeczypospolitej. Buławy przepasane są wstęgą z napisem *Surge Polonia* (Powstań Polsko).

Obraz został poświęcony przez ks. Prymasa w Warszawie 18 maja 1977 r. w trzydziestą trzecią rocznicę zwycięstwa pod Monte Cassino. Obecnie znajduje się w Kaplicy Świętych Relikwii w jasnogórskiej bazylice przy urnach z prochami tych, którzy oddali swe życie za Ojczyznę w I i II wojnie światowej.

Nr 1 / 1998 r.

TRZECI MAJ

Witaj
Majowa
Jutrzenko...

*Witaj majowa jutrzeńko,
świeć naszej polskiej krainie,
ucieszymy ciebie piosenką
przy hulance i przy winie.*

*Witaj Maj, Trzeci Maj,
u Polaków błogi raj!*

*Nierząd braci naszych cisnął,
gnuśność w ręku króla spala,
a w tem Trzeci Maj zabłysnął
i nasza Polska powstała.*

*Witaj Maj, piękny Maj
Wiwat wielki Kollątaj!*

*Tam w Łazienkach jest ruina,
w której Polak pamięć chował,
tam za czasów Konstantyna
szpieg na nasze łzy czatował.*

*I gdy nadszedł Trzeci Maj,
kajdanami brzęczał kraj.*

*W piersiach rozpacz uwięziona
w listopadzie wstrząsła serce,
wstaje Polska z grobu łona,
pierzchają dumni morderce.*

*Błysnął znów Trzeci Maj
i już wolny błogi kraj.*

BIULETYN informacyjny

KWARTALNIK
kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II
ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególnie sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Pedro López Quintana
Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

„WITAJ MAJOWA JUTRZENKO”

Lata minęły, a pieśń pozostała. Słowa jej towarzyszyły wielu pokoleniom Polaków w dziele odzyskania Niepodległości i pracy dla Ojczyzny. Dzień ten po długich latach milczenia i zapomnienia, Sejm III Rzeczypospolitej przywrócił jako Święto Narodowe i dzięki temu 200-setną rocznicę utworzenia Konstytucji 3-go Maja mogliśmy w 1991 r. obchodzić już w Wolnej i Niepodległej Polsce.

W tym roku mija 207 rocznica tego ważnego dla nas wydarzenia. Składamy hołd wielkim twórcom Ustawy Rządowej z dnia 3 Maja 1791 r. Była ta najważniejsza uchwała Sejmu Czteroletniego. Była pierwszym tego typu aktem w Europie, a drugim na świecie po konstytucji USA z 1787 r.

Jeden z twórców Konstytucji 3-go Maja Hugo Kołłątaj głosił: „*Najbardziej użyteczniejszą ludzi oświecenie to znajomość sprawiedliwości i prawdy*”.

Konstytucja uczyniła więc posłów „przedstawicielami całego narodu”, o których poeta Stanisław Trembecki pisał: „*Nigdy dobruśszych posłów nie miała Warszawa. Ich cel Ojczyzna dobro, ich nagroda sława*”...

Artykuł V konstytucji deklarował:

„Wszelka władza społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli Narodu”

Niewypowiedziana radość zapanowała w całym Zgromadzeniu. Z najwyższym uniesieniem rzucano w górę czapki, ze łzami w oczach wołano: „Niech żyje!” Król stojąc na krześle tronowym zawołał: „Przysiągłem Bogu, żałować tego nie będę. Wzywam tedy kochających Ojczyznę niech idą ze mną do kościoła na złożenie Bogu wspólnej przysięgi i dziękczynienia, że nam pozwolił tak uroczystego i zbawionego dokonać dzieła”. Radosne okrzyki: „Wiwat król, wiwat wszystkie stany, niech żyje Konstytucja” brzmiały bez przerwy.

To wielkie wydarzenie znalazło również swój wyraz w pięknych strofach poetyckich. Poeta Or-Ot tak pisał:

*Jeżeli tobie Polsko bolesna
Dano koronę z Chrystusowych skroni
Jeśli Ci wiosna nie kwitnęła wczesna,
Budząc krzyk orla, dzwoniąc w tarcz pogoni
Jeżeliś wszystko wycierpiała ninie
Na drodze ludów, w męce swej samotnej,
to za to teraz, w tej cudu godzinie
Wynijdiesz w słońcu na swój maj powrotny...*

Ustawa Rządowa jak nazywano Konstytucję 3-go Maja nie zamykała dzieła reformy kraju, ale dopiero je otwierała. Przez 14 miesięcy jej obowiązywania - do czasu przystąpienia Króla do Targowicy, Sejm uchwalił wiele ustaw szczegółowych, rozwijających jej postanowienia.

Doniosłą rolę odegrała Ustawa Majowa w procesie kształtowania nowoczesnego narodu polskiego, rozwijania postaw patriotycznych, tworzenia klimatu walki o wolność Rzeczypospolitej, co uzewnętrzyło się wyraźnie w dobie Powstania Kościuszkowskiego.

Konstytucja 3-go Maja przeszła do tradycji narodu jako dowód jego wielkości w dobie upadku. Stała się symbolem dążeń niepodległościowych.

Maria Konopnicka w wierszu p.t. „Trzeci Maj” tak pisała:

*„Sto lat twardym smagano nas biczem
Sto lat w duszę wlewano trucizny
A my trwali i żyli tym zniczem
Co się zowie miłością Ojczyzny.*

*Ale w owej zbratania się chwili
Tkwił duch wiecznie i żywy i młody
Jego cud to, iżśmy przeżyli
Te katorgi, kajdany i lochy.*

*Jego cud to, że w całej ziemi
Co się zwała przed wieki Piastowa*

BIULETYN
informacyjny
KWARTALNIK **AKOWIEC** **NR 5 ROK II**
kwiecień - czerwiec 1999 **ISSN 1506-9141**
ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „*Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czuję w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem "Totus Tuus".*

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególny sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

*Nie ma jednej dziś suchej źrenicy,
Na Ojczyzny zakłęcie i słowo...*

*O, ty orle, ty orle nasz biały,
Na dalekie leć niwy i pola,
Mów tym sercom, co we łzach omdlały,
Że się kończy wiekowa niewola!"*

Obchodząc tę rocznicę - uchwalenia Konstytucji 3-go Maja - tak bliską sercu każdego Polaka, my członkowie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej zamieszkujący na Ziemi Opolskiej nie możemy również zapomnieć o rocznicy III Powstania Śląskiego, które to wydarzenie miało miejsce w 1921 r.

W tym roku mija więc 77 lat kiedy to Polski Komisarz Plebiscytowy W. Korfanty wydał Manifest do Ludu Górnego Śląska. W nocy z 2 na 3 maja 1921 r. ruszyła w krwawy bój cała armia śląskich chłopców spod chorągwi POW, by orężem przywrócić Polsce oderwany przed wiekami Górny Śląsk.

W katedrze opolskiej staraniem naszej Organizacji AK-owskiej przed dwoma laty odsłonięta została tablica pamiątkowa o następującej treści:

„W hołdzie Ludowi Śląskiemu
za zachowanie mowy, wiary
i przywiązania do Polskiej Macierzy
w 75 rocznicę III Powstania Śląskiego 1921

Żołnierze Armii Krajowej
i Społeczeństwo Opolszczyzny
1996

Jako przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej corocznie uczestniczymy w uroczystej mszy świętej w katedrze opolskiej oraz pod pomnikiem, wyrażając w ten sposób nasze uczucia patriotyczne a także szacunek dla historii Ziemi Opolskiej, o której polskość walczyli bohatersko powstańcy śląscy.

Wybór tekstów i opracowanie
Danuta Schetyńska

Z KART HISTORII ARMII KRAJOWEJ - po 53 latach

OSTATNI ROZKAZ

Na mocy rozkazu ostatniego komendanta Armii Krajowej, Leopolda Okulickiego - „Niedźwiadka”, z dnia 19 stycznia 1945 r. szeregi AK zostały rozwiązane.

A oto treść rozkazu:

*„Żołnierze Armii Krajowej! Daję Wam ostatni rozkaz.
Dalszą swą pracę i działalność prowadźcie w duchu
odzyskania pełnej niepodległości Państwa i ochrony ludności
polskiej przed zagładą. Starajcie się być przewodnikami Narodu
i realizatorami niepodległego Państwa Polskiego.
W tym działaniu każdy z Was musi być dla siebie dowódcą.
W przekonaniu, że rozkaz spełnicie, że zostaniecie
na zawsze wierni tylko Polsce oraz by ułatwić Wam dalszą pracę -
z upoważnienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
zwalniam Was z przysięgi i rozwiązuję szeregi AK.*

W imieniu służby dziękuję Wam za dotychczasową ofiarną pracę.

*Wierzę głęboko, że zwycięży nasza Święta Sprawa,
że spotkamy się w prawdziwie wolnej i demokratycznej Polsce.*

Niech żyje Wolna, Niepodległa, Szczęśliwa Polska.

Dowódca Sił Zbrojnych w Kraju
„Niedźwiadek”, Gen. Bryg.

Już ponad pół wieku minęło od wydania tego historycznego rozkazu, a Jego treść wciąż wzrusza.

Zamykał on wspaniały rozdział naszej historii, szlachetnej walki o najświętszą sprawę - o prawo do wolnego bytu i godność narodu, walki znaczącej na szali zwycięstwa w drugiej wojnie światowej i honorowego dopełnienia obowiązków wobec sojuszników koalicji antyhitlerowskiej, a nade wszystko wobec Narodu.

KWARTALNIK **AKOWIEC** NR 5 ROK II
kwiecień - czerwiec 1999 ISSN 1506-9141
ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególny sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

[Signature]
Mon. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Sojusznicy nas zdradzili, porzucili ideę naszej suwerenności, oddali nas pod dyktando Stalina, czego skutki odczuwaliśmy aż do roku 1989.

Ideę wolnej i suwerennej Polski, zgodnie z ostatnim rozkazem, nosiliśmy w sobie i na tej idei wyrosły siły nowe, siły, które w sprzyjających warunkach historycznych, zniosły narzucony nam system i sowiecką zależność.

Spełniły się słowa Rozkazu, że „zwycięży nasza Święta Sprawa, że spotkamy się w prawdziwie wolnej i niepodległej Polsce”.

Gen. Okulicki tego nie doczekał, bowiem wraz z kierownictwem Podziemnego Państwa Polskiego i AK został podstępnie aresztowany przez władze sowieckie, osadzony w Moskwie i tam, w więzieniu zakatowany. Wielu żołnierzy AK spotkał podobny los. Pozostali, z piętnem „karłów reakcji”, oddali swe siły dla odbudowy kraju, dla zintegrowania tzw. Ziemi Odzyskanych, na których wielu wypadło żyć, z Polską Macierzą, dla spełnienia najlepiej pojętych potrzeb Narodu.

Dla wielu z nas, żołnierzy Armii Krajowej, Opolszczyzna stała się miejscem na Ziemi, na polskiej ziemi, jej ofiarowaliśmy nasze siły i zdolności oraz wolę. I jak Rozkaz nakazywał - „być przewodnikiem narodu”, byliśmy tymi „Przewodnikami”, każdy według swoich możliwości i funkcji, jakie wypadło mu spełniać. Bądźmy dumni z tego, że dochowaliśmy wierności ideałom AK i starajmy się te ideały przekazać młodemu pokoleniu.

My w środowisku opolskim czynimy to wobec uczniów - podopiecznej nam - Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 29, im. Armii Krajowej w Opolu, której absolwenci, zegnając się ze szkołą, przed sztandarem swym składają przyrzeczenie, że dochowają wierności ideałom swego Patrona, Armii Krajowej.

Bądźmy więc jak najczęściej wśród nich i nasycamy ich świadomość drogimi nam wartościami patriotycznymi.

Stanisław Micek, „Mika”

Dzień patrona w szkole

Dzień Patrona w Publicznej Szkole Podstawowej nr 29 im. Armii Krajowej w Opolu obchodzony jest - od 1995 r. - zawsze 14 lutego w rocznicę utworzenia Armii Krajowej. Ta podniosła uroczystość ma zwykle podobny przebieg, a jej obchody trwają kilka dni. Towarzyszy im szereg imprez. Najwcześniej odbywają się spotkania młodzieży z weteranami Armii Krajowej. Podkreślić należy, że starsi już przecież ludzie niezwykle chętnie i życzliwie odnoszą się do próśb szkoły i z ochotą opowiadają dzieciom o swych przeżyciach co ma znaczenie poznawcze i wychowawcze.

W ramach obchodów Dnia Patrona nauczyciele plastyki organizują konkursy rysunkowe, a poloniści literackie, tematycznie związane z AK. Na godzinach wychowawczych przeprowadza się pogadanki z uczniami, omawiając dzieje i zasługi tej największej organizacji zbrojnej polskiego podziemia. W klasach, dzieci sporządzają okolicznościowe gazetki. Co roku pod hasłem „Nasz Patron” odbywa się konkurs historyczny. W końcu nadchodzi „właściwy” „Dzień Patrona” - święto całej szkoły. Jest to dzień wolny od zajęć lekcyjnych, a w imprezach, które się wtedy odbywają uczestniczą zaproszeni goście, dyrekcja szkoły, nauczyciele oraz przedstawiciele młodzieży. Obchody rozpoczynają się mszą świętą w Kościele pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego celebrowaną niekiedy przez jednego z opolskich biskupów z udziałem kapelana AK, ks. prałata K. Bochenka. Na mszy obecne są poczty sztandarowe Oddz. Opolskiego SZŻAK i szkoły. Po mszy przedstawiciele władz miasta, Opolskiego Oddziału Światowego Związku AK i szkoły składają kwiaty pod obeliskiem upamiętniającym 50 rocznicę akcji „Burza” i Powstania Warszawskiego. Podobne wiązanek składane są pod umieszczoną na szkole tablicą, która także upamiętnia tamte ważne wydarzenia i datę nadania szkole imienia. Następną częścią uroczystości jest akademii, którą przygotowują uczniowie pod kierunkiem nauczycieli. Dostarcza ona młodzieży i kombatantom głębokich wrażeń. Po części oficjalnej, na którą składają się przemówienia Dyrektora, ks. Proboszcza i przedstawicieli weteranów rozpoczyna się część artystyczna. Recytowane przez młodzież wiersze, śpiewane pieśni dostarczają wszystkim zgromadzonym silnych wrażeń artystycznych i emocjonalnych. Szczególnie, wzruszeni są przedstawiciele najstarszego pokolenia. Podczas akademii wręczane są również nagrody zwycięzcom konkursów organizowanych w szkole z okazji „Dnia Patrona”. Tego dnia otwarta jest również Szkol-

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególności sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

na Izba Tradycji. Mogą ją zwiedzać zaproszeni na uroczystość goście, nauczyciele oraz uczniowie. Szkolne święto kończy zazwyczaj wspólny obiad, podziękowania i życzenia. Obchody „Dnia Patrona” odgrywają ważną rolę w życiu szkoły. Przede wszystkim pamiętać należy o wychowawczym aspekcie tej uroczystości. Nic bowiem nie jest w stanie zastąpić kontaktu młodzieży z ludźmi, którzy będąc niewiele od niej starszymi, ryzykowali i poświęcali życie za wolność Ojczyzny. Tym którzy przeżyli te tragiczne chwile naszej najnowszej historii należą się wyrazy uznania i szacunku, a poległym cześć i chwała.

HYMN SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 29 IM. ARMII KRAJOWEJ W OPOLU

*Armio Krajowa
- jesteś dla nas radością i dumą...
jak stał mocna, potężna jak żywioł,
przyjmij od nas wielkie uznanie
i naucz jak przyjąć wyzwanie*

*Armio Krajowa - Patronie nasz
jesteś przykładem dla każdego z nas...*

*Armio Krajowa
- odmówiono Ci honoru i sławy
ale my o Tobie pamiętamy
i jesteśmy bardzo dumni z tego,
że tak wspaniałych przodków mamy...*

*Armio Krajowa - Patronie nasz
jesteś przykładem dla każdego z nas...*

Stanisław Micek

Na Święto Szkoły

Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 29 w Opolu nosi imię Armii Krajowej. Przywykliśmy nazywać ją „naszą” szkołą zaś w Szkole mówi się o nas „nasz Patron”. Stanowimy zatem wspólnotę, w której AK jest nie tylko nazwą, lecz także - a może nade wszystko - ideą jednoczącą nas. Każdy akowiec jest w szkole traktowany jako autentyczny uczestnik walki o sprawę narodową, a jednocześnie jako symbol wartości, którym nasza organizacja wojskowa służyła. Młodzież przyjmuje te wartości, uznaje je za nadrzędne w realizowanych przez szkołę celach wychowawczych, ceni je sobie i uznaje za swoje Sacrum. Odnosi się więc do nas z szacunkiem, dostrzega w nas bohaterów, chociaż każdy - w swej skromności - wie, że spełniał co do niego należało w określonej sytuacji wojennej i w określonej potrzebie narodowej.

Piszę o tym na podstawie doznanych doświadczeń i wzruszeń przeżytych podczas wielu spotkań z młodzieżą, kadrami pedagogów i z dyrekcją szkoły. Piszę o tym również dlatego, byśmy byli wszyscy świadomi faktu, iż jesteśmy w szkole mile widziani, że ona nas potrzebuje i oczekuje w sytuacjach wyjątkowych. Taką sytuacją wyjątkową jest Dzień Patrona Szkoły. Winniśmy uznać za swój święty obowiązek być w tym Dniu uczestnikami Święta Szkoły, które - przypadając w rocznicę powołania Armii Krajowej (14 lutego 1942 r.) - jest również naszym świętem. Zamanifestujmy więc gremialnie naszą solidarność z tym pamiętnym Dniem, naszą jedność i zwartość szeregow. Występujemy wówczas pod sztandarami Szkoły i naszego Związku - na zewnątrz, w kościele - podczas okazjonalnej Mszy św. i pod Pomnikiem Armii Krajowej, manifestując wierność naszym ideałom oraz uczestniczymy w akademii szkolnej poświęconej Patronowi, którego jesteśmy żywym przykładem. Musimy się pokazać w tym Dniu w całej okazałości i w pełnym stanie. Traktujmy to jako obowiązek organizacyjny, lecz również jako sprawę honoru. Młodzi na nas patrzą i chcą w nas widzieć wzorzec doskonały. Widzą w nas żywy wizerunek swojego Patrona.

KWARTALNIK **AKOWIEC** **NR 5 ROK II**
kwiecień - czerwiec 1999 ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególności sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

[Signature]
Mon. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Głos starego wiarusa z Anglii.....

Plutonowy Ferdynand Nowicki, Harcerz Rzeczypospolitej, żołnierz 16 Lwowskiego Batalionu Strzelców 5 Kresowej Dywizji Piechoty urodził się 16 kwietnia 1922 r. w Szmatławcach koło Czortkowa w woj. tarnopolskim. Pochodzi z rodziny szlacheckiej, która to ... jak Rzeczypospolita była w potrzebie, za szablę chwyciła. Więzień „nieludzkiej ziemi” Syberii, żołnierz Kampanii Włoskiej, dwukrotnie ranny, odznaczony m.in. Krzyżem Walecznych, Krzyżem Monte Cassino, Krzyżem Wolności i Niepodległości, żołnierz waleczny w czasie wojny, gorący patriota i darczyńca dla sprawy polskiej w czasie pokoju. Przyjaciół żołnierzy Armii Krajowej. On to swoją akcją charytatywną w Anglii dla kombatantów AK poszkodowanych przez powódź, przywiózł na własny koszt dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Opolo 80 worków z odzieżą. Członek zwyczajny Kręgu Instruktorskiego ZHP Seniorów i Harcerzy Starszych „Wilki” im. 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców „Wilków” w Opolu. Ze względu na wagę zagadnienia publikujemy poniżej jego list, którego treść odzwierciedla w pełni jego umiłowanie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polski. Oddając głos staremu wiarusowi.

Andrzej Jan Póchłopek

Dla mnie Ferdynanda Nowickiego dzisiejszy dzień 16 grudnia 1997 roku stał się najszczęśliwszym dniem w moim życiu, szczególnie, że 16 kwietnia 1998 roku kończę 76 rok mojego życia po przejściu m.in. Syberii dalekiego, środkowego oraz bliskiego Wschodu i w końcu biorąc udział w bitwach na włoskich frontach od samego początku do końca wojny, będąc ciężko ranny na wzgórzu „Widmo” („Fantom Ridge”). Przez nieczemność naszych zachodnich aliantów zostałem zmuszony wybierać byt mojej przyszłości na cudzej ziemi, którą pozostała dla mnie Anglia. To nie był mój osobisty wybór. To było wredne postanowienie naszych zachodnich aliantów. Nie mam żadnej pretensji do Anglii. Dzisiaj nazywamy ją tylko Brytanią ze względu na dzielące się narodowości Szkocji, Walii i Północnej Irlandii.

W Anglii powodzi mi się mogę nawet powiedzieć bardzo dobrze. Jestem bardzo szczęśliwy. Cała moja Rodzina stoi materialnie - mogę powiedzieć - bardzo dobrze i zdrowie też dzięki Bogu dopisuje. Mając żonę Angielkę nasze dzieci są jak to się mówi i Polakami i Anglikami. Oni sobie nie zdają sprawy, co to znaczy mieć okupanta we własnym kraju. Naturalnie współczują mi. Już byli ze mną w Polsce. Żona nauczyła się mówić po polsku, od mojej Matki. Ja byłem zmuszony uczyć się języka angielskiego i równocześnie zarabiać na chleb no i masło. Czułbym się o wiele więcej zadowolony, gdybym sam z własnej chęci wybrał gdzie spędzę moje lata i będę pochowany na cudzej ziemi, ale zmuszenie do obcowania tylko dlatego, że walczyliśmy na wszystkich frontach Świata, wygraliśmy wiele bitew i wojnę, ale równocześnie przegraliśmy niepodległość? Ginęliśmy na polach chwały, przelewaliśmy krew za Waszą i Naszą Wolność. Dla kogo? Oni, Brytyjczycy, Amerykanie i wszyscy inni w zachodniej Europie powracali do domów, a gdzie my Polacy mieliśmy wracać?

Właśnie dopiero od dnia 16 grudnia 1997 roku, kiedy USA i Wielka Brytania złożyły podpisy pod przyjęciem Polski do NATO, nasza Ojczyzna ma zagwarantowane miejsce w wolnym Świecie. Wierzę, że ten podpis zmieni kierunek w drugim tysiącleciu polskiej historii, odbudowywaniu naszej III Rzeczypospolitej do poziomu, który będzie równał się krajom zachodniej Europy, może wyprzedzi nawet wysokość dobrobytu, który obecnie istnieje w zachodniej Europie. Naszym dzisiejszym obowiązkiem jest pomagać tym wszystkim Polakom, którzy przeżywali bolszewicki wstręt przez 50 lat od zakończenia wojny i pomóc im wybrać odpowiednią drogę. A może ona być tylko jedna: NA ZACHÓD DO WOLNEJ DEMOKRACJI. Właśnie wtedy pocujemy się wolnymi i silnymi Europejczykami. Podniesienie stopy życiowej pobudzi wątpiących polskich obywateli do pewności siebie i budowy Polski silnej i niepodległej na następne tysiąclecie. Dopiero teraz jestem zwolniony z mojego obowiązku walki o niepodległość naszego państwa. Zatem zdejmuję mój mundur wraz z tomiganem i wieszam na ścianie na wieczny spoczynek. Jednego dnia padło pytanie po co to wisi na tej ścianie. Odpowiedziałem „Widzisz my jeszcze nie skończyliśmy naszej drogi do wolności i może się jeszcze przydać” Teraz czekam dnia, kiedy Polska pozostanie pełnym członkiem europejskiej wspólnoty. Dopiero wtedy będziemy mogli pokazać europejskim współnikom kim jest Polak. Wierzę pod każdym względem i honorowym partnerem, który dąży do budowania dobrobytu na wieczną przyszłość.

Plut. Ferdynand Nowicki

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

BIULETYN
informacyjny

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czułem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawierzam moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególny sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Nr 1 / 1998 r.

Wojciech Póthłopek

Pomoc Polonii dla powodzian

Tragedia powodzi jaka nawiedziła nasz kraj w lipcu odbiła się szerokim echem wśród polskiej emigracji w Wielkiej Brytanii i USA. Nasi rodacy mieszkający z dala od ojczyzny z drżącym sercem obserwowali to co się w niej dzieje. „Dziennik Polski” wychodzący w Londynie od pierwszych dni informował co dzieje się w kraju. Każdego dnia na pierwszych stronach pojawiały się najświeższe, szczegółowe doniesienia z zalanej południowej Polski. Niemal od pierwszych chwil kataklizmu wśród Polonii Brytyjskiej rozpoczęto organizować pomoc dla rodaków w kraju. „Dziennik Polski” z 11 lipca opublikował Apel o pomoc dla powodzian. Oto jego treść:

„Kłęska powodzi, jaka dotknęła Polskę, wstrząsnęła Polakami na całym świecie. Spontanicznie powstają komitety pomocy ofiarom powodzi, które w rozszalałym żywiole straciły często cały dobytek swego życia, włącznie z dachem nad głową. W tak dramatycznej sytuacji emigracja polska w W. Brytanii pragnie przyjść z pomocą swym rodakom, tak jak czyniła to i dawniej w ciężkich chwilach życia narodu. Zawiązał się Komitet Pomocy Ofiarom Powodzi, któremu patronuje prezydent Ryszard Kaczorowski.

W jego skład wchodzi: ks. prałat Stanisław Świerczyński - rektor PMK w Anglii i Walii, Jan Mokrzycki - prezes ZP w W. Brytanii, Ryszard Gabrielczyk - prezes PMS, Zbigniew Hawrot - przewodniczący Federacji Światowej SPK, Jerzy Palmi - prezes PBF, Adam Ostoja Ostaszewski - przewodniczący POSK, Stefan Soboniewski - honorowy prezes Federacji Światowej SPK, Bogdan Szwagrzak - przewodniczący ZHP, Tadeusz Walczak - prezes PFK, Czesław Zychowicz - prezes SPK, Konstanty Żubkowski - prezes Federacji Organizacji Kombatantów. Zwracamy się do wszystkich Polaków o pomoc ofiarom powodzi...”

Kilka dni później opublikowano pierwsze listy ofiarodawców, które publikowane są także obecnie. Tylko na dzień 3 września 1997 r. zebrano łącznie od stowarzyszeń i ofiarodawców indywidualnych sumę 504 370,00 funtów Z sumy tej 5000 funtów przeznaczono na pomoc dla Uniwersytetu Opolskiego.

Oczywiście, mieszkający w Wielkiej Brytanii Polacy nie ograniczyli się jedynie do datków pieniężnych. W rejonie położonym wokół miasta Basingstoke (ok. 70 km od Londynu) na apel mieszkającego w tej okolicy Ferdynanda Nowickiego, byłego żołnierza 16 Lwowskiego Batalionu Strzelców w 2 Korpusie Polskim gen. broni Władysława Andersa, obok Polaków do akcji pomocy powodzianom włączyli się także Anglicy. Zebrano duże ilości różnorodnej odzieży, które zgromadzono w garażu pana Nowickiego. Postanowiono przeznaczyć je dotkniętym przez powódź członkom Okręgu Opolskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Zarówno pan Ferdynand Nowicki, jak i wszyscy dobroczyńcy z Wielkiej Brytanii otrzymali stosowne podziękowania za swą bezinteresowną pomoc.

Duży wymiar osiągnęła także pomoc ze strony Polonii Amerykańskiej w Chicago. Do 21 lipca zgromadzono blisko 450 000 dolarów. 100 000 dolarów zebrał Związek Narodowy Polski, natomiast sumę 240 000 zebrano podczas jednej doby audycji radiowych, które równolegle emitowane były 18 lipca w dwóch polskich stacjach w Chicago. Przesłano także do Polski transporty z darami dla powodzian.

Duży wkład w pomoc dla ofiar powodzi miał mjr inż. Przemysław Ingot, niegdyś najmłodszy oficer w 2 Korpusie Polskim, a obecnie dyrektor Kongresu Polonii Amerykańskiej. Osobiście wraz z małżonką Danutą przekazali na Konto Pomocy Ofiarom Powodzi w Polsce 500 dolarów, natomiast z jego korporacji Ingot Electronics wpłynęło 1000 dolarów. Podczas wizyty jaką mjr inż. Ingot złożył pod koniec sierpnia w Opolu, zebrał on szczegółowe informacje dotyczące poszkodowanych przez kataklizm harcerzy XV Szczępu im. gen. W. Andersa i kombatantów Okręgu Opolskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz ich osobistych potrzeb i obiecał zgromadzenie w USA potrzebnych rzeczy oraz przesłanie ich do Opolu. Na zrealizowanie obietnicy nie trzeba było długo czekać. Już w październiku napłynęły dla kombatantów - byłych żołnierzy Armii Krajowej pierwsze dary finansowe i materialne z USA. Przesłali je członkowie Koła Żołnierzy Armii Krajowej w Chicago, którzy w potrzebie nie zapomnieli o swoich kolegach mieszkających w Polsce. Podobnie jak w przypadku Wielkiej Brytanii, także i do Stanów Zjednoczonych wysłano listy dziękczynne: jeden na ręce pana mjr. Przemysława Ingota i jego małżonki natomiast drugi dla kolegów Akowców z Koła Żołnierzy Armii Krajowej w Chicago na ręce pani wiceprezes Stefanii Jarosz.

Jak widać nasi rodacy, mieszkający poza granicami kraju nie zapomnieli o nas. W tragicznej chwili odezwały się w nich ludzkie uczucia współczucia i solidarności. Zdali oni swój patriotyczny egzamin. Zdali go najlepiej jak mogli.

Nr 1 / 1998 r.

BIULETYN informacyjny

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

...WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czuję w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawierzam moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególności sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Pedro López Quintana
Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.

Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Nr 1 / 1998 r.

Informacja

z Walnego Zebrania Sprawozdawczego
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu.

Doroczne Walne Zebranie Sprawozdawcze Oddziału odbyło się w dniu 7 lutego 1998 r. W zebraniu uczestniczyło 75 członków. Obradom przewodniczył kol. Włodzimierz Hundt. Roczne sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału odczytał kol. Krzysztof Werner. W trakcie prezentacji sprawozdania zebrani przez powstanie uczcili minutą ciszy pamięć 10 członków naszego Oddziału, którzy na przestrzeni ostatniego roku odeszli na wieczną wartę. Kol. Jan Sznajder przedstawił bardzo szczegółowo opracowane sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. W dyskusji jako pierwszy głos zabiera kol. M. Kondera - prezes Zarządu Okręgu w Opolu. Przekazuje m.in. informacje o aktualnie podejmowanych działaniach przez min. J. Taylora na rzecz naszej organizacji. Także pozytywnie odniósł się do treści przedstawionych sprawozdań Kol. Micek, który również z satysfakcją przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału zauważa słusznie, że potrzeba nam ciepła i wzajemnej życzliwości.

Ponadto apeluje o liczny udział w uroczystościach rocznicowych w dniu 20 lutego br. Jest to nasz obowiązek i przyjemność złożenia hołdu i czci naszym kolegom pod pomnikiem AK. Młodzież SP Nr 29 składająca przysięgę na sztandar AK musi odbierać nasze zaangażowanie. Zdecydowanie krytycznie ustosunkował się do sprawozdań kol. E. Mróz, poruszając również sprawę wydawnictwa red. harcerskiej - ZHP w Opolu, do treści którego zgłosił wiele zastrzeżeń. Ponadto w sprawach bieżących i aktualnych zabrali głos kolejno kol. kol. Stecewicz, Wasylenki, Karabin i Krot, oraz hm. Pólichopek, który wyjaśnił, iż kontrowersyjne wydawnictwo miało charakter okolicznościowy i było prezentem ZHP dla Zarządu Okręgu AK w Opolu.

Komisja wnioskowa na zakończenie obrad przedstawiła w punktach najważniejsze problemy poruszone w dyskusji przez uczestników Zebrania, które w formie ogólnej ujęto następująco:

- Zebranie przyjmuje i zatwierdza przedłożone przez Zarząd Oddziału sprawozdania, także finansowe Komisji Rewizyjnej za 1997 r.
- Zebranie wyraża uznanie dla Zarządu i jego poszczególnych komisji za owocną działalność na rzecz Związku i jego członków, a w szczególności dla poszkodowanych w lipcowej powodzi w 1997 r.
- Zatwierdza się preliminarz budżetowy Zarządu Oddziału na 1998 r.
- Należy kontynuować współpracę ze SP Nr 29 oraz ZHP i ZHR.
- Zaleca się opracowanie rezolucji w obronie zachowania województwa opolskiego i przesłanie jej do prof. M. Kuleszy.
- Nawiązanie więzi towarzysko-koleżeńskich, odwiedzanie osób samotnych i chorych.
- Zorganizowanie wycieczki do Krakowa i zwiedzenie m.in. Muzeum Armii Krajowej.
- Podjąć prace nad wydawaniem Biuletynu w formie kwartalnika.
- Wprowadzić do realizacji plan pracy na 1998 r., który został zaprezentowany uczestnikom Zebrania.

Opracowała Danuta Schetyna

Nr 1 / 1998 r.

REZOLUCJA

w sprawie zachowania województwa opolskiego
podjęta w dniu 7 lutego 1998 roku na walnym zebraniu sprawozdawczym
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział Opole.

W zebraniu uczestniczyło ogółem 75 członków, z czego 70 osób opowiedziało się za treścią poniższej rezolucji, 2 osoby były przeciwne, a 2 wstrzymały się od głosu.

My zrzeszeni w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej - Oddział w Opolu, rozumiejąc w pełni konieczność reformy administracyjnej naszego kraju, opowiadamy się zdecydowanie przeciw likwidacji Województwa Opolskiego. Pragniemy zwrócić uwagę naszych władz na fakt, że Opole od 1950 roku, a więc przez 48 lat pozostaje województwem. Dorobek tych lat to m.in. Uniwersytet Opolski (a nie jakaś tam WSP - słowa prof. N. Kuleszy z programu „W centrum uwagi”), Politechnika, Instytut Śląski, Filharmonia Opolska, Teatr i wiele innych placówek kulturalno-oświatowych. To są realia, które jak nam się wydaje, nie mogą pozostać niezauważone przez rozsądnych reformatorów.

Ponadto nie wolno nam zapomnieć, że na mapie Polski pomiędzy Dolnym Śląskiem i Górnym Śląskiem leży Śląsk Opolski, który ma własną historię i swoją kulturę i tradycję, a dzięki temu spełnia w zupełności kryteria odrębnego REGIONU. My, jako ludzie zamieszkujący na Ziemi Opolskiej, przesiedleni w większości z Kresów Wschodnich, wspólnie z miejscową ludnością, najbardziej twórcze lata swojego życia poświęciliśmy pracy nad pomnażaniem dorobku gospodarczego i kulturalno-oświatowego Opolszczyzny. Dlatego dziś z tym większym zdumieniem obserwujemy tendencję zmierzającą do likwidacji naszego województwa. Wierzymy jednak głęboko, że tym razem zwyciężą zdrowe zasady demokracji, w myśl których nie wolno lekceważyć głosu opinii publicznej, pamiętając przy tym, że „nie zawsze cel uświęca środki”. Jesteśmy przekonani, że tzw. „arogancja władzy” z okresu Gierka, który autokratycznie podzielił Polskę na 49 województw należy do bezpowrotnej przeszłości.

A może należałoby wrócić do 17 województw przekreślając tym samym tę niechlubną reformę z 1975 roku i wyciszyć emocje wielu niezadowolonych Polaków?

Opole, dnia 7 lutego 1998 roku.

Tekst rezolucji wysłany został na ręce prof. M. Kuleszy - Pełnomocnika Rządu ds. reformy administracyjnej Kraju.

Z upoważnienia Zarządu Oddziału opracowała Danuta Schetyna

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: „Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem „Totus Tuus”.

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególny sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

Refleksje

po Nadzwyczajnym Zjeździe Delegatów Okręgu Opolskiego ŚŻŻAK

Zjazd odbył się 19 lutego br., a został zwołany na wniosek 3 Oddziałów (Brzeg, Kędzierzyn-Koźle i Nysa), które odmówiły wotum zaufania prezesowi M. Konderze oraz prezydium Okręgu, którego byłem członkiem. Wysunięto wiele zarzutów, głównie pod adresem prezesa, dotyczących sposobu kierowania Okręgiem, braku reprezentacji terenowej w prezydium, przesadną dbałość o zewnętrzną formę działalności przy zaniedbaniu życia wewnątrzorganizacyjnego, częste, a niekonsekwentne rezygnacje prezesa itp. Powstała napięta sytuacja grożąca rozpadem Okręgu. Zebranie dokonało zmiany prezesa oraz prezydium. Nowym prezesem został Dariusz Dyba, sekretarz Zarządu z poprzedniego składu. Życzę nowej ekipie kierownictwa Okręgiem powodzenia w rozwiązywaniu zadań programowych, organizacyjnych, członkowskich, harmonijnej współpracy, spełnienia oczekiwań członków i Kół ŚŻŻAK oraz społecznego uznania. Jednak atmosfera tego nadzwyczajnego zebrania wprowadziła mnie - oraz wielu uczestników zebrania - w dyskomfort psychiczny i pozostawiła niesmaczny osad. Ujawniły się bowiem głębokie rozdziewięki i podziały, którym towarzyszyło zabarwienie ideologiczne tudzież polityczne, jakaś agresja, chęć poniżenia się wzajemnego, a nawet posądzenia o nierzetelność rozliczeń finansowych, co ustępującego prezesa i całe prezydium musiało boleśnie dotknąć. Nie twierdzę, że w zespołowym działaniu prezydium, którego byłem członkiem, nie popełnialiśmy błędów, pomimo chęci najlepszego spełnienia powierzonych nam zadań, dbania o dobre imię Związku, zaangażowania się - z całą bezinteresownością - w popularyzację ideałów i roli Armii Krajowej wśród społeczeństwa. Nie twierdzę również jakoby prezes nie popełniał błędów, a wręcz uważam, iż był nieufny, zbyt łatwo wydawał sądy niesprawdzone, czasem rozmijał się z taktem,

czy uprzedzał się do spraw lub osób. Lecz tenże prezes całkowicie poświęcił się Związkowi, zabiegał skutecznie o stworzenie warunków materialnych dla jego działania, zabiegał o popularność organizacji i AK w ogóle, wykazywał inicjatywę upamiętniania wydarzeń historycznych związanych z AK i polską przeszłością Opolszczyzny, załatwił wiele trudnych życiowo potrzeb członków itp.

Te właśnie wartości upamiętnia imię Mieczysława Kondery, jako prezesa, którego się nie zapomina. A to jest ważniejsze od zdawkowe go „dziękujemy” - którego nie było. Dziś staram się zapomnieć o atmosferze tamtego zebrania. Chciałbym, abyśmy wszyscy zapomnieli o wzajemnych urazach, abyśmy ze spokojem dyskutowali o sprawach, o programie, o zachowaniu dobrego imienia AK i Związku oraz utrzymaniu jego rangi wśród własnych szeregów, organizacji kombatanckich, władz, organizacji społecznych i społeczności Opolszczyzny. Potrzeba nam wzajemnej solidarności i zwartości. Odnoszę się z dezaprobatą do zapowiedzi niektórych prezesów Kół o przeniesieniu ich do innego okręgu. Tego nam robić nie wolno. Żyjemy na jednej Opolskiej Ziemi i zgodnie działajmy dla jej dobra oraz dobrego imienia AK.

INFORMACJE BIEŻĄCE

W miesiącu maju br. Zarząd Oddziału Światowego Związku Żołnierzy AK w Opolu planuje zorganizowanie jednodniowej wycieczki autokarowej do Krakowa. Celem głównym jest zwiedzenie Muzeum AK w Krakowie (jedyne w Polsce) oraz ważniejszych zabytków Krakowa. W związku z powyższym prosimy o zgłaszanie się chętnych na wycieczkę do dnia 15 maja br. Ze względów organizacyjnych po tym terminie zgłoszenia nie będą przyjmowane. Bliższe informacje dotyczące wyjazdu podane zostaną zainteresowanym we właściwym czasie.

BIULETYN informacyjny

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

...WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: *«Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególności zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czulem w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem "Totus Tuus"».*

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatanów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególności sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Pedro López Quintana
Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.

Prezes Opolskiego Okręgu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

...NASZ BIULETYN

2

Nr 1 / 1998 r.

Stanisław Mi

po Nad

Zjazd odb
Kędzierzyn-
derze oraz p
rzutów, głów
giem, braku
trzną formę
ste, a niekon
ca rozpadem
wym prezes
Życzę nowe
dań program
spełnienia o
nak atmosfę
uczestników
Ujawniły się
barwienie id
jemnego, a n
jącego preze
zespołowym
błędów, pon
nia o dobre
popularyzac
dzą również
ufny, zbyt ła

BIULETYN informacyjny

KWARTALNIK

kwiecień - czerwiec 1999

AKOWIEC

NR 5 ROK II

ISSN 1506-9141

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ODDZIAŁ OPOLE

... WINIETKA PO REJESTRACJI

SEKRETARIAT STANU

SEKCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

N. 441.500

Watykan, 3 grudnia 1998 r.

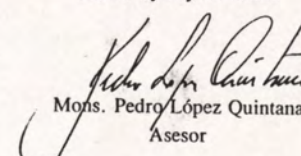
Szanowny Panie,

Jego Świątobliwość Jan Paweł II przyjął z wdzięcznością życzenia, jakie nadesłał Pan z okazji dwudziestej rocznicy wyboru na Stolicę Piotrową.

Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas Liturgii Eucharystycznej na Placu Świętego Piotra w niedzielę, 18 października, wyraził w sposób bardzo głęboki i wzruszający swoją wdzięczność: *«Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy w tych dniach byli ze mną złączeni więzami solidarności. Dziękuję za przesłane mi życzenia, w szczególny zaś sposób za nieustanną pamięć w modlitwie. Myślę w tej chwili przede wszystkim o chorych i cierpiących, którzy są mi bliscy przez ofiarę swego bólu. Myślę o osobach konsekrowanych, o rodzinach i o młodych, którzy nie przestają prosić Boga w intencji mojej osoby i mojej posługi. Czuję w tych dniach obok mnie pulsujące serce Kościoła! Zawieram moje życie i moją posługę Dziewicy Maryi, Matce Odkupiciela i Matce Kościoła. Powtarzam Jej z synowskim oddaniem "Totus Tuus"».*

Jego Świątobliwość modli się o potrzebne łaski dla Zarządu oraz dla Żołnierzy-Kombatantów, którzy walczyli na różnych frontach drugiej wojny światowej, broniąc niepodległości swojej Ojczyzny. Poleca Bogu w szczególny sposób tych, którzy niesprawiedliwie cierpieli, podlegając różnego rodzaju represjom i prześladowaniom. Wszystkim z serca błogosławi.

Łączę wyrazy szacunku

Mons. Pedro López Quintana
Asesor

P.T.
Prezes Opolskiego Okregu
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Opole

OTMUCHÓW, 3.VII.1998r.

W piątek 3 lipca br. żołnierze Armii Krajowej uczcili swego ostatniego dowódcę, legendarnego generała "Niedźwiadka" wmurowując pamiątkową tablicę w ścianę kościoła pw. św. Mikołaja w Otmuchowie.

Odsłonięcie tablicy

ŁAMBINOWICE, 1.IX.1998r.

Rok 1999

rozpoczął IV kadencję działalności
naszego Oddziału.

 Dnia 9 marca tego roku na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo —
Wyborczym wybrany został nowy Zarząd, który po ukonstytuowaniu się
przedstawił skład:

1. Józef Gazda	— prezes	7. Regina Galke
2. Krzysztof Werner	— wiceprezes	8. Wojciech Guz
3. Adam Zbiegieni	— wiceprezes	9. Danuta Schetyma
4. Leokadia Bukład	— sekretarz	10. Bolesław Szymański
5. Wanda Nowak	— z-ca sekretarza	11. Leopold Świderski
6. Bogumiła Ostaficzuk	— skarbnik	

 Stan osobowy na koniec 1999 r. wyraża się w następujących liczbach:
ogółem członków 157, — w tym zwyczajnych 139 (105 mężczyzn i 34 kobiet)
oraz nadzwyczajnych — 18-tu.

 W ciągu roku z głębokim smutkiem pożegnaliśmy 10 kolegów, którzy
odeszli z naszego grona, a oto ich nazwiska:

1. Piotr Łak
2. Józef Kulikowski
3. Kazimierz Marcinkiewicz
4. Stanisław Micek
5. Karol Józwiżyn

6. Konstanty Wodzisławski
7. Ryszard Paszkowski
8. Józef Leon Nieboraczek
9. Józef Reka
10. Stanisław Kinderman

Szczególnie bolesną stratą było dla nas odejście naszego Kolegi Stanisława Micka — współpracownika i aktywnego członka Zespołu Redakcyjnego „**BIULETYNU informacyjnego**”. Ogromnie zaangażowany w jego powstanie, był autorem wielu artykułów okolicznościowych. Pamiętał o wszystkich ważnych dla nas rocznicach.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

◆ **Rok 1999** był Rokiem o szczególnym znaczeniu dla żołnierzy **AK**. Prezydium Z.G. Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej działając w oparciu o Uchwałę Sejmu **III** Rzeczypospolitej ustanowiło rok **1999** — Rokiem Polski Walczącej i Polskiego Państwa Podziemnego. Fakt ten został uwzględniony w naszej działalności merytorycznej, którą rozpoczęliśmy coroczną uroczystością „opłatkową” w m-cu styczniu.

◆ **W** miesiącu lutym (19.02.) uczestniczyliśmy w uroczystych obchodach Dnia Patrona „*Naszej Szkoły*” — PSP nr 29 im. Armii Krajowej.

◆ **U**czciliśmy 59 rocznicę „Zbrodni Katyńskiej”, uczestnicząc 13.04. we Mszy Św. w Katedrze Op. sprawowanej w intencji pomordowanych przez NKWD polskich jeńców wojennych z obozów Rozielska, Starobielska, Ostaszkowa.

◆ **O**d 12-23.05.1999r. 2 osoby z naszego Oddziału — Danuta Schetyńska i Zdzisław Borawski uczestniczyły w „Krajowej pielgrzymce” do Włoch

zorganizowanej staraniem Duszpasterstwa Kombatanów Polskich. Trasa wiodła poprzez polskie cmentarze w Bolonii, Loreto do Monte Cassino, gdzie odbyły się centralne uroczystości z okazji 55 rocznicy zwycięskiej bitwy. Uczestniczyliśmy również w audiencji z Ojcem Św., któremu przekazaliśmy 5 numerów dotychczas wydanych „Biuletynów Informacyjnych”. Otrzymaliśmy korespondencję z Watykanu oraz błogosławieństwo Papieża.

◆ **R**ównież w Opolu, 23.05., nasz poczet sztandarowy uczestniczył w obchodach 55 rocznicy bitwy o Monte Cassino, podczas których dokonano na murze kościoła p.w. Bł. Czesława odstonięcia i poświęcenia tablicy ku czci żołnierzy „16 Łwowskiego Batalionu Strzelców”. Tablicę tę ufundowali żołnierze w/w batalionu z W. Brytanii.

◆ **12** – osobowa grupa żołnierzy **AK** naszego Okręgu uczestniczyła w pośrodkowej i głęboko patriotycznej uroczystości odstonięcia w dniu 10.06., a następnie dnia poświęcenia przez Ojca Św. wspartego monumentu – Pomnika Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej obok gmachu Sejmu **RP**.

◆ **1-go** sierpnia 1999 r. pamiętaliśmy o 55 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Główne uroczystości odbyły się pod obeliskami Armii Krajowej w Opolu, a następnie w Łambinowicach.

◆ Grupa naszych Koleżanek i Kolegów pielgrzymowała w m-cu wrześniu z ogólnopolską „Pielgrzymką Żołnierzy Armii Krajowej” na Jasną Górę (19.09.1999r.).

◆ Zwieńczeniem niejako naszej działalności w „Roku Polskiego Państwa Podziemnego” była uroczystość wojewódzka zorganizowana 26.09. przez Oddział S.L.Z.H.K. w Głubczycach dla uczczenia 60-lecia powołania struktur P.P.P. oraz 60 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

◆ Wszystkie te ważne rocznice i wydarzenia zarejestrowane w formie skróto-
wej w kronice, znajdują swe szczegółowe opracowania w „Biuletynie informa-
cyjnym „AKOWIEC” w stałym dziale: „Życia naszej organizacji”. ◆

DZIEŃ PATRONA

PSP NR 29 IM. AK

18-19. 02. 1999 r.

.... konkurs wiedzy o **AK** (18.02.1999r.)

Łoczątek uroczystości – Msza św. (19.02.)

.... pod pomnikiem Armii Krajowej

*....począty sztandarowe Okregu i Oddziału
na uroczystości....*

AKADEMIA W AULI SZKOŁY —

55 ROCZNICA BITWY O MONTE CASSINO 18.05.1999r.

**Opole, 23.V.1999r. poświęcenie
tablicy „16 Lwowsk. Batalionu Strz.”**

*Jego Świątobliwość
Jan Paweł II
Rzym - Watykan*

Umiłowany Ojciec Święty !

*- Korzystając z okolicznościowej Zielgrzymki Kombatanów Polskich, — w imieniu Oddziału Opolskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Opolu, pragniemy przekazać na ręce Jego Świątobliwości komplet dotychczas wydanych „BIULETYNÓW informacyjnych-AKOWIEC”.
- Jest to jedna z form naszej działalności, mająca na celu przekazanie tradycji patriotyczno - niepodległościowych głównie młodemu pokoleniu.*

*Pozostający z wyrazami czci —
żołnierze Armii Krajowej zrzeszeni
w SZŻAK - Oddział w Opolu*

Opole, maj, 1999 r.

Światowy Związek Żołnierzy AK
Oddział w Opolu
Pl. Teatralny 13
45-056 Opole
P O L O N I A

TOBIE OJCZYZNO-ARMIA KRAJOWA

WARSZAWA

10-11.06.1999

Żołnierze AK Okręgu Opolskiego od lewej:
J. Krakowski, A. Lis, J. Dominiński, J. Gazda,
D. Schetyń, B. Szymański, K. Werner,
H. Długosz.

Poczet Oddziału Opolskiego Ś.Z.Ż.A.K.
od lewej: K. Werner, Z. Borawski, B. Szymański.

BIULETYN informacyjny

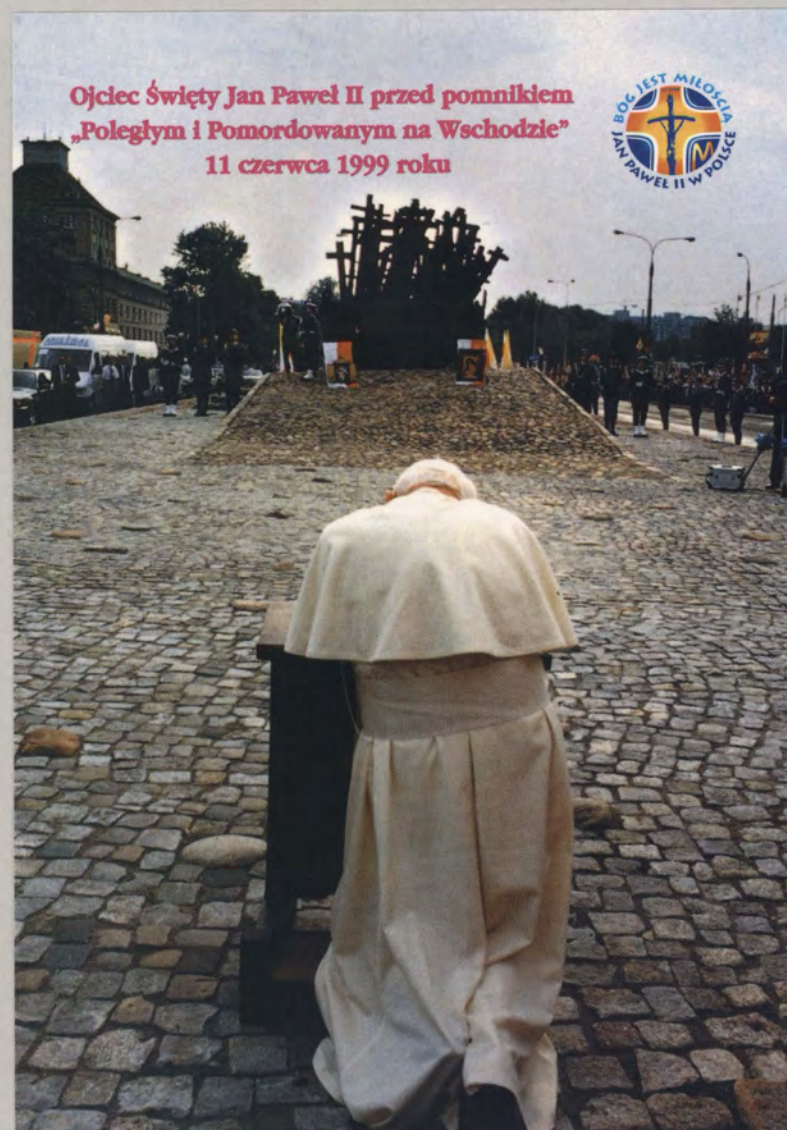
10 - 11 czerwca 1999 r.

ODSLONIĘCIE I POŚWIĘCENIE POMNIKA POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO I ARMII KRAJOWEJ

10 czerwca 1999 r.

Odsłonięcie Pomnika

- godz. 15⁰⁰ Msza św. W kościele św. Aleksandra na Placu Trzech Krzyży, celebrowana przez Ks. Prymasa Kardynała Józefa Glempa
- godz. 16¹⁵ Przemarsz Uczestników Alejami Ujazdowskimi do ul. Matejki i wejście na plac przed Pomnikiem, w kolejności:
- Orkiestra Wojska Polskiego
 - Kompania Honorowa Wojska Polskiego
 - Poczty Sztandarowe
 - Ks. Prymas i Duchowieństwo
 - Dostojnicy Państwowi
 - Przedstawiciele państwowi
 - Przedstawiciele SZŻAK
 - Członkowie Komitetu Budowy Pomnika
 - Pozostali Uczestnicy.
- godz. 16³⁰-17⁰⁰ Zajęcie miejsc w wyznaczonych sektorach wg kart wstępu.
- godz. 17⁰⁰ Hymn Państwowy.
Przemówienia:
- mjr Stefan Starba Bałuk Przewodniczący Komitetu Budowy Pomnika
 - Maciej Płażyński Marszałek Sejmu RP
 - ppłk Stanisław Karolkiewicz Prezes SZŻAK
- godz. 17³⁰ Odsłonięcie Pomnika przez Macieja Płażyńskiego Marszałka Sejmu. Zapalenie znicza przez ppłk. Stanisława Karolkiewicza Prezesa SZŻAK.
Składanie wieńców przez Przedstawicieli Władz Państwowych i zaproszonych Organizacji.
- godz. 18¹⁵ Marsz Mokotowa - zakończenie Uroczystości.
- 11 czerwca 1999 r.
Poświęcenie Pomnika
- godz. 8⁰⁰-9⁰⁰ Zajmowanie miejsc w odpowiednich sektorach przy Pomniku przez Zaproszonych Gości posiadających karty wstępu.
- godz. 9⁰⁰ Zaciągnięcie Warty Honorowej przed Pomnikiem.
- godz. 9¹⁵-10¹⁵ Występ Chóru „Mazowsze” w oczekiwaniu na przyjazd Ojca Świętego.
- godz. 10¹⁵ Poświęcenie Pomnika przez Ojca Świętego.

Ojciec Święty Jan Paweł II przed pomnikiem
„Poległym i Pomordowanym na Wschodzie”
11 czerwca 1999 roku

V Pielgrzymka Ojca Świętego w Warszawie Modlitwa przy Pomniku Poległych i Pomordowanych na Wschodzie 11 czerwca 1999 roku

KARTA WSTĘPU

ważna z dowodem tożsamości

imię i nazwisko _____

wejście ul. Konwiktorską
i ul. Bonifraterską od ul. Międzyparkowej
od godz. 13.00.-15.30.

B
sektor

55 ROCZNICA POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

1944 - 1.VIII. - 1999

OPOLE-ZwM — uroczystość pod pomnikiem Powstania Warszawskiego —

60 ROCZNICA
POWSTANIA
POLSKIEGO PAŃSTWA
PODZIEMNEGO

GŁUBCZYCE
26. IX. 1999r.

ROK 2000

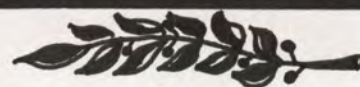
— **W 2000** r. obchodziliśmy Jubileusz 10-lecia naszej Organizacji – Oddziału SZŻAK w Opolu. — Był to także Rok poświęcony 60 rocznicy pierwszych „wywózek” na Sybir oraz pamięci pomordowanych na „Mieludzkiej Ziemi”. — W cyklu „Golgota Wschodu” prezentowaliśmy na łamach „Biuletynu informacyjnego” dziś po 60 latach wzruszające materiały wspomnieniowe tych co przeżyli i są świadkami tam — tych tragicznych wydarzeń. — Również 60 rocznica „Zbrodni Katyńskiej”, a także otwarcie polskich cmentarzy wojennych w Katyniu, Charkowie i Miednoje — to wydarzenia szczególnie ważne w naszych działaniach podejmowanych w 2000 roku. —

— **S**tan osobowy Oddziału SZŻAK w Opolu w 2000 r. to:
— ogółem 149 członków, — w tym 128 zwyczajnych (94 M. i 34 K), — oraz 21 nadzwyczajn.

— **O**puścili nasze szeregi odmeldowując się na „wieczną wartę”:

Zygmunt	SAJDAK-łagiernik	Stanisław	JARMOSZKO	Elżbieta	WIERZBICKA
Stanisław	WĘGRZYNOWSKI	Józef	PADLEWSKI	Władysław	ŚMIAŁY
Roman	OŚSOLIŃSKI	Jan	CHOMICZ	Marian	SKAWIŃSKI
Józef	SOBCZAK	Jerzy	RAKOWSKI-łagiernik		

Wszystkim zmarłym

Wieczne odpoczywanie....

— **P**odobnie, jak co roku, 8.01.2000 r. odbyło się spotkanie opłatkowe. Miało ono charakter szczególny, gdyż połączone było z obchodami 10-rocznicy powstania naszego Oddziału Opolskiego AK. — W tej intencji o godz. 8⁰⁰ rano w kościele p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła, koncelebrowana była Msza św., podczas której w modlitwie wiernych powierzaliśmy Bogu naszych zmarłych członków oraz prosiliśmy o zdrowie dla żyjących żołnierzy AK. —

— **D**zień Patrona „Naszej Szkoły” PSP nr 29 im. **AK** w tym roku odbył się 18 lutego, – poprzedzony „konkursem wiedzy o Armii Krajowej” w dn. 16.02.2000. Jak zawsze główne uroczystości poprzedziła Msza św. w kościele p.w. Przemienienia Pańskiego. — Tegoroczne obchody połączone były z wręczeniem „Patentów Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny”, – które z rąk wojewody opolskiego Adama Lexiota otrzymało 33 Koleżanek i Kolegów na akademii w auli PSP nr 29. — Młodzież szkolna z ostatniej w tym roku VIII kl. (z uwagi na reformę oświaty) zaprezentowała głęboko patriotyczny w treści i wzruszający program artystyczny. —

— **W** dniu 21 lutego staraniem Zarządu Opolskiego Oddziału SZŻAK zorganizowane zostało spotkanie z przedstawicielami instytucji współpracujących i naszymi sympatykami dla zaakcentowania 10-letniej działalności Związku. Goście uczestniczący w spotkaniu to: mgr Barbara Grodecka – Klusik – Pełnomocnik wojewody d/s Kombatanów i Osób Represjonów., prezes Zarz. Okręgu Opolsk.

SZŻAK por. Dariusz Dyba, p. Ewa Tychy-Hipsz - dyr. PSP nr 29 im. **AK** oraz p. J. Chrabotowska - dyr. I Gimnazjum, które od 1.09.1999 r. znalazło „locum” w gmachu „Naszej szkoły”. Na współpracę z młodzieżą tego gimnazjum szczególnie liczymy.

Zaproszenie nasze przyjęli również mgr inż. Ryszard Lembaczyński - b. wojewoda opolski oraz mgr inż. Józef Dekala - dyr. „Elektrowni - Opole S.A.”, a także przedstawiciel Wojew. Sztabu Wojskowego i z-ca komdta Hufca ZHP w Opolu dh hm. Jacek Chlebda. — Wszystkim z głębi serca dziękujemy za ciepłe i serdeczne słowa uznania skierowane do nas żołnierzy **AK** za 10-letnią pracę w utrwalaniu wartości patriotycznych w środowisku opolskim. —

— **W** dniu 4.03. odbyło się pierwsze w tej kadencji zebranie sprawozdawcze Oddziału, na którym dokonano podsumowania naszej rocznej działalności związkowej.

— **1.08.** w 56 rocznicę Powstania Warszawskiego żołnierze **AK** i **BCH, WP**, młodzież harcerska i mieszkańcy Opola oddali hołd bohaterom powstania uczestnicząc we Mszy św., a następnie składając kwiaty pod pomnikiem Powstania Warszawskiego i Akcji „Burza”. — Druga część tej ważnej uroczystości z pełnym ceremoniałem wojskowym odbyła się pod pomnikiem żołnierzy **AK** na terenie b. obozu jenieckiego „Stalag 144 Lambsdorf - Lamblinowice”. — Uroczystość zakończona została na terenie Aeroklubu Opolskiego w Polskiej Nowej Wsi pod tablicą upamiętniającą wojenny wysiłek bohaterskich lotników alianckich niosących pomoc zrzutową walczącej powstańczej Warszawie. —

— **11** sierpnia w przeddzień „Święta Wojska Polskiego” na placu apelowym „10 Opol-
skiej Brygady Logistycznej” przed frontem kompanii honorowej, 12-to osobowej grupie
żołnierzy **AK** Oddziału Opolsk. wręczono akty awansowe na oficerski stopień podporucznika
W.P. w myśl „Ustawy z dn. 24 lipca 1999r. – o trybie mianowania na wyższe stopnie wojskowe żołnierzy ucze-
stniczących w walkach o wolność i niepodległość Polski podczas II wojny światowej”.

— **15** sierpnia dla uczczenia „Święta Wojska Polskiego” w 80 rocznicę „Gudu nad
Wisłą”, liczna grupa żołnierzy **AK** Oddziału Opolsk. z pocztami sztandarowymi Okręgu
i Oddziału uczestniczyła wraz z kombatanami innych organizacji oraz kompanią hono-
rową i orkiestrą W.P. w uroczystej, koncelebrowanej Mszy św. w Katedrze Opolsk., – po za-
kończeniu której, w „Kaplicy Piastowskiej”, w asyście pocztów sztandarowych, przy dźwię-
kach hymnu „Boże coś Polskę”, złożono wiazańki kwiatów pod urnami z prochami zamor-
dowanych oficerów w Katyniu, Charkowie i Miednoje, czcząc ich pamięć w 60 rocznicę mordu.

— **W** dniu 2.09. pielgrzymowaliśmy do Krajowego Sanktuarium Matki Bożej
„Sybiraków” w Grodźcu k/Opola w licznej grupie opolskich kombatanów z pocz-
tami sztandarowymi i towarzyszącą orkiestrą wojskową Garnizonu Opolskiego. —
— Na zakończenie tej podniosłej, patriotycznej uroczystości, pocztę sztandarową,
kombatanci, wierni i orkiestra W.P. uczestniczyli w ceremonii złożenia kwiatów
pod „Tablicą Katyńską” – pierwszą na Opolszczyźnie umieszczoną na zewn. murze
grodzieckiej świątyni.

— **10** września wśród tysięcy akowskich żołnierzy pielgrzymujących na Jasną
Górę byli również członkowie naszego Oddziału z pocztą sztandarową.

17 grudnia o godz. 13-tej w kościele p.w. Św. Michała Archanioła odbyła się uroczysta Msza św., po której na Cmentarzu Komunalnym w Opolu-Dołwsi, w Alei Zasłużonych odbyły się uroczystości związane z powtórным pochówkiem prochów gen. bryg. Jana Łachowicza (ministra Spraw Wojsk. w Rządzie RP na uchodźstwie w 1970 r.) i Jego Małżonki. — W uroczystościach pogrzebowych sprawowanych z pełnym ceremoniałem wojskowym, dużą grupą uczestniczyli żołnierze **AK** z pocztami sztandarowymi oddając hołd i cześć Generałowi. —

...celebra — ks. prał. K. Bochenek i ks. prał. P. Stobrawa-prob.

— 10 LAT ODDZIAŁU...

...uczczono w dniu 8.01.2000 r. koncelebrowaną,
dziękczynną Mszą św. w kościele p.w. Św. Ap.
Piotra i Pawła. Gł. celebrans Ks. prał. K. Bochenek -
kapelan *AK*

...przed czytaniem lekcji — K. Werner

...modlitwa wiernych — D. Schetyna

...poczet oddziału: B. Szymański, K. Werner, B. Zdobyłak

PSP nr 29 im AK

- **KONKURS WIEDZY**
- **DZIEŃ PATRONA**

**16.02.
2000 r.**

**KONKURS
WIEDZY
O**

AK

*...Msza św. w kościele p.w.
Przemienienia Pańskiego*

DZIEŃ PATRONA 18.02.2000r.

*Wojewoda opolski Adam Dęziół
w ręce „Dyplomy Weterana
Walk o Wolność i Niepodległość
Ojczyzny” żołnierzom AK naszego
Oddziału*

*...uroczysta akademia w auli
PSP nr 29 — tańce śląskie*

*...składanie kwiatów pod
pomnikiem AK*

...tamże — tańce krakowskie

